

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 5. — Tel. 3492, 2492.
Poučevalnica: Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Poučevalnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Kabin pri pošti: Ljubljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

Dejstva evropske politične situacije

Celotna evropska politična situacija se nahaja že dobri dve leti v znamenju nestanovitnosti in prehoda. Ponovno se je moglo že ugotoviti to dejstvo, ki prihaja do veljave pri neštetihih prilikah. Prav tako se je že na neštetihih primerih moglo ugotoviti, da je sprememba, to je začetek nestanovitnosti, prinesel nastop hitlerjevskega režima, ki je prisilil vse sosedje, da so morali zavzeti svoje stališče napram temu agresivnemu činu. Hitlerjevska Nemčija je bistveno pomagala k jasni, odkriti orientaciji v evropski politiki pri onih državah, ki so dotlej ostale v nekakem nevtralnem odnosu do najkročiljivših evropskih problemov. Pri drugih pa so povzročile novo kolebanje, ki še ni dovedlo do odločitve, kjer pa se na nedvomen način kaže, kako velik vpliv ima na zadržanje v vna-
nji politiki ravno nastop nove Nemčije.

Danes smo še sredi novega prizadevanja za smer evropske politike. Gre še za odločilne pakte, gre za zveze, ki niso daleč od predvojnih vojaških zvez. Ponekod še ni jasna nova orientacija, drugod se je presenetljivo naglo uveljavila. V marsikaterem pogledu je še negotovo, vsaj na prvi pogled, kam stremi razvoj, ali že nekoliko globlji preudar kaku-
zuje, v kateri smeri se globlje težnje.

Danes uvidevajo v Budimpešti, da so bile nade, ki so jih stavili na ita-
lijske karte, povsem prazne; nobene-
ga dvoma ne more biti več, da se re-
vizionizem opušča in da v računih rimske
diplomacije ne more več imeti odločilne
vloge. Morda se bodo pokazali še posku-
si, ki bodo hoteli to dejstvo nekoliko ma-
skirati, dati mu lažjo obliko ali ga ka-
korkoli postaviti na stranski tir. Ali v
velikem je stvar odločena: danes so v
Evropi na dnevnem redu preveliki in pre-
težavni problemi, da bi mogla diploma-
cija gubiti čas s takimi stranskimi že-
ljami, kakor so težnje madžarske ple-
miške oligarhije po povratku starih lati-
fundij, kar predstavlja pravo vsebino
madžarskega revizionizma.

Italija se boji nemške iredente, pa trdovratnih teženj po priključitvi Av-
strije. Mirno moremo zaključiti, da je
s tem dana bodoča smer italijanske vna-
nje politike, ki ne more biti orientirana
drugače kakor v obrambo zoper nemške
ekspanzivne težnje. Nemara ni pretirna
trditev, da bi bilo prej pričakovati
sporazuma med Berlinom in Parizom, ne-
go resničnega prijateljstva med Berli-
nom in Rimom.

Druge veliko dejstvo je v spremenje-
nem odnosu Velike Britanije do splošnih evropskih političnih proble-
mov. Vsakdo razume angleški odpor zo-
per kakršnekoli angažman na celinskih
obračunavanjih, zakaj iz njih bi mogla
izvirati nova katastrofalna era. Toda
dejstva so močnejša zega tradicionalni
odpor. In nič ni značilnejšega za spre-
menjeno razmerje, nego londonsko pri-
znanje, da so britanske meje na Renu.
Kakor se je nekdanja Anglija ustrašila
nemške vojne mornarice, tako sedaj s
skrbjo šteje nemške avione, ki bodo
kmalu v položaju, da zatemnijo nebo nad
sicer tako lepo izoliranim angleškim
otočjem. Zato se politika Velike Brita-
nije ne bo mogla več izmotali iz kom-
pleksa celotnoevropskih problemov, kar
bo vedno imelo posredni in neposredni
pomen za ostale evropske države. Pre-
udariti je treba samo, kako ogromen po-
men je imelo angleško stališče na pre-
okret v italijanski politiki; saj je angle-
ška politika v bistveni meri pomagala k
sporazumu med Italijo in Francijo.

Da so se baltičske države izrekle
za vzhodni pakt, tudi k temu je v znat-
ni meri pripomogel prav britanski na-
stop. Zakaj ob Baltiku vedno budno pa-
zijo, kako je stališče Londona, ki ga
smatrajo za svojega tihga protektorja.
Podoba je da moremo reči, da je bri-
tanske splendit isolation konec, pa da
se Anglija hoče nočes mora vpelji v
kontinentalne zadeve, zaradi lastnih in-
teresov, ki jih danes mora čuvati po tem
potu. Potovanja vodilnih angleških di-
plomatov v Berlin, Varšavo, Moskvo in
Prago so veren izraz te spremenjene si-
tuacije.

Najmanj definitivno je še stališče
Poljske in Rusije do celotnih ev-
ropskih problemov. Vse težave, ki ima
z njimi posla akcija za vzhodni pakt, iz-
virajo iz te neurejenosti. Da se bodo
francosko-ruska pogajanja končno pri-
bližala do neke skupnosti, o tem pač ne
more biti dvoma. Zakaj vsa ta strem-
ljenja so preveč izraz dolgotrajnega raz-
voja in zrelega preudarka ter stanovit-
nega stremjenja po izbiri vseh možno-
sti, ki se še odpirajo pobornikom evro-
pskega ravnotežja, da bi se moglo ostati
na sredi pota. Sovjetska Rusija
potrebuje varnost na evropski strani,
zato se ne bo nehala potezati zanjo. Morda
se sme navesti celo paradoksalna do-
mneva, da bi bilo pričakovati kakih dru-
gih temeljnih zvez v primeru, da pro-
pade misel francosko-ruske zveze. Pri
tem se je treba namreč spomniti, da
smo precej let imeli trdno nemško-rusko
zvezo, ki se je nekaj časa zdelo kakor
stanovitna pretna poversajski Evropi.
Ta pretna ni bila nevarna, ker sta bili
obe državi še povsem oslajeni. Mogla

NALOGE PODUNAVSKE KONFERENCE

Načrt podunavske konvencije o nevmešavanju je bil prizadetim državam že predložen v proučevanje

Pariz, 26. aprila. K. Agencija Havas je objavila daljše poročilo o diplomatskih pripravah za podunavsko konferenco, za katero datum in kraj sicer še nista določena, čeprav je gotovo, da se bo pričela prve dni meseca junija. Definitivna povabila bodo razposlana istočasno iz Rima in Pariza vladam srednje-evropskih držav šele tedaj, ko bodo diplomatske priprave tako daleč dozorele, da bo uspeh konference zagotovljen. Po doseganih diplo-
matskih razgovorih med Rimom in Parizom bodo na konferenco povabljeni države, ki so navedene v rimskem proto-
kolu, namreč: Italija, Francija, Avstrija, Jugoslavija, Nemčija, Češkoslovaška, Ma-
džarska, Poljska in Rumunija.

O nalogah konference pravi pariška agencija, da se morajo s skupnim sporazumom omenjene države izreči predvsem za integralno neodvisnost avstrijske zveze republike. Na podlagi tega sporazuma naj bi se sklenila posebna splošna konvencija o nevmešavanju v notranje zadeve držav, ki konvencijo podpisajo, dolo-
čile in zadržale pa naj bi se tudi sankci-
je za primer, da bi se ta konvencija ka-
korkoli kršila.

Konvencijo bi morale podpisati vse na konferenci udeležene države, ki bi prevzele s tem recipročno obveznost, da se sleher-
na izmed njih ne bo vmešavala v zadeve, ki se tičejo izključno ene ali druge izmed ostalih držav. Načrt za to konvencijo je že predložen v proučitev vsem prizade-
tim vladam. Večina držav, ki bodo sodele-
vale na podunavski konferenci, so na ta načrt tudi že pristale. Le Poljska, Ma-
džarska in Nemčija se še obotavljajo ter
zahtevajo nova pojasnila o interpretaciji
določil o nevmešavanju v notranje zadeve
drugih držav.

Kar se tiče sankcij za primer, da bi ka-
tera izmed sodelujočih držav prekršila
konvencijo, pravi agencija Havas, da bo-
do vključene v celo serijo posebnih spo-

razumov, ki se imajo skleniti v okviru
Društva narodov med prizadetimi država-
mi.

Drugo vprašanje, o katerem bodo raz-
pravljali na podunavski konferenci, bo
vsekakor ponovna oborožitev Avstrije,
Madžarske in Bolgarije. To vprašanje je
baje že postavljeno na dnevni red konfe-
rence, vendar pa bodo zastopniki udeleže-
nih držav razpravljali o njem predvsem
na privatnih sestankih.

Po najnovejši informaciji je poljska vlada pogojno sprejela povabilo na podunav-
sko konferenco, ki se je bo udeležila, če
bo na njej sodelovala tudi nemška dele-
gacija.

Nemška vprašanja

Nemška vlada je poslala v Rim posebno
noto, v kateri je Mussoliniju v zvezi s
podunavsko konferenco postavila nasled-
njih pet vprašanj:

1. Zakaj nista bili povabljeni na podu-
navsko konferenco tudi Švica in Anglija?
2. Nemčija želi vedeti, ali bo sporazum
treh zapadnih evropskih velesil, ki je bil
sklenjen v Stresu, tudi po podunavski
konferenci ostal v veljavi.

3. Ali imajo na osnovi načela o nevme-
šavanju prizadete države pravico, da za
zaščito svoje varnosti tudi same sprožijo
eventualno potrebno akcijo, ki bi jo ostale
države šele naknadno odobrile?

4. Kolik pomen se pripisuje načelu o
nevmešavanju?

5. Kaj bo po vsem tem z Društvom na-
rodov?

Mussolinijev odgovor

Na ta vprašanja je Mussolini Hitlerju
promptno odgovoril:

1. Švica je nevtralna država in nikakor
ne sme sodelovati pri morebitnem podunav-
skem sporazumu, Anglija pa razen locarn-
skih noče sprejeti nikakih novih obvezno-

sti in zato ne bo poslala svoje delegacije
na konferenco.

2. Sporazum, ki je bil sklenjen v Stresu,
bo prenehal avtomatično veljati, čim bo
sklenjen podunavski pakt.

3. Vse države imajo pravico, da tudi
posebej skrbijo za lastno varnost.

4. Pakt o nevmešavanju se bo sklenil po
strogo označenih določilih. Obveznosti, ki
izvirajo iz njega, bodo imele polno pravno
veljavo, tako da bodo v primeru njegove
prekršitve takoj stopile v veljavo sankci-
je, ki jih imajo izvršiti ostale države.

5. Društvo narodov bo ostalo tudi po
sklenitvi podunavskega pakta.

Izmenjava not se je izvršila v zelo na-
gem tempu. Že po štirih urah je nemška
vlada prejela odgovor na svoja vprašanja.
Ponoči se je vlada sestala in podrobno
proučila italijanski odgovor. Kakor zatr-
juje agencija Havas, je nemški ministrski
svet povoljno sprejel italijanske odgovore
na prva tri vprašanja, nikakor pa se ni
zadovoljil s poslednjima dvema. Kljub te-
mu je upanje, da se bo tudi nemška vlada
po svojih zastopnikih udeležila podu-
navske konference, znatno poraslo. O tem
pričajo zlasti optimistični komentarji, ki
so se pojavili glede na podunavsko konfe-
renco v današnjih nemških listih.

Madžari razočarani

Nasprotno pa je zavladalo v Madžarski
znatno nezadovoljstvo zaradi najnovejšega
preobrata v italijanski revizionistični
politiki. »Pesti Hirlap« je objavil danes
uvodnik, v katerem ugotavlja, da je v
mednarodnih diplomatskih krogih opaziti
prizadevanje, da bi se dal podunavski kon-
ferenci docela drugačen pomen, kakor
mu ga je določila konferenca v Stresu.
Predvsem naj bi se na bližnji konferenci
prezrle vse madžarske težnje po konkretni
teritorialni reviziji. Obenem naj bi se
Madžarski tudi odrekla pravica do ponovne
oborožitve v oni meri, kakor si jo že

lijo madžarski vojaški krogi. List poudar-
ja glede na to, da Madžarska ne bo pre-
zvela nobene obveznosti, če se njene za-
hteve ne bodo resno upoštevale. Gömbö-
seva vlada v nobenem primeru ne bo do-
pusila, da bi Stresa postala ovira ma-
džarski revizionistični ideji, predvsem pa
se bo uprla diktatu velesil, ker ji odreka-
jo njene pravice pod pretravo krivde za
marseski atentat.

Povabila že razposlana

London, 26. aprila. K. Agencija Reuter po-
roča, da so se dopoldne v rimskih krogih
razširile vesti, da je vlada poslala v Var-
šavo in Bukarešto uradno povabilo k ude-
ležbi na podunavsko konferenco. Enaka po-
vabila bodo bržkone še nočjo odposlana
vsem ostalim državam, ki naj bi po rimskem
protokolu sodelovale na konferenci. Bržkone
bo povabljena na konferenco tudi bolgarska
vlada.

Sodelovanje Bolgarije bi prišlo v poštev,
če bi se na podunavski konferenci sprejeli
tudi kakšni definitivni sklepi o ponovni obo-
rožitvi Avstrije, Madžarske in Bolgarije.
Rimski politični krogi napovedujejo, da se
bo konferenca vršila v Rimu in da jo bo
Mussolini otvoril 3. junija.

Poljske želje

Varšava, 26. aprila. d. V dobro poučenih
krogih trdijo, da je zunanji minister Beck
v svojih razgovorih z italijanskimi držav-
nim podtajnikom Suvichem v Benetkah
izrazil željo, naj bi bil bodoči podunavski
pakt, ki bi ga podpisala tudi Poljska, se-
stavljeno tako, da ne bi bil naperjen proti
kakšni posamezni državi. To željo je vse-
kakor izrekel zaradi ozirov na Nemčijo.
Druga poljska želja se tiče upoštevanja
zahtev Madžarske glede na pogajanja pre-
ko podunavskega vprašanja in je v skladu
z italijanskimi stremljenji po nadaljevanju
lozodavnih diplomatskih razgovorov.

Pariz, 26. aprila. AA. V zvezi z že jav-
ljeno verzijo o glavnem predmetu razgo-
vora na sestanku med italijanskimi držav-
nim podtajnikom za zunanje zadeve Ful-
vijem Suvichem in poljskim zunanjim mi-
nistrom Beckom se doznava, da je italijan-
ska vlada že sondirala tla pri vladah bal-
tiških držav glede morebitnega sporazuma
med temi državami in Poljsko, vendar do-
slej iz Talina in Kovna še ni dobila do-
končnega odgovora.

Gospodarska politika Balkanske zveze

Zaključitev zasedanja gospodarskega sveta Balkan- ske zveze v Ankari in njegovi sklepi

Ankara, 26. aprila. AA. Gospodarski svet
Balkanske zveze je imel v Ankari svoje
drugo redno zasedanje. Seje so se začele
18. t. m. pod predsedstvom notranjega mi-
nistra Sukrikaja in so trajale do 25. t. m.

Zasedanje, ki je bilo izredno važno, je
imelo nalogo, da pripravi podrobno poročilo
o vprašanjih, ki jih je moral gospodarski
svet proučiti. Referat bo izročen stalnemu
svetu Balkanske zveze na njegovem prihod-
njem sestanku.

Gospodarski svet je delal v odborih za
izmenjavo blaga, za promet, za tujski pro-
met in za finančne vprašanja ter je končno
sestavil poročilo, ki se tiče pospešitve iz-
menjave blaga, zboljšanja prometnih zvez,
pospeševanja tujeskega prometa in vprašanja
Balkanske banke.

Sklepi gospodarskega sveta o trgovinski
politiki so praktičnega pomena. Gre za to,
da se pospeši izmenjava blaga med balkan-
skimi državami. Traja bo odstraniti vse
ovire.

Sklepe o pospeševanju prometa je olaj-
šalo delo posebne komisije strokovnjakov,
ki je zasedala v Beogradu od 5. do 9. aprila
in že tamkaj sestavila konkretne in ko-

ristne načrte. Vse te je sedaj gospodarski
svet Balkanske zveze sprejel. Tudi ostala
vprašanja so urejena tako, da bodo po-
spešila gospodarske stike med balkanskimi
državami.

Prihodnje tretje zasedanje gospodarskega
sveta Balkanske zveze bo 4. novembra v
Bukarešti.

Sestanek stalnega sveta v Bukarešti

Bukarešta, 26. aprila. g. V zunanjem mi-
nistru so se pričele priprave za konfe-
renco stalnega sveta Balkanske zveze, ki
se bo pričela 10. maja v Bukarešti. Dan
prej bodo prispeli semkaj turški zunanji
minister Tefvik Ruđi Aras, jugoslovanski
ministrski predsednik Jevtić in grški zu-
nanji minister Teotokis. Razen teh držav-
nikov se bodo posvetovanju udeležili tudi
poslaniki sodelujočih držav v glavnih me-
stih Balkanske zveze, kakor tudi predse-
diki nacionalnih gospodarskih odborov Bal-
kanske zveze. Na sporodu te konference
je tudi velika vojaška parada in diner v
kraljevi palači. Konferenca bo trajala tri
dni.

Bivši grški kralj Jurij za obnovo monarhije

Zaupno zborovanje voditeljev grških rojalistov v Parizu pod predsedstvom bivšega kralja Jurija

Pariz, 26. aprila. g. Kakor se je šele da-
nes zvedelo, je bilo predvčerajšnjim v Pa-
rizu pod predsedstvom bivšega grškega
kralja Jurija zaupno zborovanje, ki so se
ga udeležili mnogi voditelji grških rojalis-
tov in tudi nekaj poslancev atenskega
parlamenta. Seja je trajala več ur in so se
bavili na njej z vprašanjem obnove mo-
narhije v Grčiji. Na seji je prevladovalo
mnenje, da politični položaj v Grčiji že
od l. 1924 dalje ni bil tako ugoden za po-
vratek bivšega kralja, kakor je prav se-
daj. Rojalistični voditelji upajo, da bodo
nove volitve, ki bodo ob koncu maja ali

v začetku junija, prinesle monarhistom
znatno večino. Sklenjeno je bilo, da bodo
rojalisti po volitvah bodisi takoj proglasi-
li monarhijo ali pa organizirali ljudsko
glasovanje o vprašanju: Republika ali mo-
narhija. Bivši kralj Jurij se je na konfe-
renci izrekel za obnovo monarhije na
ustavni podlagi. Grško kraljestvo naj bi
po besedah bivšega kralja vodilo politiko
podpiranja Balkanske zveze.

Opoldne je bivši kralj Jurij odpotoval
v London. K. slovesu so se zbrali na posta-
ji mnogi voditelji grške rojalistične
stranke.

bi se obnoviti. Računati moramo, da bo
hitlerjevska Nemčija težila po tem, da
se izmota iz izolacije. Če ji je bilo mo-
gote ponuditi roko sprave Varšavi, za-
kak bi ne bilo nekega dne kaj sličnega
mogote med Berlinom in Moskvo? In
prav ker taka možnost ne more veljati
nikoli za izključeno, moramo pričakova-
ti, da se bodo francosko-sovjetska po-
gajanja uspešno nadaljevala in uspešno
zaključila.

Tudi to je gotovo, da bo ostalo po li-
sko stališče vedno jako kočljivo. Od
oseb more biti politika zavisna neko do-
bo, ali končno odločijo vendarle interesi
zemlje in njene lege ter vitalnih potreb.
Mali spopadi v mešanem ozemlju ob
nemško-poljski meji so nam priča, da se

razmerje med obema sosedoma ni pomi-
rilo, marveč da so razpoloženja tu še
vedno v bojnem stavu. Zato nikakor ni
mogote računati z dokončnim sporazu-
mom med Berlinom in Varšavo. Podoba
je celo, da se razlaja tudi že v diplomats-
kem področju, kakor priča zgodba poljske
gospodarske zadržanja na zadnjem zasedanju
v Zenevi. Toda danes na tem političnem
pozorišču še ni jasnosti. Velika bo za-
sluga diplomata, ki bi se mu posrečilo
tu spraviti v sklad nasprotja v manjših
stvarih, pa zavarovati skupne smote v
velikih problemih. Urejanje odnošajev
med Francijo ter sovjetsko Rusijo je
eno od prizadevanj tega področja, zato
pričakuje svet rezultatov s tem nestrp-
nejšo pozornostjo.

Odmev Macdonaldovega opomina Nemčiji

Članek angleškega premiera je izzval v vsej med- narodni javnosti veliko pozornost in je naletel razen v Nemčiji povsod na odobravanje

London, 26. aprila. r. Članek ministr-
skega predsednika Macdonalda, v kate-
rem je nenavadno ostro obsodil postop-
anje Nemčije in jo pozval k iztreznje-
nju, ako noče prevzeti odgovornosti za
katastrofalne posledice, ki lahko nastane-
jo za vso Evropo, je izzval v vsej med-
narodni javnosti silno pozornost. Malo-
katera izjava kateregakoli evropskega
državnika je v zadnji dobi naletela na
tako obsežne komentarje, kakor ta čla-
nek. Vsekakor je značilno, kakšen je od-
mev v posameznih državah. Narodni, ki
se resno zavzemajo za mir in mednarod-
no sodelovanje, brez pridržka odobra-
vajo nastop angleškega premiera, na-
sprotno pa se Nemci silno razburjajo in
odrekajo Macdonaldu, ki so ga še ne-
davno proslavljali kot najrazumnejšega
državnika in resničnega apostola mi-
ru, vsakršno državniško modrost. Še več,
očitajo mu politično slepoto in senilnost.
Vsekakor pa je vse to dokaz, da je čla-
nek zadel v živo na eni in drugi strani.

Deljeno mnenje v Angliji

London, 26. aprila. w. Članek predse-
dnika vlade Macdonalda v »News Letters«
o miru, stanju v Nemčiji in konferenci v
Stresu večina angleških listov sploh ne
omenja. Tako ga na primer zamočuje tu-
di »Times«, zato pa ga ogorčeno napada
list »Daily Herald«, ki pravi, da bo le še
bolj razdeljal Nemčijo in jo prisilil, da za-
lupne vrata za seboj. Vedeti bi bilo tre-
ba, pravi list, ali je Macdonald govoril v
imenu britanske vlade ali ne. To velja tem
bolj spričo Macdonaldove izjave, da bo
Evropa poslej, ko je Nemčija proglasila
obvezno vojaško dolžnost, prisiljena odlo-
čiti se, ali krene na pot zopetnega oborože-
vanja in militarizma na debelo. Države se
bodo čutile prisiljene sklepati vojaške po-
godbe. Zato moramo zahtevati, zaključuje
list, da Macdonald izjavi, ali je govoril v
imenu vlade ali ne.

»Daily Telegraph« se nasprotno postavlja
odločno na Macdonaldovo stran in pi-
še, da ustrezajo besede ministrskega pred-
sednika pravemu duhu vseh vlad v Evropi
in ne samo angleške, kajti za mir je mar-
sikdaj najbolj koristna absolutna odkrito-
st. Hitler ni zahteval samo enakosti
z Anglijo v zraku, temveč enakost v zraku
z vsem angleškim imperijem, torej ne sa-
mo 480. temveč 1020 letal. Angleški mi-
nistri so se šele tik pred konferenco v Stre-
si popolnoma zavedli tega, tako da je bila
razprava o tem vprašanju precej pod vpli-
vom tega dejstva.

»News Chronicle« pravi, da je nepriča-
kovani nastop britanskega premiera učin-
koval v političnih krogih kakor bomba.
Opozicija je kar najodločnejše odklonila.
V zvezi s tem navaja list izjavo vodi-
telja opozicije Lansburyja da si je Mac-
donald izbral za svoj članek silno neugo-
den trenutek. Namestu, da bi evropski na-

rodi udrihali drug po drugem, bi bilo bolje,
če bi se združili in se vzajemno posveto-
vali, kako bi se dale odpraviti obstoječe
težave. Tega cilja pa ne bomo dosegli, če
se bodo posamezne države, ali pa tudi po-
samezni državniki igrali farizeje.

Nemci so ogorčeni

Berlin, 26. aprila. AA. Večina današnjih
listov v daljših člankih komentira Macdo-
naldov članek. »Völkischer Beobachter«,
glavni organ narodne socialistične stranke,
pravi med drugim: Nikogar ni v Evropi,
ki ne bi dal priznanja velikemu prizade-
vanju, ki ga je pokazal Macdonald pri to-
likih priložnostih za ohranitev miru v Ev-
ropi. Zato je treba tem bolj obzovati
stališče, ki ga je zavzel v svojem članku.
Iz njega se da sklepati, da Macdonald v
16 letih po sklenitvi versajske mirovne
pogodbe nikoli ni pravilno pojmoval stvar-
nega političnega položaja v Evropi. Macdo-
nald ni razumel, da druge države-podpis-
nice te pogodbe ves ta čas niso niti mislele
na izpolnitev obveznosti, ki so jih s to
pogodbo prevzele, zlasti obveznosti v nje-
nem V. poglavju, ki jih Francija danes celo
svetovno taji. Macdonaldova izjava, ki se
na žalost zde, kakor da bi bila napisana
v uredništvu katerega francoskega lista,
ne morejo omajati prepričanja Nemčije, da
je v popolni moralni pravici.

»Börsen-Zeitung« pravi, da je Macdonald
mirotvorec, ki bega sem in tja, in da bi se
po tem članku dalo sklepati, da je pisec
državnik, ki živi v samostanski celici, iz
katere ne vidi in ne sliši, kaj se na svetu
dogaja.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« pravi, da
je trditev Macdonalda, da je Nemčija brez-
krivna nasproti težnjam za ureditev miru
v Evropi, preveč površna. Kar se pa tiče
Macdonaldovih besed, da je povsod na svetu
zavladalo nezaupanje do Nemčije, po-
stavlja list vprašanje, zakaj bi se moglo
pokazati nezaupanje do države, katere
vlada bolj kakor katera druga igra z od-
prtimi kartami.

»Berliner Tageblatt« pravi med drugim:
Macdonaldov članek kaže, da so sklepi
konference v Stresu, po katerih so ostala
odprta vrata za pristop Nemčije, dejansko
vsaj do neke mere naperjeni zoper Nemci-
jo. Zato Nemčija ne bo trkala na ta od-
prta vrata. Položaj se bo popravil samo
tedaj, zaključuje list, če bo izginila psiho-
za strahu, ki je zavladala v nekaterih državah,
psihoza, iz katere se rode razne ne-
upravičene obtožbe.

V Parizu so zadovoljni

Pariz, 26. aprila. AA. Havas poroča: V
svojih komentarjih o Macdonaldovem članku
v listu »News Letters« pišejo današnji
pariški listi z zadovoljstvom, da je ta čla-
nek nov in viden dokaz o čedalje oravil-
nejšem gledanju Velike Britanije na se-
dajni mednarodni položaj. »Figaro« pravi
med drugim, da se Macdonald na podlagi
svoje dvojne avtoritete ministrskega pred-
sednika in moža splošno znanih, čistih in
prekalenih pobud poslužuje izrazov. Ki jih
voditelji Nemčije popolnoma zaslužijo.

Volilno gibanje

Predsednik vlade g. Jevtić v Ljubljani in Zagrebu

Beograd, 26. aprila. AA. V nedeljo 28. t. m. se bo vršilo več velikih manifestacij, ki jih je nosilec predsednik vlade in zunanji minister g. Bogoljub Jevtić.

V Ljubljani se bo vršil shod ob 10. dopoldne. V Zagrebu pa ob 18. popoldne. Obeh zborovanj se bo osebno udeležil predsednik vlade g. Bogoljub Jevtić, ki bo obakrat imel programatična volilna govora. Razen predsednika vlade bo na obeh zborovanjih tudi več ministrov, ki bodo tudi govorili.

Oba shoda, v Ljubljani in Zagrebu, bodo prenašala kot skupno oddajo vse tri radijske postaje v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani.

Ljubljanski volilni shod g. predsednika Jevtića

Kakor po vseh banovinskih središčih in še nekaterih drugih večjih mestih bosta v nedeljo, 28. t. m. velika agitacijska shoda tudi v Ljubljani in Zagrebu. Na obeh shodih bo glavni govornik predsednik vlade g. Bogoljub Jevtić. Ker bo to prvi službeni poset ministrskega predsednika v Ljubljani, mu pripravljajo svečan sprejem. Mestni župan dr. Vladimir Ravnihar je izdal oklic, v katerem vabi hišne posestnike, da razobesijo zastave, in vse meščane, da se udeležijo sprejema na kolodvoru ter zborovanja na Kongresnem trgu. Enako vabi uprava Hubadove pevske župe ljubljanske moške zbornice, naj se zberejo na glavnem olodvoru, da s pesmijo pozdravijo predsednika vlade.

Kakor smo v »Juru« že poročali, bodo v nedeljo ob priliki volilnega shoda vozili v Ljubljano na vseh progah posebni vlaki. Voznina znaša eno tretjino običajne cene, na priključnih vlakih pa polovico. Vozni red vlakov smo objavili že v včerajšnji številki.

Glavni volilni odbor za Jevtićevo listo poziva društva, da se korporativno udeležijo sprejema in volilnega zborovanja. G. predsednik vlade bo prišel v Ljubljano z jutrišnjim brzim vlakom od 9.45 po pozdravu na kolodvoru bo sprevod v mesto na Kongresni trg, kjer bo shod. Po končanem shodu udeleženci zborovali po Rimski in Bleiweisovi cesti do Narodnega doma. Glavni

volilni odbor prosi vse udeležence, da se točno drže navodil rediteljev. K sprejemu naj se društva in korporacije zberejo pred kolodvorom. Na peron pa naj odidejo le največ po trije zastopniki vsakega društva.

Propagandno potovanje predsednika vlade

Na svojem volilnem potovanju se je ustavil g. predsednik Jevtić včeraj jutraj v Loznici, kjer je sprejel večje število deputacij. Iz Loznice se je odpeljal v Prnjavor, kjer je govoril zbranimu narodu o programu kr. vlade. Na potu za Bogatiš se je ustavil še v Badovinah, kjer so mu obrazložili potrebe tega kraja. V Bogatišu je pozdravilo predsednika Jevtića okoli 4000 ljudi, katerim sta govorila o nalogah nove Narodne skupščine minister za poljedelstvo dr. Janković in minister brez portfelja dr. Avda Hasanbegović. Prav tako večje množice so sprejele g. Jevtića v Sabcu, kjer je imel daljšo konferenco s predsedniki občin in kandidati, ki kandidirajo na njegovi listi v Mačvi. Tudi v Vladimiru in na Ubu je imel kratke govore. Končno se je ustavil še v Obrenovcu, kjer je govoril minister dr. Janković o potrebi, da glasujejo za predsednika Jevtića vsi zadržani, ki imajo v njem svojega velikega podpornika in zaščitnika. Iz Obrenovca se je odpeljal predsednik Jevtić z ministrima Jankovićem in Hasanbegovićem v Beograd, kamor je dospel ob 18. uri.

Za agrarno demokracijo

»Kmetijski list« objavlja daljši volilni uvodnik z naslovom »Pred odločitvijo«, v katerem pravi med drugim tudi sledeče: »Mi nimamo proti listi dr. Mačka ničesar; moti nas pa dejstvo, da gospodje, ki so se zedinili v tej skupini, sami ne vedo kaj hočejo! V današnjih razvinih gospodarskih razmerah pa je neobhodno potrebno, da natanko vemo, kaj kdo hoče, in ne samo tega kaj kdo hoče! Predsednik vlade g. Jevtić in njegova vlada so pa že ne samo z besedami, ampak tudi z dejanji dovolj jasno dokazali, kaj da hočejo: oni hočejo agrarno demokracijo, ki naj temelji na trdnem gospodarskem temelju zadrugištva. To je pozitiven, jasn in določno izražen gospodarski program in zato bomo kmetje glasovali za agrarno demokracijo, ki jo zastopa lista g. Bogoljuba Jevtića.«



Pariški list o g. Jevtiću kot vojaku

Pariz, 26. aprila. AA. Svojniki »Echo de Paris« priobčijo daljši članek o predsedniku vlade g. Bogoljubu Jevtiću in med drugim pravi:

»Journal de Geneve« je v eni svojih zadnjih števk navedel izvajanja čikaškega lista, ki je skušal sestaviti vlado Zedinjenih držav Evrope. Lista ima to dobro stran, da je kakor skopi prizmo predstavila osebnosti, ki uživajo največja največja sloves v Evropi. Ta nedolžna igra je rodila popolnoma nepričakovan rezultat. Predsednik tega idealnega kabineta naj bi bil Mussolini, zunanji minister Laval ali Litvinov, finančni minister dr. Schacht, minister za propagando dr. Gumbel, minister vojske maršal Petain, letalski minister maršal Balbo, notranji minister Jevtić, prosvetni minister pa dr. Beneš.

Ali ne bi še pred meseci izvolitev Bogoljuba Jevtića prišla popolnoma nepričakovano? Kot pokleni diplomat se je bil jugoslovanski zunanji minister posvetil samo zunanji politiki. Deset povojnih let je preživel v inozemstvu daleč proč od partizanov, ki naoproti stališča, zdaj pa ga vidimo, da je prevzel predsedništvu ministrskega sveta in stopil v borbo z volilno listo in s proglasom, ki naj prenosi moči Jugoslavije. 5. maja bodo volili v tej kraljevini pozvali, naj se odloče za eno štirih list. Dejansko pa bodo glasovali za Jevtića ali za Mačka. Ko smo se te dni skušali informirati o obeh posameznih voditeljev te politične borbe, smo našli na nekaj, kar označuje Jevtićevo osebnost mnogo boljše kakor vsak življenjski in kakor vsak program. Iz svoje skromnosti predsednik Jevtić še ni objavil svojih vojaških zaslug in smo zaradi tega popolnoma slučajno odkrili dnevnico povelje vojski, ki se z veliko hvala nanaša na podporačnika Bogoljuba Jevtića v tragični pomladi leta 1917., ko se je njegov volk boril na Kajmakčalanu in po Kršnih planinah Makedonije za osvoboditev zaslužene Srbije.

Dnevno povelje št. 9848 poveljstva 3. armije od 28. marca 1917. leta se glasi takole: Vodnik 1. čete 2. bataljona 5. polka, rezervni pešadijski podporačnik Bogoljub Jevtić je sodeloval v vseh borbah od 30. avgusta pado danes s polno voljo, energijo, čutom dolžnosti in požrtvovanjem za našo stvar. Za takega je veljal tudi pred temi borbami, kar je nato dokazal tudi z dejanji.

Hladnokrvni in skromnega značaja je v vseh odločitvah trenutkih obvladal položaj, reševal vprašanja naglo in odločno, ne da bi se pri tem kadarkoli zmotil. S svojo vsestransko iniciativnostjo in krepko moralno avtoriteto je kot starešina dosegel to, da so njegovi vojniki obvladali vsak položaj in se nikjer niso ustavili, češ da bi bilo nemogoče. Njegove besede in njegov pojav je vplival na vojske tako, da so morali kmetkomal storiti vsa, kar jim je njihov podporočnik velel in kar je hotel. Sodeloval je v vseh borbah v prvih vrstah. Posebno vidno se je odlikoval v borbah na Kočebuju e kapetanom Madžarevcem, ki mu je bil tedaj poveljnik. Svojo osebo je izpostavil do skrajnih mej. V obrambi se je izkazal kot izredno spreten organizator položajev, tako n. pr. ko je skušal sovražnik prodrati po stoljanki 13. septembra. S svojim pogumnim nastopom je sovražnika takoj odbil.

Prav tako se je podporačnik Jevtić vidno izkazal v napadu na Rovosko Koso, kjer je s svojim vodom prodrli mnogo dalje od drugih svojih tovarišev in tu prodri skozi topovski ogenj, dočim tovariši levo od njega niso imeli poguma storiti isto ali tvegati. V te sprejete črte so se pomaknili šele pod zaščito mraka 20. maja 1916. leta.

Tudi v drugih primerih in med obrambo je vedno pokazal svojo močno voljo in svoje odlične organizacijske sposobnosti pri utrjevanju položajev. Vsako dejanje podporačnika Jevtića je obenem previdno in pozorno in je zaradi tega mogel povsod nastopati samostojno.

Ta general, poveljnik armije ali polkovnik, nadaljuje »Echo de Paris«, je bil vsekar dober psiholog, ker je izdelal o tedanjem Jevtiću takšno portretno sliko, da jo je mogoče danes po 20 letih v vseh točkah prepoznati v zunanjem ministru in predsedniku jugoslovanske vlade.

Gosp. Bogoljub Jevtić je na prvi pogled miren in sam zase, obziren do drugih, toda v kritičnem momentu se pokaže takšnega, kakršnega, je z vso svojo hladnokrvnostjo, neizmerno voljo in hrabrostjo. Takšen je bil tudi 9. oktobra v Marseillu, ko je zaslišal zavrtni strel, ki je zadel njegovega kralja. Ta tragični trenutek je posnet na neki fotografiji sliki za vse čase. V splošni zmešnjavi vidimo moža, ki hiti proti kraljevmu avtomobilu. To je bil gosp. Jevtić. Na klic dolžnosti je planil h kraljevemu vozu, da bi pomagal svojemu kralju. Ta zgodovinski trenutek spominja na rezervnega oficirja Bogoljuba Jevtića.

Zdaj ko narodni voditelji v vseh državah na bučen način poveljujejo svojo pokolenje, smo hoteli z objavo prevoda tega do zdaj še neobjavljenega vojaškega povelja, čeprav se morda Jevtićevi skromnosti ne bo po godu, opozoriti na idealne poudarke tega moža, hkratu pa tudi na našto vojno, ki ima v osebi tega svojega voditelja klasično sliko vzornega borca in tvorca velike Jugoslavije.

Podpirajte petasetletno obrambno delo CMD!

Ban dr. Puc na Gorenjskem

Včeraj je v nadaljevanju svojega inspekcijskega potovanja posetil Kranj in Radovljico

Kranj, 26. aprila. AA. Davi je prišel ban g. dr. Puc na inspekcijsko potovanje po Gorenjskem. Ustavil se je v Medvodah, kjer so ga pozdravili župan Sušteršič, župnik Oblak, solski upravitelj Kržišnik, župan iz Tacna Medved, zastopnik Sokolstva Sešek, solska mladina in mnogo prebivalstva. G. ban je sprejemal razne deputacije. Zlasti se je informiral o regulaciji Save, o vprašanju mosta pri Goricanah, o vodovodu v Tacnu in o drugih perečih zadevah.

Staroslavni Kranj je priredil vrhovnemu predstavniku državne oblasti v naši banovini veličasten in prirsčen sprejem. Na Glavnem trgu so se zbrali Sokoli in Sokolice, gasilci, solska mladina, zastopniki vseh krajevnih oblasti, duhovščina in velike množice drugega občinstva. Živahni vzkliki Živio in Zdravo! so se dvignili iz razgibane množice, ko se je pripeljal gospod ban. Vse mesto je bilo ogrnjeno v državne trobojnice.

Ko je godba odsvirala pozdravno koračnico, je priljubljeni kranjski župan g. Pirc pozdravil g. bana in med drugim rekel: »Vzle hudi mori, ki nas tlačijo zaradi smrti našega blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra, se je razveselilo prebivalstvo povsod, kamor ste prišli. Ljudstvo ima zaupanje v vas, ker ve, da je prišel na mesto bana mož s trdno voljo in veliko energijo, pa tudi velikimi izkušnjami, katere mu je oporoka našega pokojnega vladarja Aleksandra I. Zedinitelja prva zapoved. Kranj je ponosen na svojo narodno preteklost. Meščanstvo mesta Kranja je ostalo zvesto svojim idealom. To prebivalstvo bo ostalo zvesto svojemu kralju in ljubezni do domovine. Meščanstvo Kranja pa tudi ve, da so tudi vas vodili zmerom isti ideali. Zato je z velikim veseljem sprejelo vaše imenovanje za bana.«

G. župan je končal z vzklikom: »Naj živi ban dravske banovine dr. Puc!« Njegove besede je množica sprejela z viharimi ovacijami. Nato je učenka 6. razreda Zirovnikova izročila g. banu lep soplek.

Vidno ganjen se je g. ban zahvalil za sprejem in daljšem govoru, v katerem je izjavil med drugim: »Vračam vam pozdrav tisto ljubeznijo, s katero ste mi ga prinesli. Ljubim mesto Kranj, nad katerim plava duh Jenka in Prešerna. Zvesto prebivalstvo tega mesta je neomajno, kakor so neomajne gore, ki ga obdajajo. Krani ba vedno ostal žarišče domovinske ljubezni in domoljublja. Naj živi tudi njegova okolica! Naj bo ohranjena povezanost med mestom in okolico, ki je že zdaj tako velika, in naj se še poveča. Mi imamo skupne interese. Pozdravi, ki sem jih deležen na svojem potovanju, niso namenjeni meni osebno, temveč temu, ker prihajam kot glasnik sloge. Poudariti moram, da bom

vedno deloval na svojem mestu tako, da se bo vsem delila pravica in nepristranost.« Besede g. bana je zbrana množica sprejela z viharimi ovacijami in manifestacijami za narodno in državno edinstvo.

G. ban si je nato ogledal mestno hišo, kjer se mu je poklonil občinski odbor. V svojem govoru je g. ban poudaril velike zasluge, ki si jih je pridobil župan Ciril Pirc za razvoj Kranja in za okrepitev nacionalne misli med narodom. Župan Pirc sme v resnici veljati za vzor našim županom, je poudaril g. ban.

Nato je šel g. ban na sresko načelstvo in tam sprejemal razne deputacije. V daljšem razgovoru se je pomudil z župani iz okolice Kranja, ki jim je obrazložil naloge, ki jih imajo predstojniki občin. V tehkih časih, ko nas tare gospodarska kriza, ali ko nam grozi zunanji sovražnik, morata vladati medsebojno zaupanje in solidarnost. V tem pogledu nam dajejo najboljši vzgled naši rojaki, ki jim še ni zasijalo solnce narodne svobode. Oni se ne prepriajo med seboj, ker vedo, da si narod le s skupnimi močmi lahko izboljša svoj položaj. Vsi se moramo zavedati, da smo dolžni skupno nositi odgovornost za vsa javna vprašanja, bodisi na političnem, gospodarskem, kulturnem ali kateremkoli drugem polju.

V daljšem razgovoru je g. ban nato razpravljal z župani o raznih vprašanjih kranjskega sreza, predvsem o javnih delih in o izplačevanju doklad občinam s strani davčnih uprav.

Po končanem sprejemu se je g. ban odpeljal v Radovljico.

Radovljica, 26. aprila. AA. Tudi Radovljica je sprejela g. bana, ki je prišel semkaj ob 15. uri, z vso toplino. Župan dr. Dobravec, ki je pred zbranim občinstvom, duhovščino, Sokoli, gasilci, predstavniki državnih oblastev in organizacij ter solsko mladino pozdravil g. bana, ga je prosil za naklonjenost prebivalstvu sreza, ki vedno z iskrenim veseljem pozdravlja člane kraljevskega doma v svoji sredini. Dekan gospod Fatur je v svojem govoru objubil g. banu, da bo duhovščina s svojo državnostvobno rade volje pomagala in podprla g. bana pri njegovem važnem in odgovornem delu. Skupina deklic in fantkov v gorenjskih narodnih nošah je g. banu izročila soplek.

G. ban je v svojem zahvalnem govoru poudaril važnost radovljiškega sreza kot obmejnega sreza. V vseh potrebah prebivalstva bosta vlada in banska uprava vedno prisrčili na pomoč.

Po sprejemu raznih deputacij se je gosposod ban razgovorjal z župani iz radovljiškega sreza. Razvil se je živahen razgovor zlasti o javnih delih.

Natečaj za načrt nove banske palače

Ljubljana, 26. aprila

Kakor smo že svoj čas javili, se je banska uprava na pobudo bana dr. Puc odločila, da v doglednem času zgradi ob Šubičevi ulici in Muzejskem trgu novo veliko, moderno, reprezentativno bansko palačo, ker so dosedanja prostori v starem posloppu na Bleiweisovi cesti in v hiši Hranilnice dravske banovine za redno poslovanje banovine občutno premajhni. Gradba nove banske palače ni le za bansko upravo velikega pomena, temveč bo obenem rešena z njo tudi ena najvažnejših in najtežjih nalog, kar se jih zastavlja urbanističnemu razvoju Ljubljane. Muzejski trg, ki se po pravici smatra za enega najlepših, najintimnejših trgov v mestu, bo s postavitvijo novega posloppa dobil samo lep, harmoničen zaključek, obenem pa bo s tem prišlo do svoje rešitve tudi vprašanje o podaljšanju Šubičeve ulice do Zvezde, ki ga iz estetskih in prometnih razlogov ni mogoče več odlašati. Del obzidja nunskega vrta ob tej ulici bo moral pasti, da na njegovem mestu zraste nova banska palača, ki bo, kakor že znano, pohodnikih zvezana tudi z razširjenim posloppom Hranilnice dravske banovine in z muzejem, ki bo v bodočnosti služil uradnim namenom, medtem ko se bodo muzejske zbirke preselile v dosedanje bansko posloppje na Bleiweisovi cesti.

Rešitev tega problema je v resnici velike važnosti in zadeva interese najširše javnosti. Palača se bo gradila iz javnega denarja in bo bistveno izpremenila lice središča Ljubljane. Iz vseh teh razlogov se je banska uprava odločila, da načrtov za palačo ne bodo delali strokovnjaki teh nižnjega oddelka sami, temveč bo v kratkem razpisala javni natečaj za idejne skice, tako da bodo povabljeni k sodelovanju vsi naši inženjerji in arhitekti. Ta sklep bo deležen v vsej javnosti toliko toplejšega odmeva, ker je na ta način dano najboljšega jamstvo, da se pri gradnji, ki je tolikšnega gospodarskega in estetskega pomena, ne bodo mogli ponavljati napake, kakršne smo že svoj čas doživeli pri zavzdanju podobno lepim kompleksom, kakor je Muzejski trg.

Uradniki bolgarske Narodne banke v Beogradu

Beograd, 26. aprila p. Davi je prišlo v Beograd 120 uradnikov bolgarske Narodne banke v posete k svojim jugoslovanskim tovarišem, ki so jim priredili prečrčen sprejem. Na kolodvoru je bil navzoč tudi bolgarski poslanik g. Kazasov. Danes so si ogledali Narodno banko in njene ustanove ter zanimivosti mesta, jutri pa odpotujejo na Avalo in na Oplenac, da se poklonijo na grobu blagopokojnega kralja Udimitelja ter položijo venec na grob Neznanega vojaka. V nedeljo bodo napravili izlet po Dunavu.

Peklenski stroj v židovskem sportnem klubu

Varšava, 26. aprila AA. V prostorih tukajšnjega židovskega sportnega kluba Makabi je sredi eksplozivnega peklenjskega stroja. Dirkalni čolni kluba so uničeni. Prav tako so poškodovani tudi drugi predmeti. Človeških žrtve ni.

Živahen zbor železničarske nabavljalne zadruge

Ljubljana, 26. aprila

Nabavljalna zadruga uslužbencev državnih železnic v Ljubljani je imela XIII. redno skupščino delegatov v dvorani kina »Ljubljanskega dvora«. Poleg delegatov se je udeležilo skupščine tudi razveseljivo lepo število drugih članov zadrugarjev.

Zadruga, katere področje se razteza na kraje v območju ljubljanske železniške direkcije, je imela ob koncu poslovnega leta 7699 članov, ki jim nudi vse živčne potrebščine, manufakturo, obutev, galanterijo, kurivo, solske potrebščine in drugo po ugodnih cenah, v dobri kakovosti in s primernimi plačilnimi pogoji. Zadruga vzdržuje v Ljubljani tudi železničarsko menzo in kuharske in šivalne tečaje, podpira železničarske in druge nacionalne, socialne in sportne ustanove ter izdaja za člane brezplačni mesečnik »Zadrugar«. Zadruga daje za primer smrti pri nastavljenih podpora (posmrtnino) v višini 20% od povprečnega letnega nakupa v zadrugi, ako umre glavni družine, in 15%, ako umre članova žena. Pri nenastavljenih se ti odstotki zvišajo za 5%.

Ze iz teh kratkih podatkov je razvidna velika važnost zadruge za vse naše železničarje. Zadruga jim izkusa vsaj nekoliko nadomestiti ono, česar jim železniška uprava ne more nuditi v zadostni meri. Razumljivo je zaradi tega tudi, da članstvo budno zasleduje poslovanje in upravo zadruge in da je bila skupščina bolj živahna, kakor so navadno take skupščine, mestoma celo zelo burna. Živahno debato je sprožil svoječasni nenačrti odstop zadruginega tajnika. Prav tako zadruga mesarinja, ki je sklenila poslovanje z velikim nepojasnjenim primanjkljajem. Razgovor se je vršil še o drugih zadevah. Naglasiti pa velja, da so bile kritike stvarne. Vzlic nevelsim pojavom v zadnji dobi, ki pa so zanesljivo samo začasni, je sleherni železničar ponosen na svojo zadrugo in želi samo, da se krepko razvija. V tej nameri so bili stavljeni tudi predlogi, ki naj bi izpremenili sedanjí čisto večinski sistem pri volitvah delegatov in odbora ter s tem omogočili sorazmerno sodelovanje pri upravi zadruge tudi manjšini, da bi ne vodila zadruga in nosila odgovornosti samo ena skupina kakor doslej. Predlogi so bili odklonjeni. To pa naj ne odvrne nobenega železničarja od zadruge. — Znani spori med železničarji v Mariboru so imeli buren odmev tudi v skupščini pri volitvah mariborskih odbornikov. Zmagala je protitumpejska lista.

Italijanski ribiči v naših vodah

Sušak, 26. aprila n. V bližini otoka Krka so organi pomorske policije zasačili italijanske ribiče pri lovu Zasegli so njihovih motornih čoln in jih odvedli na Krk. Ker italijanski ribiči v zadnjem času čisto čisto mednarodne določbe o ribolovu, bo policijsko nadzorstvo v naših vodah poostreno.

Vremenska napoved

Zagrebaška vremenska napoved za danes: Oblačno, vetrovno, zmerno toplo, v splošnem nestabilno vreme.

Dunajska vremenska napoved za soboto: Močno oblačno, ponekod padavine. Nesigurno vreme.

Delna mobilizacija letalstva v Italiji

Napetost med Italijo in Abesinijo postaja vedno večja. Novi transporti vojaštva na potu v Afriko

Rim, 26. aprila. k. Govor abesinskega cesarja v parlamentu, v katerem je napovedal velike vojaške priprave za primer vojne z Italijo, predvsem uvedbo splošne vojaške vzgoje vsega abesinskega naroda in izredno povečanje državnih davkov v svrhu oboroževanja, je izzval v Italiji silno ogorčenje. Listi se omejujejo za enkrat samo na rekapitulacijo poročil tujih časopisov in objavljajo celo izveščke iz raznih tujih knjig o razmerah v Abesiniji. Da bi čim bolj utemeljili kulturno mislio morebitne vojaške ekspedicije proti Abesincem. Tako so danes prinesli kar celo poglavje o suženstvu v Abesiniji iz knjige »Sclavere«, ki jo je napisala in pred šestimi leti izdala lady Cathleen Simon, soproga sedanjega angleškega zunanjega ministra.

Toliko bolj pa pričajo nenadoma izredno povečane vojaške priprave za pohod proti Abesincem, da je abesinski cesar zad del rimske vlado v živo. Prava senzacija je v tem pogledu dekret o delni mobilizaciji letalstva v Italiji, ki ga je kralj podpisal sicer že pred mesecem dni, a ga je

»Gazetta Ufficiale« objavila šele sredi. Mobiliziran je letnik 1913, in sicer vsi oni letalci, letalski podčastniki in častniki, ki pripadajo vojaškim distriktem v Bologni, Ravenni, Modeni, Bergamu, Trevigliju, Trbižu, Sacilu, Vidmu in Trstu, in so bili letalstvu prideleni iz kadra redne vojske: dalje tudi vsi oni, ki spadajo v navedene vojaške distrikte in so bili letalstvu prideleni iz kadrov vojne mornarice. Vsi ti letalski oddelki bodo prideleni vrhovnemu poveljstvu italijanske vojske v vzhodni Afriki.

Transporti vojaštva, delavstva in voinega materiala iz Neaplja in Messine v Masau so ne prestopno nadaljujejo. Parnik »Praga« je odpel davi iz Messine s 1200 specializiranimi delavci in tehniki. V Neaplju pa so se pričeli vkrcavati novi oddelki prostovoljcev in delavcev na parniku »Gange« in »Campidoglio«. Na slednjega se vkrcujejo oddelki 83. pešadijskega polka iz Benetk, strojničarji, avtomobilisti, tovarna živina in vojaški tovarni avtomobili.

Rotarski kongres v Ljubljani

Ljubljana, 26. aprila. AA. Danes se je začela (kakor smo v »Jutru« že poročali) v Ljubljani tretja letna konferenca rotarskih klubov iz Jugoslavije. Konferenco vodi sedanji guverner (predsednik) rotarske organizacije v Jugoslaviji g. dr. Viljem Krejčič. Udeležujejo pa se je člani vseh 20 klubov, kolikor jih je sedaj v naši državi. Klubi štejejo okrog 500 članov, in od teh je prijavilo udeležbo 150 članov. Skupno z drugimi gosti in delegati inozemskih klubov se bo zbralo na konferenci 200 oseb. Ker sme biti v vsakem rotarskem klubu samo po en predstavnik iste profesije, pripadajo udeleženci najrazličnejšim poklicem in stanovom, najštevilnejši pa so predstavniki gospodarskih panog.

Upravo internacionalne rotarske zveze ki ima svoj sedež v Chicagu, zastopa njen podpredsednik Walter Head iz New Jerseyja v Severni Ameriki. Prisnel je v Ljubljano nocoj z orientnim ekspresom in je bil na kolodvoru od inozemskih rotarcev prrsrčno sprejet. Po delegatih so zastopani še avstrijski, češkoslovaški, nemški in madžarski rotarski klubi, dočim so organizacije iz drugih držav poslate pismene ali brozadne pozdrave.

Mednarodna rotarska organizacija šteje danes v 80 državah okrog 3700 klubov, ki imajo nad 160.000 članov. Vsi klubi so enotno organizirani. Glavni idejni cilj rotarstva je omiliti razlike med profesijami in stanoviti ter z vsemi močmi delati za zblizanje in sporazumevanje med narodi. V Evropi je sovjetska Rusija edina država, ki nima rotarske organizacije.

Danes popoldne se je kot uvod vršila večurna konferenca predsednikov in tajnikov vseh jugoslovanskih rotarskih klubov, jutri pa se začne plenarna konferenca.

Francosko-ruski sporazum

Pariz, 26. aprila AA. Če bo Francija pristala na kompromisno ureditev ki jo bo predlagal ruski poslanik v Parizu Potemkin na podlagi novih navodil ki so mu jih poslali no včerajšnji seji sveta ljudskih komisarjev mislijo da bodo pri tej priliki določili definitivni datum Lavalovega obiska v Moskvi.

V poučenih krogih računajo z možnostjo da bodo francosko-ruski pakt parafirali v začetku prihodnjega tedna.

Povratak Ruždi Arasa v Ankaru

Carigrad, 26. aprila. 5. Turški zunanji minister dr. Ruždi Aras se je vrnil v Ankaru. Takoj po njegovem prihodu ga je sprejel predsednik Kemal Atatürk, katerega je poročal o uspehih svoje misije v Zenevi in o svojih sestankih z evropskimi državniki, zlasti pa z ministrskim predsednikom Jevtićem in člani bolgarske vlade. Tudi na seji ministrskega sveta, ki je bila popoldne, je podal daljši ekspozé o svojem potovanju v inozemstvo. Posebej je poročal o rezultatih svojih razgovorov z zastopniki zapadnih evropskih držav, s katerimi se je sestel v Zenevi. Razgovori so se ticali v prvi vrsti ponovne oborožitve Avstrije, Madžarske in Bolgarije, na kateru pa bo Turčija pristala le, če se sprejmejo njene zahteve glede dardanelskih morskih ožin.

Morilec Oblonšek prijet na Dunaju

Dunaj, 26. aprila. g. Policijski ravnateljstvo v Zagrebu je pred dnevi brezlično obvestilo dunajsko policijo, da je 50letni brusarček Ambroz Oblonšek, ki je 10. t. m. v Velikem dolu hudo ranil svojega ljubico Korenovo in umoril njeno soročnico Ano Pešić, pobegnil v Avstrijo. Oblonška so danes izsledili in aretirali kriminalni uradniki v 15. okraju. Zločinca bodo izročili jugoslovanskim oblastem.

Bruški »Opus« v Zagrebu

Zagreb, 26. aprila. 5. Davi je prišel v Zagreb bruški pevski zbor »Opus«, ki nastopi jutri zvečer v Glasbenem zavodu. Zanimanje za koncert je zelo veliko in so vsopnice že razprodane. S neveči sta prišla tudi zastopnika jugoslovanske - češkoslovaške lige v Brau polkovnik Jelinak in poljsko - češkoslovaške lige por. Kožisek. Gostje so dopoldne obiskali bana in podbana, župana, armijskega poveljnika in češkoslovaškega generalnega konzula v Zagrebu, popoldne pa so si ogledali mesto.

Volilni izgrezi v CSR

Praga, 26. aprila AA. O priliki dveh vojnih shodov sudetsko-nemške patriotske fronte na severnem Češkem je prišlo do demonstracij nemških socialistnih demokratov v pretepu, ki je nastal, so pretepli okoli 40 ljudi, med njimi tri nevarno.

Naši kraji in ljudje

Tisoči so obiskali Spominsko razstavo

Ljubljana, 26. aprila V četrtek zvečer je bila zaključena razstava »Spomini na našega kralja«, ki so jo priredili v Ljubljani društva Kolo jugoslovenskih sester, Klub Primork in Knežinja Zorka. Od dneva otvoritve, 6. aprila, ob polletnici tragične smrti Viteškega kralja do zaključne razstave je poteklo 19 dni in uspeh razstave je bil v moralnem kakor gmošnem pogledu popoln. V tem času je obiskalo razstavo okrog 4000 posetnikov in 3500 šolske mladine. Za mladino je sicer znašala vstopnina samo 1 Din, znižano pa so imeli tudi vojaški, služkinje in siromašnejši sloji, ki so plačali po 3 Din.

Prireditve razstave je zahtevalo mnogo dela, vrle naše dame pod vodstvom agilne predsednice prireditvenega odbora gospe Ferdinande Majaronove so pa bile tudi za časa razstave vedno na mestu in so žrtvovali svoj prosti čas v zavesti, da je čisti dobiček namenjen za spomenik Njemu, ki je položil svoje življenje domovini na oltar. Pri nameščenju slik in kipov je damam vneto pomagal z navodili kakor tudi praktično ravnanje Narodne galerije g. Zorman. Ves današnji dan so še bile dame zaposlene z vračanjem in razpolaganjem spominskih predmetov, ki so jih lastniki tako radovoljno stavili na razpolago. Priznanje velja zatoj vsem, ki so omogočili, da so tisoči spoznali marsikaj iz življenja Viteškega kralja in kraljevske družine. Spomin na Mučenika se je spet izredno okreplil in osvežil in tak naj bi ostal trajno v dušah državljanov!



Tine Kos: Viteški kralj
Kip, ki je bil zadnji čas razstavljen na spominski razstavi, predstavlja kralja v nadnaravni velikosti

Smrtna žrtev kolesarske nesreče

Antun Sotlar v grob, Pungartnik v bolnišnico

Radeče, 26. aprila Sin tukajšnjega vrtnarja Antun Sotlar je v sredo jutraj odpoštoval s kolesom iz Radeč. Z njim se je odpeljal tudi Racman Alojzij z Brega pri Sevnici. Ne ve se še gotovo, zakaj sta odstopovala, ali sta stavila ali sta iskala službe. Vračajoč se s Ptujja sta vozila Sotlar in Racman po strmeh



konijskem klanecu navzdol. Prvi je vozil Sotlar, za njim pa Racman. Ko je Sotlar opazil nasproti vozečega s kolesarja, se je hitro umaknil na desno stran ceste in vozil z nezmanjšano brzino naprej. Omenjeni kolesar je vozil po napačni strani in tako sta z veliko silo treščila drug v

druga in obležala s hudimi poškodbami na tleh. Sotlar je bil popolnoma nezvesten. Dobil je velike rane na glavi, bradi in na prsih.

Prvo pomoč jima je nudil Racman, ki je k sreči utekel nezgodi. Oba poškodovanca so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je Sotlar kmalu preminil zaradi notranjih krvavitev.

Pokojni Antun je bil splošno priljubljen. Njegova marljivost je bila znana daleč naokoli. Odsluživši svoj kaderski rok je pomagal bolehnemu očetu vrtnarju in mu bil v veliko oporo. Sotlarjevo družino sploh spremljajo križi in težave. Oče, ki je bil komaj prebolel hudo bolezen, in slabotna mati s težavo strežeta svojemu bolnemu sinu, ki že sedmi teden leži nepremično v postelji zaradi revme. Zato jih je tragična smrt Antona zadela toliko hujše. Bodi pokojniku ohranjen blag spomin, preostali naše iskreno sožalje!

Stanje Alojzija Pungartnika, 42letnega drvarja iz Brezna pri Vitanju, ki se je ponesrečil na Frankolovem pri karambolu s kolesarjem Sotlarjem in leži v celjski bolnišnici, je še vedno kritično. Pungartnik je dobil pri karambolu težek pretres možganov.

Lov za velikim sleparjem iz Amerike

Julija Kaufmanna išče vsa policija v Evropi

Ljubljana, 26. aprila Policijske uprave vse srednje Evrope imajo zadnje dni opravka z zagonetno afero velikopoteznega mednarodnega pustolovca, ki ima za svoje glavno pozorišče Prago, deloma pa se je odigravala in se bo morda tudi zaključila v Jugoslaviji.

V Zagrebu tiskani čeki

Prve dni aprila se je pojavil v Zagrebu neznan gentleman, ki je gladko govoril angleški in nemški ter se izdajal za Američana. V neki zagrebški tiskarni si je dal natisniti čekovno knjižico, ki je vsebovala 100 čekov po 100 dolarjev, glasečih se na ameriške denarne zavode Federal Reservebank, Nationalbank of New York ter Nationalbank Atamen Turkey. Zagrebška policija je že takrat postala pozorna nanj, ker je v resnici nekaj nenavadnega, da popoten človek v neznanem mestu na lepem naroči čekovno knjižico v tiskarni, in je obvestila o pojavu zagonetnega Američana tudi druge policijske uprave po Evropi.

Veleindustriec Julij Kaufmann

Prejšnji torek so se v Zagrebu natisnjeni čeki na lepem pojavili v treh praških bankah. Takoj so ugotovili, da so to čeki

sto navadni falzifikati, saj se glase na banke, ki jih v mednarodnem bančnem seznamu vobče ni. Ko se je praška policija podrobneje pozanimala za neznanega moža, je dognala, da je to neki Julij Kaufmann, rojen 1900 v Kijevu v Rusiji in pristojen v Chicago. Mož se je v Pragi kretal nekaj časa v najodličnejši družbi kot inženjer in lastnik velike strojne tovarne v Chicago. Po opisu, ki ga je bila sporočila v Prago zagrebška policija, so ugotovili, da je Julij Kaufmann identičen z neznanecem, ki je takrat vzbudil zanimanje zagrebškega kriminalnega oddelka. Kaufmann se je v Pragi mudil dvakrat po nekaj dni in je obakrat stanoval v najodličnejšem hotelu. Zivel je prav razkošno, kakor se spodobi za bogatega ameriškega veleindustrija, in je na primer pred dnevi hkratu naročil zase pri dveh krojačih 10 oblek in 3 raglane, a naročilo je seveda tudi »pošteno« plačal s svojimi čeki. Julij Kaufmann je imel tako posrečen, kar mogočen nastop, da svojim falzifikatom ni z lahkoto obesil le vsaj plačilnim natakem, vratarjem po hotelih in blagajničarkam po trgovinah, temveč je z njimi opeharil tudi enega najuglednejših praških denarnih zavodov, Industrijsko ban-

ko, v kateri je deponiral nekaj svojih čekov ter so mu zanje izplačali na račun 4000 Kč.

Nagla poroka z lepo in bogato nevesto

Da se je naposled vendarle tudi praška policija začela zanimati za podjetnega tujca, je zakrivil Kaufmann sam, ko se je spustil v pustolovščino, kakršne dvignejo v javnosti po navadi še mnogo več prahu kakor velike denarne sleparije. V neki praški kavarni se je seznanil z eno najlepših praških deklet, gđ. Mimi Hanlovo iz bogate hiše. Med obema se je vnelo tisto, čemur pravijo ljubezen na prvi pogled, in na čuden način je bila gđ. Mimi, ki je sicer vajena oboževalcev s svojimi starši vred takoj pripravljena, da se z bogatim Američanom poroči. Poroka se je izvršila v galopu, mladoporočena sta se nato odpravila na poročno potovanje. Ko ga je povprašal tast, kam sta namenjena, je Kaufmann odvrnil, da v Ameriki nimajo navede, izdajati cilje ženitovanjskih potovanj.

Izgnila sta brez sledu...

Tako se je Kaufmann z lepo ženko in sedmimi kovčgi prtljage odpeljal iz Prage proti Plznju in Dunaju. Do tod je še znana sled za njima, na Dunaju pa sta se pogrzejila v zemljo. Ko so obupani starši začeli po Pragi poizvedovati o njem, so afere druga za drugo prišle na dan. Poleg zadeve s čeki in sleparkske poroke si je Julij Kaufmann nakopal tudi paragafe s ponarejanjem potnega lista. Ko je Mimi Hanlova kot njegova žena postala ameriška državljanka, se je ponudil, da ji na praškem konzulatu uredi vse, kar je treba za pot. Julij Kaufmann pa po vsej priliki ni bil tako dober Američan, da bi si upal na konzulat svoje domovine, in je zanj na tihem sam ponaredil potni list. Praška policija sumi, da je z Dunaja spet krenil proti Jugoslaviji, kjer je že svojčas uspešno poskušal svojo srečo, in je našo policijo že obvestila o tem.

Še en poštenjak na begu

Kakor nalašč je ljubljanska policija ob istem času prejela iz Gradca še tiralico za 37letnim tovarnarjem čevljev Leopoldom Neumannom iz Radgone, ki je s potvarjanjem bilance in menic ogoljufal cel vrsto svojih klientov za okrog 90.000 šilingov (900.000 Din), nato pa preko Maribora pobegnil v Jugoslavijo.

25 aretacij od Ljubljane do št. Vida

Ljubljana, 26. aprila

Organi kriminalnega oddelka so v četrtek izvedli obsežno racijo po dravelskem predmestju, kakor si naša policija od velike noči sem vobče organizirano prizadeva, da očisti Ljubljano in bližnjo okolico vseh nezaželenih gostov, iz vrst katerih presejanje zadnji čas zmerom večja in drznejša zločinstva. Pri tej priliki so demitirani in stražniki aretirali okrog 25 sumljivih oseb, med njimi največ priložnostnih tatov, ki so bili nekateri že po večkrat izgnani s področja ljubljanske policijske uprave, pa se iz domačih občin zmerom vračajo in zmerom iznova prihajajo z zakoni navzkriž. Nekateri je policija izgnala, drugi, ki imajo nedovoljen povratek za seboj, pa je izročila sodišču, kjer bodo odsedeli po nekaj tednov ali mesecev, nato pa poromajo v domači kraj. Med aretiranci je tudi znana bratovska dvojica France in Lojze Žužek iz Mirne peči, ki se stalno preživljata samo s priložnostnimi tatvinami. France Žužek je pred kratkim prodal lep črn ženski plašč z imitiranim kozuhom na ovratniku, ki brez dvoma izvira iz tatvine, za 40 Din. nadalje zlato žensko zapestno uro ter srebrno možko uro in verižico. Eventualni okradenci naj se zglase na kriminalnem oddelku.

Znana Lovšinova gostilna v Gradišču, katere lastnik je po smrti prejšnje gospodarice g. Oskar Černe, je bila včeraj ponoči prizorišče prav razburjivega srečanja z vlomilcem. Neznani tat se je dal ob policijski uri zakleniti na dvorišče hiše, a ko je čutil, da so ljudje polegili spat, je vlomil v gostilniško sobo in začel po predalih stikati za kakršnimkoli pripravnim blagom. Pobrjal je kakšnih 120 Din gotovine in žepno uro, ki jo je eden izmed gostov zastavil pri natakarici, nato pa je po čudnem naključju trčil ob gospodarja. Ker imajo v hiši pleskarja, je gostilničar spal v pritlični sobi zraven gostilne. Tat je od-

Lepi zobje, čisti duh
ust - Odolova
zobna nega!



prl okence, ki drži iz kuhinje v sobo in posvetil z vžgalico, da se ogleda po prostoru. Pri tem se je gospodar zbudil in planil na nogo, nakar se je pričela prav nervozna gonja za vlomilcem. Z dvorišča, na katerem je bil ujet, je po stopnicah planil v prvo nadstropje sosednje hiše, se tam povzpel na streho in po strehah pobegnil tja nekam proti Šumiju ali proti

Soteski. Bil je eden izmed previdnejših »delavcev« in je imel pri poslu rokavice na rokah, ki se jih tatovi vobče radi poslužujejo, da ne bi puščali prstnih odtisov za seboj. Policijska daktiloskopija pa je v novem času že toliko napredovala, da po navadi tudi ta previdnost pušča zločinca na cedilu, ker ga policija na podlagi prstnih odtisov vseeno lahko izsledí.

Odlični pevci iz Brna v Ljubljani

Zaključek jugoslovenske turneje »Opusa« — Brno kot novo središče čsl.-jugoslovenske vzajemnosti



Danes bomo pozdravili v Ljubljani češke goste iz Brna: ugledni pevski zbor »Opusa«, ki bo drevi s koncertom v kazinski dvorani zaključil svojo turnejo po Jugoslaviji. Ne glede na topla čustva, s katerimi sprejemamo pri nas vsakega gosta iz bratske Češkoslovaške, moramo ob prihodu prikupnega odposlanstva iz moravske prestolnice še posebej poudariti veselje vseh tukajšnjih prijateljev Češkoslovaške, da prihajajo v Ljubljano naši prijatelji iz Brna. Kajti Brno je postalo v zadnjih letih pravo žarišče češkoslovaško-jugoslovenske vzajemnosti misli. Naj samo omenimo, da šteje brnska Češkoslovaško-jugoslov. liga sorazmerno številu prebivalcev več članov od praške, in da je v nji zbrana največja elita Brna poleg mnogih, nič manj iskrenih prijateljev Jugoslavije iz najširših slojev. Brnsko Deželno gledališče je uprizorilo v zadnjih letih izmed vseh češkoslovaških teatrov največ jugoslovenskih dramatskih in opernih del; nekatera, na pr. Gotovčeva »Morana« in M. Begovića nova komedija »Človek je slab stvor«, so imela v Brnu krstno predstavo.

Naj še omenimo, da so v prejšnji sezoni uprizorili v Brnu Cankarjevo »Pohujšanje v dolini šentflorjanske« in da tudi koncertni programi v Brnu razveseljivo upoštevajo naše skladatelje. Mnogi jugoslovenski operni pevci so v zadnjih letih gostovali v Brnu: Rijavec, Šimenc, Kunčeva; tudi pri nas uvaževani režiser dr. Branko Gavella je sedaj režiser brnskega gledališča. Lahko bi te bežne podatke izpopolnili še z vrsto drugih in navedli, s kakšno vneto delajo za jugoslovenske interese na pr. naš konzul inž. Filkuka, pisatelj dr. Rajmund Habina, dirigent Barlatka, tajnik Čsl. lige Janek in drugi Brnčani. Njih obsežno in nesebično delo pričuje, da ima naša vzajemnostna misel v Brnu idealne pristaše in neumorne delavce.

Turneja »Opusa« po Jugoslaviji je potekla iz istih plemenitih pobud in bratskih prijateljev Jugoslavije. Njen zaključek v Ljubljani naj vidno poudari medsebojne vezi in simpatije dveh mest, ki ne daleč od meje krepko stojita na straži domovine in trdno verujeta v skupno bodočnost osvobodjenih slovanskih narodov.

Pevce iz Brna, ki nam ne prinašajo samo slavne češke pesmi, marveč tudi po-

zdrave bratskega naroda, katerega predstavljajo in zastopajo, pozdravljamo kar najtopleje in vabimo občinstvo, da s svojo udeležbo na koncertu pokaže češkimi gostom zvestobo za zvestobo.

Gostovanje gđ. Jare Hole iz Prage

V začetku prihodnjega tedna gostuje v naši operi gđ. Jara Hole, dramatski sopran. Absolvirala je pevsko šolo pri znameniti praški pedagoginji ge. prof. Rosenkranzovi. Ta gospa je vzgojila mnogo odličnih pevk, med njimi Zdenko Žikovo in soprogo češkega poslanika v Parizu gospo



Osusko, ki nastopa s velikim uspehom na pariskih koncertih in čije zasluga je, da so vprizorili v Parizu Smetanovo »Prodanca nevestov«.

Gđ. Jara Hole je mlada, mnogo obetajoča pevka, lepe zunanosti in simpatičnega nastopa. Za seboj ima že nekaj jako uspešnih nastopov. Kritike so ji soglasno priznale lepe umetniške sposobnosti, ki so v najboljšem razvoju, ter ji zagotavljajo uspešno kariero.

Uprava Narodnega gledališča bo dala v bodočih mesecih različnim dramatskim sopranistkam priliko, da nastopijo na našem odru, kajti za prihodnjo sezono namerava angažirati pevko te stroke. Repertoar za bodočo sezono bo obsegal opere, v katerih je potrebna dramatična sopranistka.

KULTURNI PREGLED

Naš solnčni Jadran v slikah

Pred tednom dni je otvoril v union-ski beli dvorani svojo razstavo jadranskih motivov slikar Ipolit Majkowski, ruski emigrant, ki služi sedaj naši državi kot profesor gimnazije v Sinju. Ne vem, koliko ruskih slikarjev živi v Jugoslaviji. Vsekakor imamo do njih nezaupanje, ki so ga ustvarili tisti ruski »slikarji«, o katerih vemo, da so predvsem dobri trgovci; ti ljudje so nekatere naše kraje kar poplavalili s svojimi proizvodi, ki pa zaslužijo ime »slike« samo zato, ker so nastali z barvo in čopičem.

Morda je prav to zbegalo še tisto majhno število naših običajnih posetnikov umetnostnih razstav, da sem našel razstavo Majkowskega nekajkrat prazno. Majkowski pa je umetnik, ki je vreden vsega spoštovanja, njegova razstava pa obiska, vsaj takega, kakor vsaka druga razstava v našem mestu.

Komur velja študij za presojo sposobnosti, povem, da je slikar dovršil umetniško šolo v Kijevu, potem pa še slikarsko visoko šolo v Moskvi. Pa tega vsega na njegovih slikah ni videti, saj umetnosti ne uče na nobeni šoli. Osemdeset razstavljenih slik prča o slikarjevih sposobnostih. Osemdeset slik, čeprav sorodnih motivov,

prav nič ne dolgočasí. Nasprotno: slikar je razumel upodobiti vsa mogoča nastrojenja, ki so mogoča le na našem Jadranu. Morje, ki je za slikarja bilo vsikdar težak problem, je našlo v Majkowskem svojega mojstra, čudovita živopisnost Jadranskih voda, tisoči sijajev in odsevov, ki vsakega



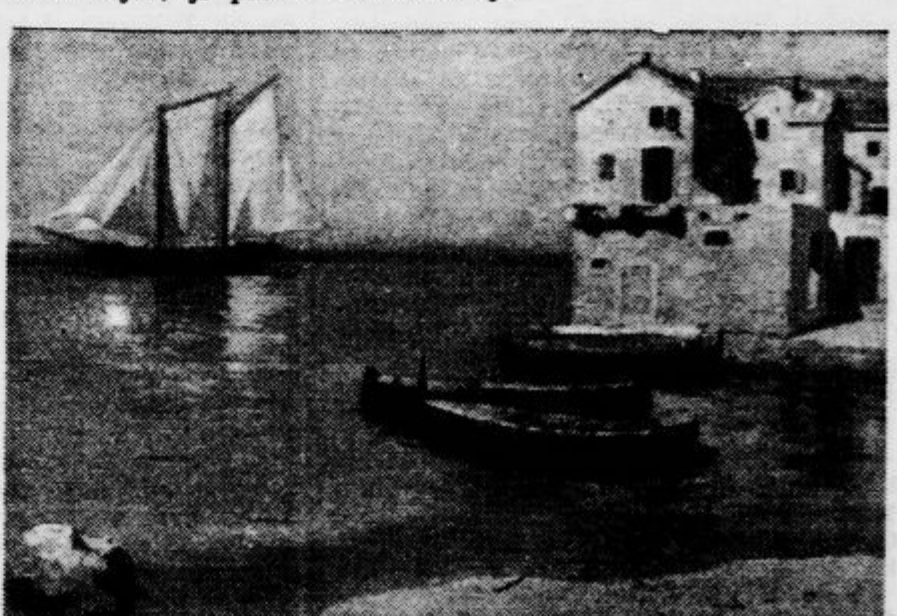
Majkowski: Vhod v inko

slikarja tako radi zavedejo v osladnost, so za njega pesmi tega mogočnega elementa, ki nam jih podaja z barvo, z nasladi, s ponižno vdanostjo asketa; to vse s tako tehnično popolnostjo, kakršno so včasih učili na akademijah, ki so svojo nalogo vse resneje pojmovali ko dandanes.

Vse te razstavitvene slike niso pojmovane moderno v današnjem zmislu, niti niso impresionistične, kar je včasih veljalo za višek pokrajinske umetnosti. Pač pa je ta umetnost taka, da jo moremo uživati brez predsodkov in brez komentarjev: je pre-

prosto, verno oboževanje narave, tega neizčrpnega zaklada luči in barve.

Velika odlika Majkowskega je v tem, da zna podati morske motive polne živega nastrojenja. Njegove vode so vse sinje od nebesnega odseva ali ožarjene od zahajajočega solca; prelivajo se s težkimi črnimi gmotami oblakov v elemente, ki bodo vsak hip zdijvali in se zopet združili v eno; iz megal se razvijajo v brezdaljno ozadje ali so odete v mrak noči, v kateri le slutimo velika jadra ribiških bark otrplih v brezvetrovju.



Majkowski: Ribiška hiša

Ko bi bil poseet naših ljudi v obmorskih kapezilih in letoviščih merilo za njihovo ljubezen do morja, potem bi moral biti poseet te razstave vse razveseljivejši. S temi slikami se naučijo gledati lepoto našega morja, ki je doslej niti slutiti niso. Res škoda, da zaključni slikar razstavo že v nekaj dneh. Nedvomno bi imela šolska mladina pouk in užitek, kakor na malokateri razstavi. Naša Jadranska straža pa za propagando našega morja ne bi storila nič uspešnejšega, kakor če bi organizirala velike skupne obiske razstave. Tu bi bilo poleg besed tudi nekaj dejanja.

Kljub pravilni srbohrvaščini Majkowski ne more skriti Rusa. Ta odkriti pogled, vseodpuščajoča duša si ne dela očitkov zaradi slabega obiska in še slabše prodaje. Tudi nam Ljubljancem ne: »V Jugoslaviji so samo štiri mesta, koder je mogoče sliko prodati: Pravi, Split, Sarajevo, Zagreb in Beograd. Ljubljana ni mesto umetnosti. Moskva, Moskva, to je bilo vse kaj drugega. Je prišel kupec na razstavo, kupil sliko, (nikdar barantal, to je bilo kupcu pod častjo), pa me povabil domov na obed. Štel si je v čast, da je imel slikarja v gosteh in navezal z njim prijateljstvo, kajti s posedovanjem njegovega dela si je to prijateljstvo za vedno pridobil. Z denarjem je kupil sliko, umetnost, ki je del njegove samega, pa je skušal poplačati z zvestim prijateljstvom. Da včas, v Moskvi...«

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24

OD DANES DALJE

globoko znižana vstopnina

PRI VSEH PREDSTAVAH:

od I. do IX. vrste . . . Din 6.50 | od XXII. do XXVIII. vrste Din 12.—
 od X. do XI. vrste . . . » 8.— | Balkonski sedeži . . . » 10.—
 od XII. do XX. vrste . . . » 10.—

Pri teh globoko znižanih cenah bomo predvajali odslej na naši priznani najboljši zvočni aparaturni Western Electric premiere najboljših zvočnih filmov!

DANES OB 4., 7.15 in 9.15
 uri premiera vefilma god-
 be in lepote

BOLERO

Predprodaja od 11.—13. ure.

Rezervirajte vstopnice!

SLAVNI PLES PRVIČ V FILMU

Plešeta Carola Lombard in Georg Raft
 Godba: Maurice Ravel
 To je film svetovnega slovesa, prava senza-
 cija za vsakega

Domače vesti

* Opozorilo društvom! Poštna uprava opozarja vsa društva, da javijo v smislu pravilnika za prevzem poštne pošiljke v najkrajšem času imena odbornikov, ki so pooblaščenec prevzemati poštno pošiljke. Zadržuje, da se pošti v to svrhu predložijo overljen deli sejnega zapisnika, v katerem so navedeni odborniki društva. Na zapisniku pa naj pokaže pooblaščenec svoj lastnoročni podpis. Zapisnik se smatra za overjen, če ga podpisata načelnik in tajnik ter ima društven žig. Za vsa društva, ki ne bodo javila svojega pooblaščenca za prevzem poštne pošiljke in denarja se bodo pošiljke vračale na naslov odposiljateljev kot nedostavljive.

* Uspešno delovanje društva »Cankar« v Sarajevu. Društvo »Cankar«, ki so ga v Sarajevu ustanovili slovenski delavci in nameščenci, deluje uspešno že več kot leto dni in so vse njegove prireditve, kakor tudi redna predavanja dobro obiskana. Društvo ima tudi svoj moški pevski zbor, ki je nedavno z velikim uspehom priredil svoj prvi vokalni koncert. Dirigent zbora je Blaž Demšar, ki pripravlja sedaj zbor za novo prireditev večjem obsegu. Društvo bo izdajalo tudi svoje mesečno glasilo »Naša misel«. Glasilo bo urejeval Marjan Telatko. Meseca maja bo društvo priredilo potovanje v Kakanj, kjer bodo člani obiskali grobove žrtve strašne katastrofe, nastopil pa bo tudi pevski zbor. Uvedena je tudi akcija, da bi društvo ustanovilo svojo glasbeno sekcijo.

* Ljubljanska sekcija Društva sodnikov kraljevine Jugoslavije bo imela redni občni zbor v nedeljo 12. maja ob pol 11. do polne v palači okrogne sodišča v Mariboru z običajnim dnevnim redom.

* Strokovni izpit iz oкулistike je napravil na zagrebški kliniki g. dr. Slavko Prevec iz Ljubljane. Čestitamo!

* Pred graditvijo našega dela trans-evropske avtomobilске ceste. Velika trans-evropska avtomobilska cesta London-Carigrad vodi tudi skozi našo državo, in ko je bila na mednarodnem kongresu leta 1931. v Ženevi sklenjena graditev te ceste, je naša država v gospodarskem in turističnem pogledu mnogo pridobila. Na naše ozemlje pride ta cesta pri Subotici in zmaša njen del na naših tleh 550 km. Evropski del ceste je dolg 3117 km ter odpade največ njene dolžine, in sicer 714 kilometrov na Nemčijo. Po podatkih ministrstva za zgradbe nas stane graditev teh 550 km trans-evropske ceste okrog 600 milijonov. Za prvi del te ceste od Novega Sada do Zemuna so že oddana dela in odobren kredit za blizu 20 milijonov dinarjev. Dela bodo izvedena v etapah, in sicer najprej od Subotice do Zemuna, potem pa od Beograda proti bolgarski meji.

* Priprave za graditev proge Varaždin-Koprivnica. V Varaždinu je prišel šef sekcije za gradbo proge Varaždin-Koprivnica inž. Barič, v prihodnjih dneh pa bo pripeljal tudi ostalo osebje sekcije s potrebnim materialom in instrumenti. Najprej bodo uredili pisarniške prostore sekcije, v sredo pa bodo že začeli z delom na terenu. Obnovili bodo znake na prejšnji trasirani progi, potem pa bodo izmerili zemljišča za nove dele proge. Ko bodo vse te priprave gotove, bo sekcija uredila tri svoje postojanke v Varaždinu, Ludbregu in Koprivnici. Za graditev proge je ves elaborat že izdelan in v nekaj tednih po dovršitvi priprav na terenu bo razpisana tudi licitacija.

* Smrt vzgledne učiteljice. Iz Framna nam poročajo: V Dekanih v Istri je na Veliko noč po dolgi hudi bolezni umrla učiteljica gđ. Angela Valentčeva. Pokopnica je službovala zadnjih šest let v Framu, nekaj let v Padovi in na Runču, prej pa devet let v Trstu in Istri. Bila je izredno marljiva učiteljica in delavna tudi izven šole. Nekaj let je bila načelnica framskega Sokola, a zadnji čas je vso skrb posvečala Jadranski straži. Angela, naj ji bo lahka domača zemljica, ki si tolikokrat zaman brenčela po njej, a ki Te je naposled vendar sprejela v svoje krilo. V Framu Ti bomo ohranili časten spomin!

* Živahen tujski promet v Dalmaciji. V Splitu je vsak dan več tujih gostov. Zanje večje skupine tujih turistov so naslednje: rumunski profesorji pod vodstvom prof. Teodoresca, švicarski izletniki, ki jih vodi švicarski publicist Taub, druga švicarska izletniška skupina pa je na potu. S posebnim vlakom iz Beograda je prišlo v Split 300 izletnikov. Izlet je organiziral beograjski »Putnik«. Izletniki bodo ostali preko pravoslavne velikonočne praznikov in obmorskih krajev. Nekaj dni bo ostalo v Splitu in drugih krajih tudi 110 rumunskih intelektualcev, ki so se pripeljali iz Bukareste.

* Redek Napoleonov zlatnik. V Zemunu se je oglašil neki sremski kmet, ki je

lastnik enega od onih znamenitih Napoleonovih zlatnikov, ki jih je bilo kovanih samo 10 komadov. Može je povedal, da se v njegovi rodbini ta zlatnik podeduje od roda do roda, pridobil pa si ga je neki prednik, ki je sodeloval v Napoleonovem ruskem pohodu leta 1812. Rodbina čuva zlatnik kot največjo dragocenost in je ga mož oobil vse ponudbe, da bi ga prodal za velike vrste. En zlatnik te vrste ima tudi madžarska narodna banka.

* Na Kreti je najlepše poleti in tudi najlepši mir vlada zdaj na tem slavnem otoku, odkar je Venizelos pobegnil v pregnanstvo. Njegovo posestvo, pa še sto drugih zanimivosti si bode lahko ogledali izletniki, ki jih »Kraljica Marija« popelje letos v dneh od 30. junija do 16. julija v Egipt. Cene od 3400 Din navzgor. Prijave: Oblastni odbor JS v Ljubljani, palača LKB.

* Obledela obleke barva v različnih barvah in plisirana tovarna JOS. REICH.

Iz Ljubljane

u— Danes ob 13.35 pridejo bratski češki pevci v Ljubljano. Občinstvo vjudno vaimo k sprejemu bratskih pevcev na glavnem kolodvoru in k posetu koncerta, ki bo ob 20. v veliki kinoski dvorani.

Zvočni kino Dvor

Tel. 27-30

Danes ob 4., 7. in 9. uri senzacij-
nalna premiera filmaKraljica
podzemljaFilm napete borbe med zlikovci
Vstopnina Din 4.50 in 6.50

u— Ljubljanskim pevskim društvom velja naše vabilo, da se udeležijo sprejema bratskega češkoslovaškega pevskega zbora »Opus« iz Brna, ki prispe v Ljubljano danes v soboto 27. t. m. ob 13.35 in njegove večernega koncerta. — Uprava Huda-dove župe JPS.

u— Spored nocošnjega koncerta češkoslovaške-moravskega pevskega zbora OPUS iz Brna. Najprvo zapoje zbor pod vodstvom svojega dirigenta prof. Stein-mana, ki je na glasu kot eden najboljših čeških zborovskih dirigentov in uživa sloves tudi kot skladatelj, jugoslovensko in češkoslovaško državno himno. Za tem zapoje 3 zbor starejše češke literature, in sicer od Tovačkovskega »Orel, pisani orel« od Križkovskega »Molitev« in znameniti Smetanov zbor »Pesem na morju«, ki je na sporedu vsakega izvrstnega češkoslovaškega zbora. II. in III. del nam prinaša ta češke moderne zborke, ki so prav tako lepi kakor tudi izredno težki. Izvajajo ee: Kunc: Stoji Jano, Aksman: Uspavanka, Chlubna: Kraljičino pisanje, Janacek: Maricka Magdonova, Krička: Smučarji, Peterzelka: Silvestrova pesem, Vomačka: Dajte vina. V sredi zapoje dva jugoslov. zbora, in sicer Milojevičev zbor »Moje la-nee« in Gotovčev zbor »Ponudba draga«. Solist-tenorist je g. Koreček. Opozarjamo, da je sedežev vseh vrst in cen še dovolj na razpolago, cene so od 10—30 Din. Pro-daja v Matični knjigarni, koncert bo ob 20. v kazinski dvorani.

u— Obisk trgovske mladine iz Skoplja. Včeraj so se pripeljali v Ljubljano dijaki trgovske šole v Skoplju s svojimi učitelji. Ogledati si hočejo lepoto naših krajev in naša industrijska središča. Zveza trgov-skih združenj za dravsko banovino je z zborniko za TOI sestavila načrt potova-nja ter izvedla vse priprave za najugod-nejše bivanje gostov pri nas. Danes osta-nejo gostje ves dan v Ljubljani, da si ogledajo zborniko za TOI, Trgovski dom, muzej, nebotičnik, grad ter vse druge za-nimivosti. Prenočili bodo v areni Narod-nega doma, jedli pa v Delavski zbornici. Jutri v nedeljo bodo v Kranju, v ponedel-jek jutraj pa se odpeljejo na Bled, od tam pa na Jesenice in Javornik, kjer si bodo ogledali obrate K&D. Zvečer se bodo vrnili v Ljubljano in tu prenočili. V to-rek se odpeljejo s prvim vlakom v Celje.

ZVOČNI KINO MOSTE

V soboto ob 8., v nedeljo ob 5. in
 8., v ponedeljek ob 8. uri zvečer
 življenje, ljubezen in solze

Tajna Madame Blanche

in BRIGITE HELM v sportnem filmu

MARATONSKI TEKAČ

Običajni dodatki

ogledali si bodo med drugimi Westnovo tovarno in napravili nekaj izletov. Popol-ne bodo odpotovali v Maribor, kjer bodo ostali še ves naslednji dan. V Skopje se bodo vrnili 2. maja. Dragim gostom želi-mo najlepši potek izleta.

u— Društva, ki zbirajo sredstva za spo-menike. V Ljubljani je bilo tekom let ustanovljenih več društev in klubov z namenom, da zbirajo sredstva za postavitev spomenikov našim pesnikom in pisate-ljem. Čas je ustavil njih delo. V svrhu evidence in eventualne skupne akcije se naprošajo predstavniki ali odborniki takih društev in klubov, da se javijo v kultur-nem oddelku mestnega poglavarstva, II. nadstropje, soba 48.

u— Geografsko društvo na ljubljanski univerzi ima redni občni zbor 13. maja ob pol 18. v prostorih Geografskega instituta na univerzi. Dnevni red običajen.

u— VI. (32) delavski prosvetni večer »Svobode« in »Zarje« bo v danes, 27. t. m. v dvorani Delavske zbornice ob 20. uri kot spominska svečanost umrlemu častnemu predsedniku »Svobode« dr. Henrikumu Tumli. Igrala bo »Zarja«, pebo pevsko društvo »Cankar«, o dr. Tumli bo govoril prof. Tepy Nastopila bo operna pevka Marta Oberwalderjeva in flautist V. Čampa z Mozartovimi Bravouvariaci-jami. Govorilni zbor »Svobode« bo dal Oton Zupančičev »Kovaško« in Iv. Can-karjev »Oče naš« iz »Hlapca Jerneja«. Pridite!

u— Ljubljanska strelska družina obve-šča svoje članstvo, da se streljanje v ne-deljo 28. t. m. zaradi pravoslavne velike noči ne vrši. Redno streljanje začne zopet 12. maja. Našim pravoslavnim bratom želi-mo: srečan uskus.

u— Znatno znižane cene v Elitnem ki-nu Matic. Uprava Elitnega kina Matic je, upoštevajoč vseobčo krizo in pomani-kanje denarja, znižala z večerašnjim dnem

Film Z. K. D.

Danes ob 1/3. uri popoldne

VLASTA BURIAN

v sijajni komediji

REVIZOR IZ
PETROGRADApo znanem gledališkem komadu
N. GOGOLA

Cene Din 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50

cene vstopnicam, da omogoči na ta način tudi manj imovitim redni obisk predstav. Cene sedežem v parterju od I.—IX. vrste so: 6.50, od X. do XI. vrste 8 Din (prej 13), od XII. do XX. vrste 10, (prej 13), od XXII. do XXVIII. vrste 12, (prej 15), balkonski sedeži 10 Din, (prej 15). Uprava upa, da bo občinstvo sprejelo ta ukrep z veseljem in v tem večjem številu pose-čalo predstave. Pripomniti velja k temu, da se bodo v »Elitnem kinu Matic« pri teh cenah ravnotako še predvajale pre-miere najboljših zvočnih filmov, zvočni tednik pri vsakem programu, tako da bo za vsakega najboljša in najcenejša zabava poset Elitnega kina Matic.

u— Lepa pustolovščina na šentjakob-skem otoku. Dejanje se nanasa na mlado nevesto, ki jo razočaranje nad prvo lju-beznijo prisili v zakon z možem, ki ga ne ljubi. Andre pride v zadnjem trenutku pred poroko, ves trpek pred svojo v po-ročno obleko odeto, izgubljeno ljubeznijo. Očitki z obeh strani, iz katerih se zablis-ne resnica, ubije laž in se rodi pustolov-ščina, ko pobege nevesta z Andreejem preko Pariza v romantični gradbi, kjer jo njena energična babica sili v objem z mladeničem, ki je tudi njej simpatičen, misleč, da je to mož njene nečakinje. Ka-ko se ta pregrešna pustolovščina konča in spremeni v lepo pustolovščino, to si pridite ogledat drevi ob 20.15 v Mestni dom. Komedija se jutri ponovi. Vstopnice so pri dnevnih blaginji v Mestnem domu.

u— Tujski promet se je v letošnjih prvih treh mesecih začel dokaj živahno razvijati. Januarja je bilo 2920, februarja 2842 in marca 3497 tujcev skupaj 8259, od teh 2310 izozemcev. Iz Avstrije je do-potovalo 781, iz češkoslovaške 296, iz Ita-lije 513, iz Nemčije 274, ostali iz drugih evropskih držav in ostalih kontinentov.

u— Obilica morskih rib. Bogat je bil zadnje noči ribji lov na gornjem Jadrano. Zato je bil seveda tudi naš trg obilno za-ložen in ribe so se precej pocenile. Sard-ni, prej po 14 Din, so po 8 do 10 Din kz, skombri 14 do 16 Din, prej 18 do 20 Din. Sladkovodni rib je bilo malo. Dunavske postvri 24, domače 36, šenke 22, prej 24 do 26, belice 10 Din.

u— Stanje T. Severjeve, ki bi bila na veliki petek kmalu postala žrtev zverin-skega napada, se še zmerom ni toliko iz-boljšalo, da bi mogla izpovedati nekatere

Dr. F. KOLTERER

šefzdravnik in specialist za kopa-
 liščno stroko v Rogoški Slatini
 prične ordinirati, kakor vsakoletno,
 dne 1. maja (otvoritev sezone).

podrobnosti o zločinu, ki jih policija in ž njo vsa javnost nestrno pričakuje. Kri-minalni oddelk pa je vkljub temu, da mu manjkajo njene dragocene navedbe, ves čas vztrajno na delu, da od svoje strani razvzloza uganko. Enega izmed aretirancev, ki so bili prijeti v zvezi z zločinom, je policija izročila sodišču, ker se je proti njemu nabralo precej tehničnih dokazov, da je zapleten v napad.

u— Zakonite pisarne. V Ljubljani in okoliščah je zadnje čase prav močno raz-vilo zakonito pisanstvo. Pisarnji so se vr-gli na vse panose upravnega in civilno-sodnega odnosno političnega življenja. Ne-kateri so se specializirali zlasti na zem-ljiškoknjižne zadeve. Ljudje se k njim za-tekajo, ker so računski majni, toda dosti-ker se zgodi, da trpe potem hudo škodo. Primerilo se je že nekajkrat, da so zakon-iti pisarji zavolj tako zemljiškoknjižno zadevo tako, da je postala silno zamota-na in so stranke izgubile svoje pravice.

u— Preklic dražbe. Mestno poglavar-stvo preklicuje za dan 28. t. m. sklicano javno dražbo košnje po mestnih potih in stradonih in sicer od 19. do 13. druga jav-na dražba bo objavljena v časopisih.

u— Za avtobusni izlet na ribji lov v Mirno preko Vranskega in Celja 28. t. m. je še nekaj mest prostih. Prijavite se tak-ko pri »Putniku«. Cena izleta s kosilom 135 Din.

Iz Maribora

a— Za kraljev spomenik. Odbor za po-stavitve kraljevega spomenika v Mariboru je sprejel naslednje darove: Zavarovalna družba »Croatia« 2000 Din, prepočilnica v Hočah 1000 Din, nameščenci moške kazni-lice v Mariboru 505.50 Din, Združeni kaznjencev v Mariboru 500 Din, Zveza bančnih zavarovalnih in industrijskih urad-nikov 450 Din, mariborska livarna, njeni nameščenci in delavci 374 Din, zbirka Ma-rije Frangezeve 260 Din, zdravnik dr. Lud-vik Kramberger od Sv. Lenarta 210 Din, znesek po 100 Din dr. Kapralov na Velki,

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7. in 9.15 uri zvečer
 velenzacija, ki je žela v Beogra-
 du največje uspehe:

Izsiljevalke

Film godbe, plesa, petja, smeha
 in nedosegljivih revij!
 Najnižje cene Din 4.50, 6.50 in 10.—

dr. Lipnjak v Dolnji Lendavi, pedagoška centrala v Mariboru, dr. Klascine na Pragerskem, okrajna posojilnica v Ljutomeru, izraelsko žensko društvo v Dolnji Len-davi, tenis klub Slov. Bistrica 70 Din, po 50 Din kajev steg skavtov v Mariboru, pevsko društvo »Lipa« v Slov. Bistrici, podružnica nacionalnih železničarjev v Rušah, po 20 Din pa pevsko društvo »Po-horje« na Pragerskem in prosvetno dru-štvo »Sloga« v Tešanovcih.

a— Akademski pevski zbor iz Ljublja-ne nad katerim je Nj. Vel. kraljica-mati Marija sprejela trajno pokroviteljstvo, priredi v četrtak 2. maja ob 20. v unionski dvorani svoj koncert slovenske narodne pesmi. Koncert bo nadaljevanje lanskega Zbor bo prikazal našo narodno pesem iz Panonije, Sredozemlja, Gorenjske in Do-lenske. Obeta se redek glasbeni užitek. Rezervirajte vstopnice pri Höferju in Brišnikovi.

a— Naši mali delajo čast Mariboru! Mali harmonikarji, od tukašnje »Harmo-nije«, ki so se podali na večnostno tur-nejo v Rumunijo, so najprej nastopili v Beogradu in želi s svojimi nastopi sijajen uspeh. Dvorana je bila pri vseh koncer-tih razprodana. G. Reja, upravnik »Jutra« in »Večernika« poroča, da so se mali har-monikarji poklonili na Oplencu na grobn kralja Ureditelja, kar je na vse navzo-nee, ki jih je bilo preko 500, napravilo no-pozaben vtis. Navzočen je bil tudi kraljev adjutant, ki je dal malečke slikati. Tudi v Temišvaru so doživeli pravi triumf in tako navdušili občinstvo s svojo muziko, da ni bilo ploskanja ne konca ne kraja.

a— Na Pobrežju se bo Verstovskova ulica uredila in je mestna občina mari-borska brezplačno odstopila prebriški ob-čini zaedno parcelo, ki je za ureditev uli-ce potrebna.

a— Četrta krstna predstava v letošnji sezoni je bila v sredo zvečer v gledališču. Uprizorila se je Cerkvenikova vojna zgodba »Kdo je kriv?« v M. Košičevi re-žiji. Predstava je trajala do trideset na 22. in ni občinstva; ki je gledališče dobro zasedlo, bogve kako vnela. Avtor, ki je moral pred zastor, je bil deležen tople-ga aplavza.

a— Komisija bo odločila. Na zadnji se-ji mestnega sveta je bila v okviru poro-čila tretjega odseka tudi razprava o vprašanju ureditve prometa na Glavnem trgu, ki postaja vsebolj pereče. Po pred-logu bi se preureditev prometa izvršila na ta način, da bi se premaknilo promet-no težišče na progo mimo rotozva, kjer se sedaj prodajne stojnice. Govorilo se je tudi o tem, da bi se moral v tem primeru prestaviti Marijin spomenik na primer-nejše mesto. Vendar pa ni mestni svet napravil končnega sklepa, temveč je pre-kladalo mnenje, naj si ogleda položaj po-sebna komisija ter svoje mišljenje pred-loži mestnemu svetu.

a— Zaščitno cepljenje proti osepnicam. Za mesto Maribor bo vršil mestni fizikat zaščitno cepljenje zoper osepnice od tor-ka 30. t. m. do petka 3. maja v svojih urad-nih prostorih v Frančiškanski ulici od 9. do 11. ure. V tem času je cepljenje brez-plačno. Starši se opozarjajo, da morajo biti cepljeni vsi zdravi otroci, ki so bili lani rojeni, ker bodo starši drugače kaz-novani.

a— Pionirka letošnje kopalne sezone v Mariboru je gđ. Pavla Jenkova. name-ščenka pri tukašnji »veletrogovni« V Weist. Vsač dan se koplje v Dravi ob Kiferjevem kopalisku in se ne da pre-gnati iz mrzlega valovanja.

Solnc + Kamilakrema = zdrava

prekрасno zagorela polt. Zahtevajte izrečno
 le Kamilakremo 3622

GLAVNA ZALOGA ZA LJUBLJANO

„VENUS“ pred pošto

* Razpisane službe. Osrednji urad za za-varovanje delavcev v Zagrebu je razpisal naslednja službena mesta, za katere je potrebno vložiti prošnje do 15. maja 1935: eno mesto pravnega referenta s 5 letno advokatsko ali sodno prakso, dve mesti pravnega referenta pripravnika, eno me-sto referenta apotekarske stroke, dve mesti pisarniških uradnikov, (C IX), me-sto upravitelja zdravilišča v Klenovniku (položaj B IV), dve mesti pisarniških uradnikov v uradovem zdravilišču Brestov-ac (položaj C IX). Poleg običajnih pri-log mora vsak prosilec priložiti zdravniško sprejelo javnega zdravnika ter po-sebej še sprejelo javnega dispanzerja ali specialista za tuberkulozo, da ne bolu-je za tuberkulozo.

* Iz sodniške službe. Upokojen je dr. Ivan Premšak, sodnik okrogne sodišča v Celju. Starešina sreskega sodišča v Tr-ziku je premeščen v Novo mesto kot so-dnik okrogne sodišča.

* Občni zbor oblastnega odbora Udruže-nja vojni invalidov za dravsko banovino se bo vršil v nedeljo 28. t. m. ob 8. zjutraj (ne ob 9. kakor je bilo prvotno javljeno) v dvorani Okrogne urada za zavarova-nje delavcev v Ljubljani na Miklošičevi cesti. Vabljeni so vsi zastopniki, invalidi in vdove.

Iz zagrebškega pisma

Zagreb, aprila.

Nov Wagner na našem odru je ne-dvomno velika glasbena senzacija, tem več-ja zlasti zaradi dovršene izpravitve ope-re »Das Rheingold«. Za to izvedbo so bili posebej nabavljeni novi instrumenti, tak-isto nove aparature za vodo in dr. Vse: re-žija, inscenacija, tehnična oprema, solisti, orkester in dr. je vredno občudovanja in priznanja. Premiera je imela popoln umet-niški uspeh. Občinstvo je bilo kar očara-no. Bil je značilen in velik večer, zares re-prezentativna predstava zagrebške opere. Zaradi nenadno obolelega Križaja je pel vlogo Wolana kot gost Joseph Manowarda z dunajske državne opere. Dirigiral je Krešimir Baranović, režiral pa Titto Strozzi.

Beograjska pevka Kornelija Ninković-Grozano je gostovala prvič v Zagrebu kot madame Butterfly. Je ambiciozna pevka, vendar ji je glas za sedaj še premalo kul-tiviran, nedostaja mu toplota, ki bi občin-stvo očarala. Lahko se nadejamo, da se bo pevka v bodočnosti že ugodno razvila.

Tudi letošnja izvedba »Parsifala« je bila v znamenju velikega umetniškega dogo-dka. Stirje glavni protagonisti: P. Marlon-Vlahović, J. Križaj, Antica Mitrović in Marko Rothmüller so dali predstavi pečat serioznosti in lepote. Dirigiral je K. Baranović.

Calderonov »El principe constant« je v režiji dr. Branka Gavella ogrel občinstvo, v kolikor ima razumevanje za taka umet-niško visoka dela. Palmu večera je odne-sel Dubravko Dujšin v naslovni vlogi.

Novo opereto »Džili bey« — to je žena« so dajali z Mimi Balkansko v naslovni vlo-

gi. Zares, Džili bey je žena, ni pa opere-ta. Kmalu se bo pokazalo, ali jo bo sicer izborna igra lahko rešila.

Kršćanska zajednica mladih ljudi (YMCA) je priredila ob polnočnici kraljeve smrti svečan komemorativen koncert. Sodelovali so naši odlični solisti, zbor in orkester »Merkurja«.

Pevski zbor »Istara« je priredil večer istr-ske pesmi pod glasbenim vodstvom Sla-va Zlatića. Slišali smo razne zanimive ob-delave istrske pesmi, med njimi zlasti Ma-telić — Ronigovo »Čače mojci«. Prireditelj je bila sprejeta z velikim navdušenjem.

Rudolf Matz je priredil svoj kompozicijski večer. Izvajal se je ciklus 24. pesmi na narodno besedilo, pa klavirske in zborov-ske skladbe. Zbore je dirigiral sam skla-datelj, klavirske točke je izvajal Božidar Kunc, a solo pesmi so peli Nada Tomić, Marijana Radev, Nikola Sterle in Lav Vr-banić. Sodeloval je mešani zbor GDI-a.

Po presledku sedmih let je zopet kon-certiral pianist Alfred Hoehn. Izvajal je Beethovna, Schumana, Rogera, Debussyja, Chopina in Liszta. Mednarodno znani umet-nik je imel izredno močan uspeh.

Z. Hirschler.

Nemška izdaja Puškina v dveh knjigah izide pred stoletnico pesnikove smrti v Moskvi. Prva knjiga bo obsegala »Eugenija Onjegin«, velike pesnitve in drobno liri-ko, druga pa zaključene prozne spise.

Šestdesetletnica Jos. Pembara. Na leto-šnjo velikonočno soboto, 26. aprila je obha-jal šestdesetletnico rojstva eden, najpo-membnejših sodobnih nemških pianistov in

klavirskih pedagogov, prof. Josef Pem-baur. Rodom iz Inomosta, kjer je bil nje-gov oče ravnatelj glasbenega zavoda, je dovršil jubilat glasbeno akademijo v Mo-nakovem, svoje študije pa je nadaljeval pri Alfredu Reisenauerju v Lipskem. Od leta 1902—1921, je tudi vodil poseben tečaj na konservatoriju v Lipskem, potem pa se je preselil v Monakovo, kjer še danes vodi mojstrsko šolo na ondojni akademiji za glasbo. Pembaaur, ki pozna po svojem učitelju Reisenauerju vse finese Lisztove klavirske tehnike in glasbene interpretacije, si je pridobil v Nemčiji, a tudi izven nje-jnih mej na Poljskem, v Španiji, Švici in drugih kulturnih deželah velik sloves. Napisal je tudi dve razpravi (O poeziji klavir-ske igre, Dve Beethovnovi sonati). Kot interpret se je uveljavil zlasti s svojim močnim temperamentom. Dva Slovenca sta izšla iz njegove šole: zborovski dirigent K.umar, ki zdaj živi v Zagrebu in pia-nistka Karmela Kosovelova, ki deluje na Dunaju.

Francoska revija o ljubljanskem koncertu. Pariški »Le Ménestrel«, znani tednik za glasbo in gledališče, ki izhaja že od leta 1833, poroča v letošnji 16. številki, dne 19. aprila, o prvem koncertu Ljubljan-ske filharmonije, ki ga je mojstrski vodil znameniti francoski dirigent g. Rhené-Bat-ton. Poročilo je napisal dr. Pavel Karlin.

Emila Ludwiga razgovori z Masarvom. Dnjih češko izdajo smo zabeležili na tem mestu, so pravkar izšli v nemškem izvir-niku z naslovom »Gespräche mit Masar-ky« v založbi Querido in Amsterdamu.

Iz ruske emigrantske literature. M. Alda-n

Gospodarstvo

Za ureditev čevljarke produkcije

Prejeli smo:

a— Nova postojanka. Pobuda razvjanjskega Turjsko prometnega društva za popularizacijo tega romantičnega podgorjskega kraja je imela popoln uspeh. Vse voznike, ki jih je organiziralo omenjeno društvo, so izkazale nepričakovano frekvenco. Razvjanje si je s svojo idilično lego in romantičnim okoljem pridobilo med Mariborčani toliko prijateljev, da bo treba misliti na stalne vožnje v tej smeri in da ne bodo Mariborčani navezani na vsakokratno posebno organizacijo voženj od strani razvjanjskega Turjsko-prometnega društva.

a— Zalosten rekord. V četrtek popoldne je čakalo na pobešek pokopališču devet mrličev na svojo zadnjo pot. V Mariboru se to redko dogaja.

a— Dober plen. K. noteti, ki smo jo pod tem naslovom pričeli v večerajšnji številki, pojasnjujemo, da ni pri tem prizadeta veletrgovina M. Oset.

a— Regulacija Valvorojeve ulice je v teku. V ta namen je mestna občina kupila od posestnika Franca Curka parcelo 47-2 v k. o. Sv. Magdalena.

a— Hiša v Tattenbachovi ulici 1 je predmet pogajanj za nakup med mestno občino in lastnico Leopoldino Lovrečev. V cenilnem odboru je kot zastopnik mestne občine načelnik mestne gradbene uprave inž. Baran. Kakor smo že namignili, obstoja načrt, da se v primeru uspešnih pogajanj nakupa, stavba podre, ker je prostor nujen potreben pri izvršitvi osnutka za regulacijo prometa na tem najvažnejšem mariborskem prometnem križišču.

a— Brivci so zborovali v torek zvečer pri »Novem svetu«. Na občni zbor združenja, ki obsega območje bivše mariborske oblasti, so prišli tudi zastopniki iz Celja, Ptuj, Ljutomer in Murske Sobote. Na obnem zboru se je ugotovilo živahno delovanje združenja ter se je izvolil došednji odbor s F. Novakom na čelu. Na obnem zboru so razpravljali tudi o vajenskem domu v Mariboru.

a— Srake po zidanih. V Strehovcih so doživeli v kratkem 37 drznih vlovov v vinske hrame in zidance. Stori, ki jim morajo biti razmere znane, so se pri tem posluževali železnih predmetov, s katerimi so razbijali ključavnice. Odnášali so meso, žganje, mast in vse, kar jim je prišlo v roke. Razen tega so povsod povzročili pravo razdejavanje s tem, da so razbili steklenice in kuhinjsko posodo, ki so jo našli po zidanih.

a— Sraice iz oltarnih prtov bi si bil rad napravil 62letni prevzitar Alojzij Polanec od Sv. Urbana pri Ptuj, kakor je sam dejal, ko je pobesal oltarna prta limbuške župne cerkve pod jopo, pa so ga zaradi sumljivega obsega prijeli in zaprli. Ker ni imel poleg tega v redu dokumentov, so ga izročili sodišču.

Iz Celja

e— Shedi g. Ivana Prekorška. Danes ob 20. bo v Roblekovih dvorani v Zalcu veliko zborovanje, na katerem bosta poročala sreski kandidati g. Ivan Prekoršek in njegov namestnik, žalski župan g. Rudolf Lorber. Za četrtek zvečer določen shod g. Prekorška v Grižah se ni mogel vršiti, ker so veliko društveno dvorano v Grižah napolnile ženske, nedoetna mladina in rudarji, ki so z vpitjem in besnenjem onemogočili zborovanje, ki ga je navzočih g. komisar razpustil.

e— Trgovsko društvo v Celju je imelo v četrtek svoj 26. občni zbor. Predsednik g. Fazerine se je po pozdravnih besedah spomnil blagopojnega kralja, nato pa je tajnik in blagajnik g. Blaženko poročal, da ima društvo 5 častnih članov, 33 rednih članov trgovcev in 24 rednih članov trgovskih nameščencev, skupaj 62 nasproti 53 članom leta 1933. Društvo je priredilo lani predavanje o tekstilni stroki. Svoje delovanje je osredotočilo na nakazilo podpor, ki jih je izplačalo okrog 5000 Din, in na nabiranje članov. Društveni prejemki so znašali 6132 Din, izdatki 7149 Din, premoženja pa ima društvo 63.766 Din. Odbor je prejel razrešnico, nakar je bil izvoljen povodni došednji odbor s predsednikom g. Rudolfom Pibrovcem. Društvo bo v novem poslovnem letu priredilo učne tečaje za trgovske pomočnike in pomočnice ter predavanja o blagovnanstvu in prodajni tehniki. Članarina ostane neizpremenjena, in sicer 5 Din za trgovce in 2 Din za trgovske nameščenice.

e— Velika v celjski okoliški občini. Za skupščinske volitve 5. maja so v okoliški občini določena naslednja volišča: I. volišče v občinski pisarni na Bregu za volilce z Brega, iz Košnice, Lisc, z Miklavškega hriba, iz Pečovnika, Polul, Zagrada in Zavodne; II. volišče v poslopju »Dečje stanice« v Gaberju za volilce iz Gaberja, s Sp. Hudinje in Zg. Hudinje; III. volišče na Lavi št. 4 (gostilna Naprudnja) za volilce z Lave, Ostrožnice, iz Medloga, z Dobrove, iz Lokrova, z Babnega, Ložnice in Lopate. Točile alkoholnih pijač se opozarjajo, da je 4., 5. in 6. maja strogo prepovedano točenje ali kakršnokoli dajanje alkoholnih pijač.

e— Za kolonije Kola jugoslovenskih sester. Ki bodo od 11. junija dalje v Celjskem domu v Bakarcu ob Jadranu, vlada že veliko zanimanje. Kdor želi posebne informacije naj zahteva prospekt. Osebnostne prijave za kolonije sprejema predsednica g. Marica Sernečeva. Celje, Gregorčičeva 1, vsak torek in petek od 15. do 17.

e— Tombola Kola jugoslovenskih sester v Celju, ki je bila ob ogromni udeležbi občinstva na cvetno nedeljo na Dečkovem trgu, je glede na današnje slabe čase prav dobro uspela. Dala je čistega 11.500 dinarjev Blagovni dobitek (balo za nevesto) je zadel brezposelnih tkalec in tudi ostale glavne dobitke so zadele brez izjeme osebe iz revnih slojev.

e— Strel v nogo, ker je napadel orožnika. Včeraj jutraj okrog dveh sta dva orožnika med Laškim in Jurkloštom ustavila 30letnega brezposelnega delavca Avgusta Cvikla iz št. Janža pri Slovenjgradcu, ker jima je bil sumljiv. Cvikl je na valil na enega orožnika in mu hotel iztrgati puško. Drugi orožnik je nato pomeiril, sprožil in zadel Cvikla v levo stegno. Cvikla so prepehali v celjsko bolnišnico.

e— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 zvočni film »Pot do srca« in dve predigri.

Tudi za 1. 1935

le vsak »Jutro« naročnik zavarovalna primer smrtne nezgode pri »Jutro« davila zavarovalni družbi v Ljubljani

Pogoj: točno plačevanje naročnine

V jugoslovenski čevljarški industriji in obrti je dravska banovina po vojni zavzela prav odlično mesto in je s svojimi proizvodi krila prav znaten del jugoslovenske potrošnje. Zadnja leta pa je ta produkcijska panoga v dravski banovini zašla v izredno težaven položaj, in sicer ne samo zaradi nazadujoče potrošnje v zvezi s manjšo kupno močjo prebivalstva, temveč še v večji meri zaradi naglega širjenja produkcije Bat'ove tvornice v Borovu pri Vukovaru. Položaj slovenske čevljarške industrije in obrti, ki se je v dobrih letih še hudo zadolžila, je danes izredno težaven. Konkurenčni boj v tej stroki gre na nož in obstoja resna nevarnost, da bodo še ne daleč cveleča podjetja, docela propadla. Položaj naših čevljarjev je obupen, pa tudi obrtne čevljarne in obrti industrijskega značaja se z največjimi težavami borijo za obstoj. Iz kroga prizadetih obrtnikov in industrijev se vedno znova in znova čujejo kliči za pomoč in apeli na državno upravo, da bi sedanjemu nevzdržnemu stanju napravila konec s primernimi ukrepi, ki bi omogočili znosnejše in pravičnejše konkurenčne pogoje. Poznavalci razmer zatrujejo, da naši produkcijski obrti čevljarke stroke v dravski banovini ne bodo mogli več dolgo vzdržati v sedanjih razmerah. Če se vprašanje naše čevljarke stroke ne bo v doglednem času uredilo, je pričakovati, da bo docela prenehalo delo v vseh središčih čevljarške industrije in obrti v dravski banovini, kar bo imelo hude posledice ne samo za prizadeto delavstvo, temveč tudi za vse prizadete kraje, kjer je naseljena ta produkcijska panoga. Ne glede na socialne posledice pa bi taka popolna propast čevljarke industrije in čevljar izzvala nevarnost monopola enega samega podjetja, kar bi bilo z narodnogospodarskega stališča gotovo škodljivo.

O gornjem vprašanju se je v naši javnosti že mnogo razpravljalo. Tudi v nekatere drugih državah se morajo boriti s podobnimi problemi. V najnovejšem času se zlasti v Švici vodijo obseirne polemike o tem, ali ne bi kazalo čevljarstvo produkcijo kontingentirati. Švicarska vlada je že lani izdala prepoved za gradnjo novih tvornic ali za razširjenje obstoječih produkcijskih naprav čevljarke stroke za vse območje zvezne republike. To prepoved je švicarska vlada izdala, čeprav je trdila Bat'a takrat že prišla z gradnjo novih objektov za razširjenje njene švicarske tvornice. Švicarska čevljarška industrija je že lani zahtevala od zvezne vlade kontingentiranje čevljarke produkcije, kar pa je bilo odklonjeno. Sedaj prihaja znova s to zahtevo, kateri pa se mnogi protivijo, češ da bi kontingentiranje onemogočilo zdrav razvoj čevljarke industrije. Tudi pri nas so bili že ponovno stavljeni slični predlozi.

Gotovo bi tudi v naši državi pomenilo kontingentiranje čevljarke produkcije globoko poseganje države v privatno gospodarstvo. Kakor pa je na eni strani za zdrav razvoj škodljivo, če se onemogoči svoboden konkurenčni boj, tako je za na-

rodno gospodarstvo tudi škodljivo, če država dopušča uničujočo konkurenčno borbo brez vsakih omejitev. Konkurenca je eden onih faktorjev, ki omogoča napredek najposobnejšemu. Toda taka zdrava prostokurenca obstoja je tedaj, če je trg tako obsežen in številu ponudnikov dovolj velik, da ne more nobeno podjetje samo od sebe na tržno ceno bistveno vplivati. Drugače pa stoji stvar, če konkurenčni pogoji niso pri vseh producentih enaki in če sčasoma eno samo podjetje spride ugodnejših konkurenčnih pogojev dobiva v stroki monopolni položaj. Iz krogov prizadete čevljarke industrije in obrti so bili v zadnjem letu ponovno iznešeni momenti, ki kažejo, da razne davčne in druge ugodnosti (n. pr. ugodni pogoji financiranja z denarnimi vložki delavcev in nameščencev), dajejo Bat'ovemu podjetju bistvene prednosti v konkurenčnem boju. Če na podlagi takih ugodnosti to podjetje dobiva na terenu tedaj v tem primeru svobodna konkurenca ni več oni zdravi faktor, ki podžiga k napredku in omogoča razvoj najposobnejšemu v zgodovini svobodnega kapitalističnega gospodarstva smo imeli že številne primere, kjer se je izkazalo, da uspeh posameznega podjetja v boju za privatni monopol na tržišču ni bil toliko posledica večje sposobnosti napram ostalim podjetnikom, kakor posledica okolnosti, da je to podjetje lahko našlo sredstva, da vzdrži in prenese izgube v uničujočem konkurenčnem boju. Finančna moč posameznega podjetja nasproti manjšim konkurenčnim podjetjem pa v splošnem narodnogospodarskem interesu ne sme biti odločilna, ker sme odločati večja sposobnost. Boji za privatni monopol imajo vedno tendenco k nezdravi koncentraciji produkcijskih naprav. V splošnem niso srednja in mala podjetja pri normalnem in urejenem konkurenčnem boju na slabšem od velikih podjetij, če ne odločajo drugi momenti, kakor večja finančna moč ali pa drugačne neenakosti v konkurenčnih pogojih.

Sedanje stanje v naši čevljarški industriji nalaga merodajnim faktorjem dolžnost, da v interesu vsega našega gospodarstva, proučijo sedanje nevzdržno stanje v tej stroki in da najdejo pota in sredstva za izenačenje konkurenčnih pogojev in za ureditev konkurenčnega boja v onih mejah, v katerih bo zajemno zdrav razvoj in bo odstranjena možnost, da si eno samo podjetje na našem trgu pribori monopolni položaj. V tem pogledu nam daje že uredba o kartelih v roko primerno orodje v § 13., ki določa, da se smejo določiti § 8., 9. in 11. kartelne uredbe (preizkusno postopanje, pobjanje škodljivih pogodb) ustrezno uporabljati na primere, v katerih sicer ne gre za kartelne pogodbe, kjer pa za posamezni proizvod obstoja nesorazmerno nizka cena, omogočena po posebnih proizvodnih ali poslovnih razmerah, ki izključujejo ali utegnejo izključevati svobodno konkurenco, kar lahko dovede do zasebnega monopola.

Gospodarske vesti

— Propaganda za tujski promet. Na XII. rednem obnem zboru delničarjev družbe »Putnik« v Beogradu, ki se je vršil te dni, je bilo iznešeno zanimivo poročilo o tujkoprometni propagandi v naši državi. Družba sama je v svrhu propagande izdala 2.7 milijona Din. V celoti je družba izdala 653.000 izvodov raznega propagandnega materiala. Pri tem pa družba ne dobi nikake državne subvencije, temveč vrši svojo nalogo ter krije stroške za tujkoprometno propagando od zaslužka pri komisijski prodaji voznih kart, kakor tudi od ostalega poslovanja, ki je v zvezi s tujskim prometom. — Iz Splita poročajo, da dobivajo tamošnje turistične ustanove dnevno odpovedi glede napovedanih posetov turističnih skupin iz Nemčije, ker se ni urejeno vprašanje turističnega klirizna z Nemčijo. V zadnjih tednih je izostalo okrog 1000 turistov iz Nemčije, ki so morali ostati doma, ker niso mogli dobiti plačilnih sredstev za potovanje v našo državo. Sedaj se odpuvedujejo že potovanja za mesec maj. Ker prihajajo nemški turisti v Dalmacijo predvsem spomladi, trpi zaradi tega naša hotelska industrija precejšnjo škodo.

— Izvoz banatskih vin v Slovenijo. Nedavno smo na tem mestu citirali poročilo z vinskega trga v Vrhu, v katerem je bilo navedeno, da je šlo precej banatskega vina v dravsko banovino. Najnovejšo tržno poročilo z vinskega trga v južnem Banatu ponovno poudarja, da se prodaja južnabnatskega vina ugodno razvija in da gre vedno več vina v savsko in dravsko banovino. Zlasti dravska banovina, pravi poročilo, je v zadnjem času kupila mnogo južnabnatskega vina, ki je šlo zlasti v Maribor in Ljubljano.

— Izvoz živine v Nemčijo. Po informacijah Glavnega saveza srbskih zemlioradnihki zadrug je nemška družba za promet z živino in s kmetijskimi pridelki sklenila, da v naši državi ustanovi posebno organizacijo za nakup živine, ki se bo potem izvozila v Nemčijo. Sedež te organizacije naj bi bil v Zagrebu s podružnico v Beogradu. Za ustanovitev te nakupne postaje v Jugoslaviji je uprava nemške družbe za promet z živino odobrila kredit 2 milijonov Din.

— Abesinska konjunktura na lesnem trgu v Avstriji. V mnogo večji meri, nego na našem lesnem trgu (kjer je izvoz gradbenega lesa od 4477 vagonov v januarju in 5187 vagonov v februarju narasel na 7821 vagonov) je v preteklem mesecu oživel avstrijski lesni trg zaradi velikih italijanskih nakupov lesa za vojaške potrebe Italije v Vzhodni Afriki. Samo v Italijo, odnosno za italijanski račun je Avstrija v marcu izvozila 6812 vagonov mehkega rezanega lesa, dočim je letos v januarju ves avstrijski izvoz mehkega rezanega lesa znašal komaj 2721 vagonov. Tako v januarju, kakor v februarju je bil celotni avstrijski lesni izvoz bistveno manjši nego v istih dveh mesecih lanskega leta, v marcu pa se je tako povzpela, da je bil za 22% večji nego lani in je Avstrija v celoti izvozila 12.388 vagonov lesa.

— Odkot zlata iz Švice popušta. Kakor je »Jutro« že poročalo je morala švicarska Narodna banka po devaluaciji belgijskega franka prestati hudo atako od strani med-

narodne devizne spekulacije in je v treh tednih (od 22. marca do 15. aprila) izgubila za 325 milijonov frankov zlata. Odkot zlata se tudi v tretji četrtini aprila ni ustavil, vendar je že bistveno manjši in je v tem razdobju znašal le še 55.2 milijona frankov nasproti 137 milijonom v drugi četrtini aprila. V teku enega meseca je švicarska Narodna banka v celoti izobčila za 389 milijonov frankov zlata in deviz (t. j. za 5.8 milijarde Din), kar znači 22% skupnih rezerv pred enim mesecem. Zlate in devizne rezerve švicarske Narodne banke pa so še vedno prav znatne, čeprav so se skrčile v štirih tednih od 1795 na 1406 milijonov frankov, kati kritveno razmerje znaša še vedno 88%. — Najnovejši izkaz belgijske Narodne banke od 17. aprila zaznamuje ponoven dotok zlata za 203 na 14.357 milijonov frankov. Kakor znano, se je takoj po izvršeni devaluaciji belgijskega franka pričelo zlato vračati v Belgijo.

— Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Cirila Zupančiča, trgovca z mešanim blagom na Bervah pri Vrhniki (poravnalni upravnik dr. Ignacij Rutar, odvetnik na Vrhniki; poravnalni narok 27. maja ob 9. pri sreskem sodišču na Vrhniki; prijave terjatev do 20. maja, kvota 40%).

— Dobave. Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 1. maja ponudbe glede dobave 1800 kg železa. — Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 2. maja ponudbe glede dobave 4500 komadov raznih delov za bencinske varnostne svetiljke. Komanda pomorskega zrakoplovstva v Divuljah sprejema do 4. maja ponudbe glede dobave naofnikov za avijatorje. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 9. maja ponudbe glede dobave 3 kompletnih kondenzatorjev, raznih škrt in 100 m gradla za zastore. Dne 22. maja se bo vršila pri upravi državnih monopolov v Beogradu oterna licitacija glede dobave 31.200 kg žebeljev, 27. maja pa pri komandi mornarice v Zemunu glede dobave večje množine raznega motozna. Dne 30. t. m. se bo vršila pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave raznega pisarniškega materiala.

Borze

Na ljubljanski borzi je deviza Newyork danes popustila in tudi London je bil slabšeji. V privatnem kliringu notirajo avstrijski šilingi nespremenjeno 8.75 — 8.85. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.75, v angleških funtih po 230.94 in v grških bonih po 31.50, dočim je bilo za španske pezele povpraševanje po 5.60. Beogradska borza danes zaradi pravoslavne velikega petka ni poslovala.

Na zagrebškem efektinem tržišču je vojna škoda najprej nekoliko popustila in je bila zaključena po 368, ob sklepu borznega sestanka pa se je nudil denar po 370. V ostalih državnih vrednotah ni bilo zaključkov.

Devize

Ljubljana (2. vstopno premijo 28.5 odstot.) Amsterdam 2964.30 — 2978.89. Berlin 1756.08 — 1769.95. Bruselj 742.95 — 747.92.

Curih 1421.01 — 1428.08, London 2114.3 — 2134.8, Newyork 4353.64 — 4389.95, Pariz 289.60 — 291.03, Pariza 183.35 — 184.46, Trst 361.71 — 364.79. Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.75 — 8.85.

Curih, Beograd 7.02, Pariz 20.3650, London 14.8550, Newyork 308.6250, Bruselj 52.2750, Milan 25.48, Madrid 42.20, Amsterdam 208.60, Berlin 124.90, Dunaj 58, Stockholm 76.65, Oslo 74.70, Kobenhavn 66.40, Praga 12.90, Varšava 58.2250, Atene 2.90, Dunaj. (Tečaj v priv kliringu.) Beograd — London 25.84, Milan 44.26, Newyork 535.33, Pariz 35.44, Praga 22.25, Curih 173.54 100 S v zlatu 128 S pap.

Efekti

Ljubljana. Vojna škoda 370 — 372. 7% investicijsko 77 — 78. 8% Blair 78 — 79, 7% Blair 67 — 68, 4% agrarne 46 — 47, 6% begluške 65 — 66.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 370 — 371, za maj — avgust 369 — 370, 7% investicijsko 77.50 — 80, 4% agrarne 45.50 den., 7% Blair 67.50 — 68, 8% Blair 70 do 72, 6% begluške 66 bl.; delnice: Priv. agrarna banka 228.50 — 231. Trboveljska 125 — 130, Sečerača Osijek 130 — 160. Dunaj. Državne železnice 25, Trboveljska 13.40, Alpine-Montan. 11.70

Blagovna tržišča

LES.

+ Ljubljanska borza (26 t. m.) Tendence za les mlačna. Zaključena sta bila 2 vagona desk smreka — jelka.

ZITO.

+ Ljubljanska borza (26 t. m.) Tendence za žito stalna. — Nudi se (vse franco nakladna postaja) pšenica: baška, 78 kg, po 126 — 128. banatska, 78 kg težka po 124 — 126. oves: slavonski 98 — 100, koruza: baška po 71 — 73, banatska po 69 — 71; moka: baška in banatska »0« po 200 — 220, baška »2« po 180 — 200; baška »5« po 160 — 180; otrohi: baški debeli 95 — 100. + Budimpeštanska termiska borza (26 t. m.) Tendence čvrsta, promet srednji. — Pšenica: za maj 15.78 — 15.80, za junij 15.68 — 15.70; koruza: za maj 11.52 — 11.53, za julij 11.35 — 11.37.

ZIVINA.

+ Na živinski sejem v Ptuj dne 23. t. m. je bilo priznanih 80 volov, 223 krav, 17 bikov, 23 juncov, 45 telet, 204 konji in 19 žrebcev, vsega 611 glav, dočim je bilo prodanih samo 149 glav. Cene so bile naslednje: volji 3 — 3.50 Din, krave 1.25 do 2.75 Din, biki 2.25 — 3 Din, junci 2 — 3

Hajduk izpod Rožnika gre v ječo

Husein Rošić ne bo sedem let užival svobode

Ljubljana, 26. aprila

Pred malim kazenskim senatom se je danes nadaljevala v torek prekinjena razprava proti Bosancu Huseinu Rošiću, glavarju rokovanjske družbe, ki je lani poleti taborila pod šotori pod Šišenskim hribom ter ponoči v okolici kraša razne dobrane. Skodo cenijo na 15.000 Din. Husein je organiziral in vodil nočne pohode. V gozdu pa so rokovanjci prirejali prave orgije, ki so se jih udeleževali tudi dekline. Husein je sicer srečno odnesel pete pred ljubljansko policijo, a so ga naposled vendarle v Bosni prijeli. Tam je tudi izvršil poskus roparskega napada. Z revolverjem v roki se je ponoči priplazil do kmeta Meha Kajtezica v Pečigradu in zahteval 5000 Din. Sin Kajtezicev je drastično opisal, kako je skušal Husein na roparski način dobiti denar, trikrat je streljal. Mnoge priče, člani tolpe, so določeno izpovedali, da je bil Husein njih vodja i. komandant. Husein je bil tudi obtožen, da je skušal z revolverjem streljati na stražnika Breznika, ko ga je nameraval aretirati, pa je utekel z revolverjem v roki.

Kazenski senat je po daljšem posvetoivanju izrekel razmeroma milo sodbo: 7 let robije. Po sodbi: »Visoki okružni sude!

Romantične zgodbe z divjimi lovci

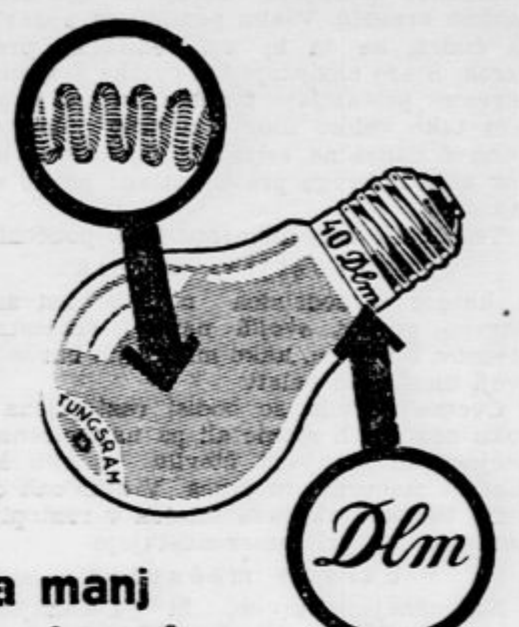
Kranj, v aprilu

Lepega junijskega jutra sta čakala dva lovca v slikoviti Kokrski dolini srnjaka. Ruda je prežal na visoki skali. Njegov prijatelj, takozan trgovec iz Kranja, je stal dobrih 200 m pod skalo. Komaj se je pričelo dani, je Rudi vztrepetalo srce. Približno v sredini med lovčema se je premikala v ranih jutru čez poseko rdečkasto rjava lisca. Da te šment, srnjaki! Ko je pa Ruda srnjaka pretepal z daljnogledom, ga je tudi že privoščil svojemu prijatelju. Saj on sam, Ruda, strelja le dozorele sesterake. A srnjake, ki se je medtem namenil proti lovskemu prijatelju, je bil mladenič s konicami, podobnimi podgoreli viržinki. Ruda je komaj čakal, kdaj bo počilo, da bo potem lahko čestital drage mu lovskemu drugu. Zelja se mu je izpolnila. Odjeknil je nekje dol strel in srnjake je obelzel. Lovca sta pohitela k plenu. Ruda je čestital prijatelju, prijatelj pa je čestital Rudi. — Strašna zmeda: kdo je streljal? »Jaz ne,« pravi Ruda. »Jaz tudi ne,« zatrdi prijatelj in pokaže čisto cev svoje puške, risanice.

Zagonetko je pojasnila človeška sled v visoki rosnj travi. Tretji je bil ustrelil srnjaka. Čim sta se lovca zganila, je skrivaj odnesel pete. Sum je padel za lovškega puznika, da je brčlas v zvezi z divjimi lovci. V Kokrski dolini so v ostalem šepetali o jenu, ki ga je skrivaj ustrelil neki lovski puznik.

Vse to je bilo povod, da se je Ruda nadalje pozanimal za skrivnostne strele. Na večer pred Malim šmarom je odšel z družbo treh lovcev v Kokrsko dolino. Da bi ne vzbudili suma pri lovskem čuvaju, so ubrali neobičajno pot proti lovski koči. Tudi zakurili niso, da jih dim ne bi izdal. Ponoči jih zbudi iz sna ropot ključa. V pozni uri je prišel v kočlo lovski čuvaj in hudo je bil iznenaden, ko je pred seboj uzri nepričakovane goste, a kakor da ni nič, so drugo jutro šli vsi skupaj na lov. Enemu izmed lovcev je bilo skrivaj naročeno, da puznika ne sme pustiti samega in da mora paziti na morebitna znamenja, ki bi jih utegnili sumljivce dajati v gozd. Tako sta lovec in puznik šla ob pobočju. Ruda pa je šel s prijateljem proti vrhu predgorja. Tri trije so se kmalu ustavili, posedli in motrili, kaj se bo godilo v lovišču. Res se je v lesu kmalu nekaj zganilo. Iz gošče je stopil bradat mož. Čim bližje je prihajal tem bolj se je zdelo lovčema, da je našel v tem na oči puško. Negibni so ga opazovali. Ko pa se točno smoznali, da je pred njimi divji lovec s puško v roki, je eden izmed njih segel po svoji puški.

Do 20% več svetlobe



za manj denarja

TUNGSRAM
nitka v dvojni vijajnici
svetlobna množina v dekalumenih

Din, teleta 2.50 — 5 Din za kg žive teže. Konji so se prodajali po 500 do 2500 Din. — Dne 24. t. m. pa je bilo pripetih na svinjski sejem 130 prascev in 4 svinj. Prodanih je bilo v celem 34 rilcev. Prasci so se prodajali: 6 — 12 tednov stari po 50 — 80 Din za komad, pršutarji po 4 do 4.50 Din, poldebele svinje pa po 3.75 do 4 Din za kg žive teže.

BOMBAZ.

+ Liverpool, 25. aprila. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za maj 6.47 (6.41), za oktober 6.19 (6.13). + Newyork, 25. aprila. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za maj 11.42 (11.57), za oktober 11.29 (11.18).

Primam!... Državni tožilec je prijavil priziv zaradi preizkusa kazni. Ko je rokovanj Husein romal v zapor, je globoko vzdihnil: — Za 7 godina — zlatna sloboda! — Razpravo je poslušalo več njegovih rojakov.

Na 8 mesecev obsojena detomorilka

V Vnanji gorici je 9. marca letos dekla Rezika porodila nezakonskega, krepkega dečka. Dolgo je pred ljudmi skrivala nosečnost. Usodnega popoldne je dobila silne popadke in okoli 15. je porodila dečka brez babičine pomoči. Deček je živel do 23. ponoči. Domači, kjer je služila, so ji stregli: Ponoči pa je poklicala gospodinjo in ji potožila: »Umrli je!« Poznejša preiskava je dognala, da je Rezika dečka zadušila, zlasti sodna obdukcija je ugotovila nasilno smrt. Državni tožilec je dečko obtožil navadnega umora, zato je zadevo sodil veliki kazenski senat pod predsedstvom s. o. s. g. Ivana Kralja. Rezika je zatrdila, da je dete zadušila iz strahu pred starši in zaradi javne sramote in da sploh ni vedela, kaj dela, ker je bila vsa zmošana. Senat jo je obsodil le zaradi prestopka detomora po § 170 k. z. na 8 mesecev zapora. Razprava je bila tajna.

150 letnica prvega poleta z balonom čez Rokavski preliv

Leta 1785. je francoski zrakoplovec Blanchard stopil v družbi Američana dr. Jeffersona v balon, da poleti čez morski preliv med Francijo in Anglijo. Od Dobra ju je veter nesel proti Calaisu. Ker pa je med potjo plin zelo hitro uhajal iz zrakoplova, sta morala pometati vse instrumente itd in nazadnje celo svojo obleko iz godnole, da sta vzdržala v zraku. Ko sta dospela blizu francoske obale, nista imela skoraj ničesar več na sebi. Na francoskem ne se je zrakoplov nekoliko bolj dvignil v zrak in naposled sta se ob nekem gozdu blizu Grinnesa srečno spustila na zemljo. Za to junjsko dejanje je dobil Blanchard od francoskega kralja naznaro 12.000 zlatov in letno plačilo 1200 zlatov. To bil za »luži tihko boli, ker se je Rozierju, ki je pred njim poskusil isto not. zrakoplov užgal in je smeli potnik strmoglavil na francosko obalo.

Prelest spomladi

Skrivnost cvetličnih barv v treh glavnih letnih časih

Cvetlice začnajo žareti z vso svojo barvno krasoto. Vsako pomlad se ponavlja ta čudež, ne da bi mu vedeli za pravi vzrok. Staro naziranje, da cvetke s svojimi barvami privabljajo žuželke, ki imajo potem tako veliko ulogo za njih ploditev, namreč danes ne velja več tako trdno kakor nekoč. Druge prave razlage pa ne vemo.

Tem bolj smo namestu tega poučeni o neprekosljivi tehniki,

s katero čudodelnica narava ustvarja barvno prelest svojih najbolj dražestnih stvorov, o načinu, kako meša njih barve na svoji umetniški paleti.

Cvetna barvila so bodisi raztopljena v soku neznanih stanic ali pa nakupljena v večjem ali manjšem številu v njih kot majhni mehurčki in zrnca. V stanicah dobimo tudi trda barvna telesa v raztopljenem barvilu, pri čemer nastajajo barvne mešanice.

Najvažnejše barvilo, ki ga nahajamo raztopljeno v staničnem soku, je cvetno modro ali antocian, dočim je cvetno rumeno ali antoksanin glavni zastopnik trdih barvnih teles. Rumena barva nastaja po presnovah iz rastlinskega zelenila ali klorofila. Modrina spominja, enciana ali jetrnika sestoji iz čistega, raztopljenega antociana. So pa tudi modre cvetke, ki imajo svojo barvo po

trdih barvilih,

ki plavajo v brezbarvnem staničnem soku. Raztopljeno modro in prosta kislina dajeja v skladu s količino kisline svetlejšo ali

temnejšo rdečo barvo, n. pr. pri vrtnicah, nageljnih, hiacintah, astrah, georginah. Temno rdeča barva nekaterih cvetk nastane tudi po zrnih rumenila, ki plavajo v antocianu. Zelo malo kisline v modri daja vijoličasto barvo vijolic, pri rumenih cvetkah je več ali manj zrnec antoksanina v

brezbarvnem staničnem soku, istotako nastane oranžna barva po oranžnih zrnih, toda pri nekaterih dalijah dobimo tudi oranžen sok, pri cinijah pa rumena zrnca v rdečem soku.

Zelena barva cvetk, ki je sicer zelo redka, nastane po zrnih klorofila, rjava po mešanici dveh barvil, n. pr. vijoličastem soku. Črna barvila pri cvetlicah ni povsod tam, kjer imamo vtis črne barve, kakor pri nekaterih mačedah, gre v resnici za

posebno močno nakopičenost vijoličastega in modrega barvila. Tako pogosta bela barva nastane kakor pri snegu po odboju svetlobe v brezbarvnem soku. Mnoge cvetke svoje barve spreminjajo, in sicer najraje v belo — pri tem barvilo iz njihovih stanic enostavno izgine. Z gojitvijo lahko močno vplivamo na barvo cvetlic, toda modre vrtnice ali nageljnica doslej še nismo dosegli — v teh dveh cvetlicah prevladuje namreč rumenilo in to

izključuje modrino.

Pač pa lahko dosežemo modrino tudi pri cvetkah s pretežno rdečim barvilom. Zamejni videz nekaterih cvetličnih barv, ka-

kor pri mačedah, nastane po zelo majhnih dilačkah

Cvetne barve so v raznih deželah in na raznih tleh, pod razno svetlobo in klimo različne. Proti severu prevladuje bela barva,

proti jugu pa pisanost.

V naših krajih cvete prilično 33 odstotkov cvetlic belo, 28 odstotkov rumeno, 20 odstotkov rdeče, 9 odstotkov vijoličasto in 2 odstotkov rjavo. Belo in rumeno prevladuje spomladi, rdeče poleti, modro in vijoličasti odtenki se prikazujejo posebno v maju in septembru.

Cigarete nesejo

V Londonu je umrl stotnik Arthur Stanley Wills, solastnik največje angleške tovarne cigaret. Mož je ostavil okrog 800 milijonov dinarjev.

Dobički iz izdelovanja cigaret so tedaj prav ogromni. To se razvidno tudi iz zapisnikov drugih Wills-ovih sorodnikov in prednikov L. 1909. je Frederick Wills ostavil 1200 milijonov dinarjev, l. 1910. E. P. Wills 1500 milijonov, l. 1911. H. O. Wills 2 milijardi, 1921. E. Ch. Wills «samo» 360 milijonov, 1927. Frederick M. Wills 2 milijardi, 1928. George A. Wills 4 milijarde, 1931. drugi »najbožnejši« izmed Wills-ov George V. A. Wills 500 milijonov dinarjev.

Dirke s tanki

V Rimu se bo vršila danes prva tekma s tanki. Zmagal bo tisti tank, ki opravi določeno, z mnogimi ovirami opremljeno progo v najkrajšem času v najboljši obliki. Ovir bodo strmine, skriti jarki, ograje iz bodeče žice itd. Tekmovali pa bodo tanki »težke« in »lahke« kategorije.



70 dinarjev

od 1. maja do 30. junija in od 1. septembra do 15. oktobra Vas stane dnevno bivanje v znamenitem kopališču

SLATINA RADENCI

Vračunano je stanovanje, hrana, kopeli, vse takse in vsakihi deset dni zdravniški pregled (Röntgen, analiza seča). Posebej se nič ne plača, samo tedaj, ako so potrebna od zdravnik kakšna zdravila, ali posebno zdravljenje z aparati (diatermija, kvara, injekcije in slino). Zdravilo se boleznim srca, krvnih žil, cirkulacije ledvice in sečnih organov, živcev, nervoznosti, notranjih žlez (sladkorna bolezen, ghit, ženske motnje in sl.), jeter, kamnov, moške in obče slatosti, motnje prebave in normalne starosti Radenci so najmočnejše naravno mineralno-ogljeno kopališče cele Jugoslavije. Prospekte in navodila pošlje z veseljem Uprava kopališča Slatina-Radenci, Slovenija.

Kongres Svetovne ženske zveze v Carigradu



Pravkar se je v Carigradu zaključilo zbiranje Svetovne ženske zveze. Na kongresu je zastopala Turčijo ga. Latifa Bekirjeva predsednica Zveze turških žen

Donosni faraon

Egiptska vlada je slovitemu odkritelju Tutankamonove grobnice Howardu Carterju nepričakovano odtegnila dovoljenje za nadaljnja izkopavanja v luksorskem oazemlju. Na Angleškem je ta ukrep zbudil veliko nejevoljo, tem bolj ker je Carterjevo delo končno bilo le Egiptu v korist. Cenijo, da si je ogledalo zaklade, ki jih je Carter odkril s svojim pokojnim prijateljem, lordom Carnarvonom, in jih izročil kairskemu muzeju, že 86.000 tujcev. V Egiptu ostane vsako leto na ta račun okrog 200.000 funtov šterlingov. Egiptska vlada hoče pravico do izkopavanja v bodoče prepuščati le znanstvenim družbam.

Hitlerjev 46. rojstni dan v Berlinu



Hitler, generala Göring in Blomberg ogledujejo častno četo pred palačo državnega kancelarja

PRAVKAR IZISLA ŠTEVILKA ILUSTRIRANE TEDENSKE REVILJE

„ŽIVLJENJE IN SVET“

PRIROBUJE NASLEDNJE ZANIMIVOSTI

Naslovna slika: GEO TYRÖLLER: »DELO« (lesorez)

Slika na ovitku: POMLADANSKO SONCE VABI (Foto Lueslers)

Primarij dr. Mirko Černi: STEBRI SODOBNE KIRURGIJE (9) — IZUMITELJEVA SMOLA — PRESKUSANJE PADAL — ŽIVI ORGANIZMI NISO STROJI (dr. V. F.) — Dr. Anton Debeljak: PO SINJI ADRJI (18) — SKOPOST, PRIROJENA LASTNOST (po dr. Logreju - dr. St. J. - z risbama E. Justina) — GLASBA PRI DELU (tma) — DREVO NAJVEČJEGA OBSEGA — Ivo Sorli: NA KLAVNISKEM DVORISCU — PANAIT ISTRATI (B) — MILIJONINKE MILMETRA — Essad beg: ZAROTA ZOPER SVET (18) — PLINSKA VOJNA 500 LET PRED NASIM STETJEM — PTICJE ZIBELKE (B. B-k) — Dr. Vladimir Travner: MAIMONIDES — IZ LITERARNEGA SVETA (Stanko Vraz in Prekmurci - Vilko Novak — Mercure de France o jugoslovanskem slovstvu - A. Debeljak) — PNEVMATICA KOLESA V POLJEDELSTVU — MNEMOTEHNIŠKI VERZ (k) — ČLOVEK IN DOM (Novodobna oprema) — SAH (Problem — Partija z moskovskega turnirja) — ZA BISTRE GLAVE — Na platnicah: KRIZALJKA (Cras-sus) — ANEKDOTA

»ŽIVLJENJE IN SVET« se naroča pri upravi. Ljubljana, Knafljeva ulica 5, in stane na leto (dve knjigi) 80 Din. za pol leta (ena knjiga) 40 Din. za četrt leta 20 Din. Posamezni zvezki se dobijo po 2 Din. TELEFON števil: 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

Ljubezen ali denar!

Ostavljen ljubica strelja na zdravnika

Na Dunaju se je primeril te dni nenavaden atentat, ki je veljal osebi privatnega docenta na medicinski fakulteti dr. L. Kraula. Kraul je specialist za ženske bolezni, je stopil zvečer okoli pol sedmih iz hiše v Spitalgasse, kjer ima privatno ordinacijo. Ko je bil na ulici, je planila proti njemu ženska, naj jo

vihtela v roki samokres.

Namerila je cev orožja proti zdravnikovi glavi in trikrat ustrelila. Dr. Kraul je imel dovolj prisrčnosti, da se je skril za avtomobil, nato pa je jel bežati. Beg mu je oteževal zdravje in življenje. Ze pri tretjem strelu je ženska spoznala, da strelja zaman in je ustrelila v zrak, nato pa je obrnila

revolver proti sebi

ter ustrelila dvakrat. Z eno kroglo si je preluknjala želodec. Zdravnik, ki mu je malo poprej stregla po življenju, jo je dvignil s tal, položil v avto in jo odpeljal v bolnišnico, kjer so jo zdravniki operirali, tako da je že izven nevarnosti.

Policiji, ki je zaslišala napadenega dr. Kraula, je zdravnik pripovedoval to-le: Leta 1927, ko je bil zdravniški asistent na kliniki dr. Pehana, je ležala tam tudi pacientka Grunerjeva iz Prage.

Iz tega poznanstva se je leto dni pozneje izcimilo ljubavno razmerje, katerega je dr. Kraul l. 1929 prekinil. Grunerjeva se je vrnila v Prago, on pa je ostal na Dunaju. L. 1930 je dr. Kraul odpotoval v Ameriko, kmalu nato se je vrnil nazaj na Dunaj. Tedaj se je Grunerjeva pojavila zopet pri njem ter ga je bodrila, naj jo

vzame k sebi.

Zdravnik ni hotel obnoviti razmerja, narkar je Grunerjeva zahtevala od njega gmotno podporo. Dr. Kraul je bil dovolj mehak, da je popustil in ji skozi 22 mesecev plačeval mesečno po 100 šilingov podpore. Letos v marcu pa je

podporo ustavil.

Grunerjeva se ni mogla pomiriti. Pisala mu je nesramna izsiljevalna pisma in je zahtevala od njega dosmrtno rento. Ker pa se ni vdal, ga je zdaj napadla s samokresom.

Poizvedovanja so dognala, da je bila Grunerjeva nekaj časa

internirana v Steinhofu

pri Dunaju, kjer je bila šele pred nekaj tedni odpuščena proti reverzu. Zdej jo bodo morali zaradi eksaltiranosti pač postaviti pod strožje nadzorstvo.

Ugrabljenje v Chaumontu

Senzacionalna ugrabiteljska afera v Chaumontu še vedno ni pojasnjena. Roditelji nesrečne Nicole Marescotove so pozvali na pomoč ženevskega detektiva Rocheja, ki je skušal izslediti storilca s svojim psom. Toda pes je peljal detektiva samo do viadukta, kjer so pred dnevi prijeli domnevne ugrabitelja deklice, Gabrijele Socleya. Z druge strani pa javljajo, da je ugrabitelj zaklinal in zakopal svojo žrtev v nekem gozdu blizu Chaumonta. Zanimiva je ugotovitev oblasti, ki iščejo otroka, da je zahteval Socley nekaj dni pred izginotjem Marescotove pri nekem mesarju liter tople živalske krvi, katero je baje izpil na dušek, da bi se okrepil. V Franciji zbujata afera zaradi teh in podobnih vesti nepopisno razburjenje.

Vsakemu Američanu pokojnino!

V ameriški zbornici je poslanec dr. Townsend postavil predlog, po katerem bi vsak Američan po svojem 60. letu prejema 200 dolarjev državne rente pod pogojem, da bi več ne delal in da bi ne bil zločinec. Kongres je ta predlog odklonil z 206 glasovi proti 56. Pač pa je finančno ministrstvo samo izdelalo načrt, po katerem bi mogli vsakega državljanu po 65. letu pensionirati. Država bi mu potem plačevala po 20 dolarjev mesečno, kar bi pomenilo približno izdatek 220 milijonov dolarjev letno.

Uspehi mojstra Aljehina

V Oerebru na švedskem se vrši ta čas mojstrski šahovski turnir, ki se ga udeležuje devet domačih mojstrov in kot edini inozemec svetovni prvak dr. Aljehin. Aljehin je že takoj v začetku pokazal, da mu še vedno ni enakovrednega nasprotnika na šahovskem polju. Zmaguje suvereno. Sledijo mu Lundin in Stahlberg, dočim je imel bivši švedski prvak Stolz nesrečen začetek. Po zaključku turnirja bo imel Aljehin simultanko na 25 deskah, ne da bi gledal nanje. Aljehin zmore, kakor znano, tudi ta čudež da zaigra istočasno več nego 30 slepih partij in pri tem suvereno zmagaj!

Propast sveta — odložena

Potujoči pridigarji korpelske sekte na Švedskem so bili za velikonočni ponedeljek napovedali propast sveta, toda »leteča Noetova barka« bi se prej priletela, da spravi pristaše te sekte na varno. Svet je ostal, kakršen je bil, zato so pridigarji njegov konec odložili do 6. junija. Oblasti imajo s stvarjo precej zgage, ker se korpelski verniki sedaj branijo obdelavati polja, češ da pridelek itak ne bo pravočasno dozorel. Mnogi kažejo znake verske blaznosti, a nekatere ženske so se poročile z mladostniki in morajo oblasti te zakone sedaj razveljavljati.

Od Nila do Kapskega mesta

Ministrski predsednik Južne Rodezije se je v nekem intervjuu izrazil za ustvaritev Zedinjenih držav Britske Afrike ki bi se razprostirale od Nila do Kapskega mesta v treh skupinah: Severne. Osrednje in Južne Unije. Bivše nemške kolonije, ki so sedaj britsko mandatsko ozemlje, bi tudi pripadle temu sklopu držav

Kupujte domače blago!

Zračna tekma Anglija-Avstralija

Za prihodnje leto snujejo novo zračno tekmo iz Anglije v Avstralijo. Pobudo zanjo je dal avstralski ministrski predsednik Butler, ki je izrazil željo, naj bi topot tekmovali sami potniški aeroplani. Izohodišče bo London, cilj pa Adelaide, prestolnica Južne Avstralije. Letalci soglašajo v sodbi, da bi morale znašati tekmovalne nagrade najmanj 25.000 funtov šterlingov. Pri zadnjih tekmah iz Anglije v Avstralijo je znašala nagrada za glavnega zmagovalca 10.000 funtov, toda z njo nista Scott in Black pokrila niti stroškov, ki sta jih imela z udeležbo pri poletu.

Francoska lepota



V Toursu so izvolili za kraljico ondodnih velesejmskih prireditelj gdnjo Jacqueline Julienovo

A NEKDOTA

Zborni knez Johann Georg Brandenburgski je postal precej pozno vladar in je imel od treh žen 24 otrok. Živel pa je tako krepko, da je utegnil postati še praded. Nekega dne je imel važno posvetovanje, h kateremu je prišel tudi zborni princ Joahim Friedrich s svojim sinom in njegovimi otroki. Otroci so delali velik hrup, tako da je knez končno vstal in dejal: »Dragi moj sin Joahim Friedrich, reci svojemu sinu Johannu Georgu, naj reče svojemu sinu Georgu Wilhelmu, da mora držati jezik za zobmi!«

VSAK DAN ENA



Bolnik (nervozno): »Ali je to nevarna operacija?«
Zdravnik (mirno): »Kaj si pa predstavlja, kakšno nevarno operacijo naj izvršim za tisoč Din?«

Smrt v zlatem rudniku

Iz Johannesburga poročajo, da je v zlati rudnik New Machaviel nenadoma vdrla voda in zaprla izhod 45 rudarjem, izmed katerih je bilo 42 domačinov, trije pa belokožci. Nesreča se je primerila tako naglo, da je rudarje popolnoma odrezala od reševalcev. Živega niso rešili niti enega.

Rudnik New Machaviel je še dalj časa počival, ker pa je v zadnjem času poskočila cena zlata, so ga zopet začeli eksploatirati. Poslali so delavce pod zemljo z nalogo, naj razstrelijo neki zapuščen rov. Ta eksplozija je postala usodna za delavce. Prebila je plast zemlje, za katero je bila jama z vodo. Voda je začela z vso silo vdirati v rov, kjer so bili rudarji na delu in ga je do vrha zalila. Doslej so potegnili iz rova smrti samo dve trupli, nadzornika rudarjev in nekega domačina.

Usoda Svengalijev

Pred vojno je bil »šaravnike« in hipnotizer Svengali ena izmed najbolj vabljivih točk na čeških varietetskimi sporedih, po vojni pa sta ponesla slavo tega imena tudi v svet kar dva Svengalija. Prvi je bil bivši danski krojač Losman, drugi bivši uradnik Vrba. Med obema je tekla proces, ker sta drug drugemu očitala, da sta si neupravičeno nadela »umetniško ime« pravega Svengalija. Te dni se je njiju nasprotstvo končalo na precej nenavaden način: Najprvo so pripeljali v praško opazovalnico za duševno bolne Svengalija — Losmana, nekoliko dni pozneje pa so oddali istotja Svengalije — Vrbo. Oba sta trpela na pododovani maniji. Losmana so na Veliki petek prepeleli v norišnico, ob isti uri je umrl Vrba. Ta je med drugimi točkami imel v repertoarju tudi to, da se je dajal križati. Umrl pa je na spominski dan Kristusove smrti...

SPORT

Danes ob 15.30, jutri ob 15., Igrišče Primorja:

PROPAGANDNI LAHKOATLETSKI MITING ASK PRIMORJA za juniorje in seniorje. Nastopila bo odlična lahkootletska garda prireditelja in lepo napredujoči atletski poštvovalne Sloge.

Zelo važni nedeljski prvenstveni borbi v poudarjenosti ligi:

V Ljubljani **HERMES: ZELEZNIKAR (Mar.)** — v Mariboru **MARIBOR: ILIRIJA**, obakrat ob 16. na igrišču prvo imenovanega. Ilirija in Zeleznicar se resno potegujeta za prvo mesto, vsaka izgubljena točka zmanjša njune izgleda. Tekmi bosta zato nad vse zanimivi.

Vedno privlačnejše, odličnejše postajajo prvenstvene drugorazredne tekme. V nedeljo je spet program popoln:

V Ljubljani: Igrišče Slovana ob 14.30 Grafika: Sloga, ob 16. Slovan: Reka. Igrišče Jadrana ob 16. Jadran: Mladika — Igrišče Reke ob 16. Slavija: Koročan — Igrišče Hermesa ob 14.15 Svoboda: Mars.

Živahen bo nedeljski nogometni prvenstveni spored tudi na deželi:
Na Jesenicah ob 16. Gorenjec: Bratstvo — V Zalogu ob 16. Zalog: Radomlje — V Zagorju ob 16. Sloga: Svoboda — V Trbovljah ob 16. Amater: Dobrna — V Šoštanj ob 15. Šoštanj: Atletiki (Celje) — V Ptuj ob 15.30 Drava: Gradjanski (Čakovec) — V Murski Soboti ob 15.30 Panonija: Ptuj.

Prijateljske nedeljske tekme: V Celju na Glaziji ob 16.30 Celje: Rapid (Mar.) — V Zalcu Radomlje: Zalec.

NEDELJSKE KOLESARKE DIRKE NA KROZNI PROGI V ZGORNJI ŠISKI. Start ob 14. ob vsakem vremenu pred Carmanovo restavracijo, cilj istotam. Udeležba najboljših hrvatskih in slovenskih dirkačev obeta zanimivo dirko. Sportno občinstvo in prijatelji napredka naše mladine, podprite z obilno udeležbo idealna stremjenja poštvovalnih organizacij!

Glavna skupščina JTS

Nedavno se je vršila v hotelu Esplanade v Zagrebu XIII. skupščina, ki je bila zaradi velikih uspehov Jugoslavije v preteklem letu v mednarodnih srečanjih, najaktivnejša od postanka saveza. Skupščino je vodil zaslužni predsednik, podban dr. Stevan Hadži, in se jo je udeležilo od 53 klubov 49 zastopnikov, med njimi 7 iz dravske banovine. Skupščina je potekla razen enega neokusnega napada dovolj mirno, čeprav je bila opozicija, ki se je zbirala okoli ZKD, napram dosedanjim vodilni grupi v savezu ATK — HASK, precej močna in so bili duhoviti priložni razgledi. Iz letnega poročila posnemamo: Najzanimivejša je bila zmaga nad Madžarsko v tretjem kolu izločilnega tekmovanja za Davis cup, s katero se je Jugoslavija kvalificirala med osmoricu najboljših teniških držav na svetu, ki bodo v maju pričele tekmovati v glavnih borbah za cup. Prvo srečanje Jugoslavije bo 17. 18. in 19. maja v Pragi proti Českoslovaški.

Nadaljnje velike uspehe beleži Jugoslavija z zmagami nad Belgijo v Zagrebu s 5:2 in Brit. Indijo s 5:0 in 3:2. Na podlagi teh uspehov je bila naša reprezentanca povabljena, da letos sodeluje na prvenstvu Italije, Francije, Belgije, Poljske in Grčije. V mednarodnih srečanjih je Jugoslavija tekmovala razen v Davis cup borbah, še s Poljsko v Varšavi, z Belgijo v Bruxellesu, Italijo v Zagrebu, ter Nemčijo in Švicco. Mednarodno klaso naših pravokotnikov dokazujejo povabila za sodelovanje naših igralcev na važnejših evropskih turnirjih. Najlepši dokaz o uspehu naše afirmacije v inozemstvu pa je brez dvoma turneja naših pravokotnikov po Indiji, kjer so cele štiri mesece dosegali uspeh za uspehom. O tej turneji je podal na skupščini naravnost pravilno poročilo vodja turneje g. dr. Ivo Pavlič, ki je prinesel s seboj savezu krasen zlat pokal, dar indijske teniškega saveza JTS. Rang lista igralcev za 1934 je: gospodje: Punčec Franjo, Palada Josip, Kukuljevič Franjo, Schaffer Franjo, Konjović Milorad, Mitić Drago, Friedrich Kreško, Kukuljevič Tomica, Fröhe Ferdo, Friedrich Drago, Dame: Gostiša Vlasta, Kovač Hela, Matheis Lena, Uzelac Sanda, Budisavljević Jelka. Prvaki Jugoslavije za 1934 so: gospodje posamezno: Punčec Franjo; dame posamezno: Kovač Hela; gospodje v dvojici: Punčec-Palada; dame in gospodje v dvojici: Gostiša-Kukuljevič. V moštvu ZKD, v družinah ZKD.

Blagajniško poročilo izkazuje aktivno 50.992 Din. Pri volitvah je bil pr. aklamationem izvoljen za predsednika dr. Stevan Hadži, ki mu je skupščina priredila viharne ovacije. Za izvolitev ostalega odbora je zmaga lista dr. Čopa z 36 proti 29 glasovom. S tem je ostala na vodstvu dosedanja večina, ki uživa zaupanje velike večine klubov. Izvoljen je bil naslednji odbor: podpredsednik dr. Čop, dr. Cabrijan, Grujić Sava; tajniki dr. Krnić, Šojat; blagajnik Jirošek in Muk; odborniki Čegur, Cutvarić, Friedrich Kreško, dr. Kamber (Split), Krstonošić (Kula), dr. Mohr (Zlatar), dr. Oklobdžija, Pavlica, Sigur, Suvajdić (Subotica), Šepce (Maribor). Tehnični odbor inž. Mladenec (savezni kaneton), Mikulić, inž. Pucek, Obelić, Müller, Gavella, dr. Pavlič (vsi Zagreb), Kamber (Beograd), Čapovalenco (Sombor), dr. Šutej (Sarajevo), dr. Grisogono (Split), inž. Stipetić (Sisak), Nagy E. (Ljubljana). Omeniti je predlog, po katerem mora savez na svoje stroške poslati p. dva igralca od prve šestorice, plasirane na jugoslovanski rang listi, na vsak turnir v državi, predlog o zabrani nastopa na dve leti v moštvih za igralce, ki brez pravega povišanja prestopajo iz k. ba v klub. V moštvenem prvenstvu morajo klubi nastopati s štirimi tekmovalci: če se klubu sporazumi, se lahko dvomatch odigra po Davis cup sistemu.

Celotna slika skupščine je pokazala, da je naš teniški sport na najboljši poti in da se njegova kvaliteta od leta do leta dviga. Želeli bi še, da bi se ta elegantni sport tudi v naši ožji domovini uspešneje razširil in se pridružil ostalim središčem v Jugoslaviji.

V nekaj vrstah

V nadaljevanju liginih borb se srečajo v nedeljo: V Zagrebu Gradjanski: Primorje (sodnik M. Rakić iz Sarajeva), v Beogradu Jugoslavija: Hajduk (Podupski), v Osijeku Slavija: Concordia (Kapp), v Sarajevu Slavija: Hask (Zivković). Prvak BSK je odpovala večeraj na gostovanje. Na pravoslavno Veliko noč bo igral v Bukarešti z Venusom 29. t. m. z Ripenju, 1. maja pa z Austrijo ali Admiru z Dunaja. V Sofiji bo 5. maja gost Levskega, 6. maja Slavije. V pogledu sportnega zblizavanja Jugoslavije in Bolgarije je razveseljiva pogodba med beogradske Jugoslavije in bolgarskim nog. pravkom Slavijo iz Sofije. Prireditelj bosta sporazumno vsako leto po dve tekmi: spomladi v Beogradu, jeseni v Sofiji. Zbrala se bodo sredstva za dragocen pokal, ki ga prejme 5 kratni zaporedni zma-

govalec. — Na pravoslavno veliko noč bo sofijska Slavija posetila kraljev grob na Oplenju, 29. t. m. bodo nastopili gostje proti Jugoslaviji, 1. maja pa v Novem Sadu proti Vojvodini, s katero bo 29. t. m. igral tudi Spojinski Hajduk.

Po tekmi Slavija: Bask minulo nedeljo je prišlo v Sarajevu do hudih izgredov. Igralci Baska so bili napadeni in so odnesli domov precej obutev spomin. Savez je na zadnji seji odredil najstrožje mere, da se nadaljnji izpadi sredi ponosne Bosne preprečijo.

Trikratni svetovni nogometni prvak iz l. 1924, 1928 in 1930, Urugvaj, je sedaj le prijavil svojo udeležbo na berlinski olimpijadi. — Za organiziranje velikega boksaškega dvoboja med Maksoma, Beerom in Schmellingom, so se ponujali Angleži in Italijani. Rivala sta se sporazumela za dan 17. avgusta. Beer naj bi prejel za prestop velike luže »samo« 17 milijonov dinarjev. Sedaj pa javljajo, da je Beer pripravljen, da stopi v ring le v New Yorku. Pa pustimo Američanom, da se naučijo te finese 20. veka.

Službene objave GZSP

Pozivajo se, da se javijo 30. t. m. ob 20. v poudarjenosti prostorih Kazine na Jesenicah: Smolej Franc, Jakopič Albin, Janša Josko, Novsak Albin in Knap Leo. K tekmi Triglavski dan 28. t. m. se določijo kot sodnika Korenini Drago in Frelih Matevž. V sredo 1. maja ob 15. bo v Kazini sešla širša uprava poudarjenosti, katere se morajo udeležiti vsi zastopniki klubov, člani upravnega in smuško-tehničnega odbora. Važno! Pozivajo se klubi, ki so se dolžni poudarjenosti, naj obveznost takoj poravnajo, sicer ne bodo imeli glasovalne pravice pri volitvah Saveza. Klubi naj nemudoma dostavijo poročila o delovanju v 1935, vse ev. želje in zahteve. Poravnanje računa gospoda Ivana Zupana se ne vzame na znanje ter se imenovito poziva, da predloži račun za povračilo stroškov iz tečaja v Planici v januarju 1934 savezu, kar je bil g. Zupan poslan v Planico na zahtevo saveza ne pa poudarjenosti. Dopolne tekme za prvenstvo GZSP v alpski kombinaciji bodo prejeli zmagovalci te dni. Vsi sodniki in funkcionarji, ki se niso dobili poravnanih efektivnih stroškov, naj pošljejo detaljirane račune poudarjenosti do 1. maja. Kasneje bo vsak račun odklonjen. Tajnik I.

Občni zbor SK Kamnik je bil 18. t. m. ob veliki udeležbi članstva. Predsednik se je spominjal blagopokojnega kralja Aleksandra I. Ureditelja, katerega so člani s trikratnim »Slava« počastili. Istotako se je spominjal med letom umrlega načelnika nogometne sekcije g. Vinke Možine. Iz poročil društvenih funkcionarjev je razvidno, da je klub v preteklem letu intenzivno deloval. Imel je 2878.80 Din dohodkov in 2873.45 Din izdatkov, saldo znaša 512.41 Din. Klub šteje 5 sekcij z 130 člani in 35 članicami. Najboljše je bila nogometna sekcija, ki je odigrala 26 tekem, 12 dobila, 8 izgubila in 6 odigrala neodločeno, skupno stanje golov znaša 129 : 93 za Kamnik. Zanimanje za nogomet bi bilo še večje, če bi imela sekcija primerno igrišče, kajti sedanje ne odgovarja poudarjenosti predpisom. Plavalna sekcija je nastopila enkrat v Kamniku v dvomatchu z Ilirijo, v Ljubljani z Ilirijo, ter v Radovljici za poudarjenosti prvenstvo, kjer si je priborila prvenstvo seniorjev in drugo mesto juniorjev Lj. Plav. poudarjenosti. V glavnem za ta dober placement gre zasluga odličnemu kamniškemu plavca Cererju Antonu, ki je že v Dubrovniku zastopal barve naše države. Pred kratkim je bila ustanovljena težka atletska sekcija, ki šteje 20 članov. Prvi njen nastop je bil prošlo soboto z Slovanom in Ilirijo iz Ljubljane. — Za odstopivše in umrle članice odbora so bili izvoljeni: za nogometno sekcijo Martin Gjurič, težkoatletsko Mastnak Avgust, plavalno Cerer Anton, zimskošportno dr. Zvolček Dominik, tajnik Senčnik Miloš, blagajnik Košir Jože, odbornika Vidmar Ignac in Kralj Edvard.

Občni zbor Smučarskega kluba Gostanj-Kotlje je bil v vršil minul teden. Izporočil je bila razvidna poleg čvrstega udeleževanja in širjenja tega zdravega sporta tudi živahna propaganda v tujsko-prometnem ozirju, kar je posebne važnosti v tem obsejnim ozemlju Meziške doline. Predsednik je uvodoma omenil tragično smrt pokojnega poštarja Eileta, navzočni so mu zaključili trikratni »Slava!«. Klub šteje 56 podpornih in rednih članov, med temi je kader tekmovalcev, ki so nastopili na 5 tekmah in dosegli častne rezultate. Med drugimi so si priborili prehodni pokal v tekmi s Smrekovca in poudarjenosti prvenstvo KZSP v skokih. Pri mladinskih tekmah od 6 do 16 let je sodelovalo 32 dečkov in 5 deklic, ki so bili vsi obdarovani. Vsem, ki so prispevali v ta namen, najprišrejše zahvala! Klubova kopa, ki leži ob vnožju Urške gore, obdana s krasnimi tereni in razgledom, je nudila mnogim izletnikom skromno zavetišče: tu se je vršil tudi tečaj mariborske prirediteljske župe Koča se bo letos razširila s prizidkom ene sobe ter dogradilo v linem štilu l. nadstropje tako da bo na razpolago poleg kuhinje še 5 sob s 40 ležišči. Ker pa stroški presegajo zmō-

nosti kluba, se bo izvedla širokopotezna nabiralna akcija in je kr. banska uprava dodelila v ta namen podporo 3000 Din. Izvoljen je bil v celoti stari odbor z agilnim predsednikom g. Jelenko Mitosem.

Retje : Grafika 3 : 1 (0 : 1). Na velikonočni ponedeljek se je odigrala v Trbovljah gornja tekma, katero je Retje zasluzeno »občelo« v svojo korist. Gostje so res pokazali lepo igro, posebej se je odlikoval njihov vratar, ki jih je rešil še večje poraze. Retje je posebno v drugi polovici igre zaigralo odlično. Sodil je sod. kandidat g. Krlhikar prav dobro in objektivno. V predtekmi sta igrali rez. Retje : rez. Amater neodločeno 2 : 2. Precej občinstva je bilo s tako lepo igro prav zadovoljno.

Službeno iz LNP. Ker je igrišče Primorja danes zasedeno, se moštva, določena za sodniške izpite določajo na igrišče Hermesa. Izpiti v nedeljo popoldne bodo na igrišču Primorja, kakor je bilo objavljeno. Tajnik II.

ASK Primorje (lahkoatletska sekcija). Vsi verificirani in neverificirani juniorji in seniorji naj bodo danes in jutri najpoznejše pol ure pred tekmovalcem na igrišču ter sporoče telm. vodstvu sekcije, v katerih disciplinah bodo nastopili. Obvezno prinesite seboj vsa oprema. Gg. savezni sodniki: geem. Černe, inž. Baltić, Slamič in Vidic ter gg. mag. pherm. Piccoli in Luschan naj se stavijo na razpolago sodniškemu zboru in prinesejo »seboj merilne ure (stoperice). — (Nogometna sekcija.) Zaradi praktičnih sodniških izpitov igramo danes s Slovanom. Ob 14.30 naj bo prvo moštvo v gar-

derobi. Magister, Lazar, Sovine, Zornado sigurno. Ob 20. naj pride pred Emono zaigrati važnega sestanka ligin moštvo, ki je igralo proti Concordiji, razen blešnarja, kakor tudi: Zavrl, Pupo, Šinkovic, Petelin.

SK Ilirija (nogometna sekcija). Danes točno ob 18.30 obvezen sestanek I. moštva v »Evropici. Kombinirana rezerva igra danes ob 16.30 na igr. Hermesa z rezervo Hermesa, sestava v članski knjigi. Jutri igra rezerva v Domžalah z Diskom, sestava v knjigi, zbirališče ob 13.30 na kolodvoru. — Plenarni sestanek starešinstva sekcije bo v ponedeljek ob 20. v hotelu Struclji. Vabljeni tudi člani in prijatelji. — Old boys. Danes ob 16. trening.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Postava za nedeljsko tekmo je v službeni knjigi pri Kočarju. Mokorel sigurno. Danes igra B. moštvo komb. ob 16. na našem igrišču z Ilirijo. Postava pri hišniku.

SK Sloga. Danes članski sestanek I. moštva ob 18.30 v lokalni Masarykova 17.

SK Mars. Vsa rezerva naj bo jutri ob 9.25 na igr. Primorja. I. moštvo naj se javi ob 14. na igr. Hermesa. Dolinar, Grčar gotovo, st. sodnik Klemenčič, red. Igo, Koric. Opremo preskrbi gospodar.

SK Slovan. Sešla gl. odbora v ponedeljek ob 20. v gostilni pri Krušču. Vsi sigurno in točno!

SK Svoboda. Jutri ob 9.30 naj bo II. moštvo v naši garderobi. Igramo z Maršom. I. moštvo ob 14. na igrišču Hermesa. Vsi igralci I. moštva naj vrnejo opremo do 9. gospodarju, ker igramo popoldne v novih dresih.

Iz življenja na deželi

Z Jesenic

— Kino Ra. to predvaja danes in jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer (v nedeljo tudi ob 3. popoldne) veseli vefilim »Ljubimkanje«. Dodatki običajni. Sledi: »Ljubezni je konec«.

Iz Trčiča

— Obrtno radala jevalna šola priredi ob zaključku šolskega leta jutri 28. t. m. od 9. do 12. ure v telovadnici meščanske šole razstavo vseh risarskih in pismenih izdelkov. Upraviteljstvo vladno vabi, da si občinstvo v čim večjem številu ogleda delo bodočih mojstrov.

— Kino predvaja danes ob pol 9. in jutri v nedeljo ob 3. in 6. in tritretat na 9. prvovrstni dvojni spored: »Oprostite, grešila sem« ter film »Ugrabitelj«.

Iz Hrastnika

— Občinski pro račun je bil sprejet na zadnji občinski seji. Po prvem predlogu bi bile 173 odst. doklade, a sprejet je bil pro račun, ki določa 152 odst. občinske doklade. Dobili bomo novi davščini, in sicer na rabo električnega toka (10 par od kilovatne ure) in na uvoz mesa in slanine (50 par od kilograma). Za gradnjo hrastniške cerkve je občina odobrila 100 šilhtov po 8 ur. Delali bodo brezposelni. Vsi sklepi razen davka na električni tok so bili sprejeti soglasno. Proti proračunu so se pritožila vsa tri industrijska podjetja. — V občini Hrastnik-Dolu je zdaj 250 brezposelnih, pri čemer niso vsi v šteti družinski člani.

— Kino Sokol predvaja danes in jutri v nedeljo vojaško humoristično »Lažni feldmaršal« in tednik.

Iz Ptuj

— Volilni shod sreskega kandidata g. Petovarja Lovra bo v soboto ob 19. v zgornji dvorani Narodnega doma. Na shodu bo poročal tudi senator dr. Ploj Miroslav.

— Volilnih upravičencev v ptujskem srezu je s ptujskim in ormočkim sodnim okrajem skupno 19.474. Za občino Ptuj bosta volišči v dvorani mestnega magistrata in v mestni osnovni šoli (poleg glavarstva).

— Huda poškodba. 23letni dvirnar Znidaršič Anton iz Borovcev pri Ptujtu je bil na veliki ponedeljek z večjo družbo fantov v neki gostilni. Ko so se ponoči vračali domov, jih je napadla večja skupina fantov s koli, izmed katerih je eden udaril Znidaršiča z vso silo po spodnjem delu telesa ter mu prizadel tako hude poškodbe, da so ga morali prepeljati v ptujsko bolnišnico. Za storilcem poizvedujejo orožniki.

— Tragična smrt dvomesečnega otroka. Zakonca Ivan in Kristina Zinko na Mestnem vrhu sta se odločila, da si kupita kje drugje primerno posvetilo. Zato sta se na potila na velikonočni ponedeljek na Hajdimo pri Ptujtu, da pogledata, če najdeta kaj primernega. Ker nista imela nikogar, ki bi pazil na njunega dva meseca starega otroka, sta tega zaklenila v sobo in odšla. Kmalu po njunem odhodu se je otrok zbudil in začel jokati. V hiši sta stanovala še zakonca Altova, ki sta slišala otroški jok, a nista mogla v zaklenjeno izbo. Okoli 17. popoldne sta se Zinkova spet vrnila in sta v svojo veliko grozo opazila, da se jima je dete zaradi joka v zibelki zadušilo. Poklicala sta takoj zdravnika, ki pa je mogel ugotoviti samo še smrt.

— Tatvina kolesa. V Ptujtu je posestnik koveku sinu Goricanu Miroslavu iz Stražgojce izprede neke trgovine neznan tat ukradel kolo s tvorniško št. 2-61642-25.

Iz Ljutomera

— Zdrženje trgovcev. Letna skupščina bo v soboto 27. t. m. ob pol 10. v dvorani Posojilnice v Gornji Radgoni. Zdrženje slavi letos 10letnico obstoja.

— Koncert. Orkestralno društvo Glasbene Matice iz Ljubljane bo nastopilo 28. t. m. ob pol 16. v Sokolskem domu z elitnim programom. Sodelovala bosta tudi ravnatelj državnega konzervatorija in operni pevec g. Betetto in virtuos na gosli g. Rupel. Vstopnice v Vilarjevi trgovini.

— Za začasnega občinskega delovodjo je občina Ljutomer okolica nastavlja absolventa tehnične srednje šole g. Viktorija Ludviga.

— Zensko truplo v Muri Na Moti je Mura naplavila truplo kakih 30 let stare ženske. Obležena je bila v spodnjo krilo in bluzo, na eni nogi je imela nogavico, čevljev pa ne. Ležala je najbrž le malo časa v vodi.

— JEZICA. Sokol na Ježici in Narodna obrana se korporativno udeležita jurjevdanske uranka, ki ga priredi tukajšnja strelska družina zgodaj jutraj v nedeljo 28. t. m. na Taboru nad Savo. Ker je ta nacionalna prirediteljska z zgodnjim izletom v zeleno prirodu, vabimo tudi ostale somišljenike in občinstvo, da se pridružio. Odhod na Tabor bo izpred županstva točno ob pol 4. uri zjutraj.

SV. PETER V SAVINJSKI DOLINI. V nedeljo 14. t. m. je priredil podmladek Rdečega križa tukajšnje narodne šole dan podmladka v korist ubožnim učencem. Prireditelj, ki je obsegala dve mladinski igrici, pevске točke, deklaracije in prigrizne otroške prizorčke, je posetilo številno občinstvo, ki ni štedilo za aplavzom. Prireditelj je otvoril agilni šolski upravitelj g. Požar Metod in v kratkih potezah obrazložil pomen Rdečega križa s pozivom, naj bi vsakdo postal član te človekoljubne ustanove. Vse točke, ki jih je mladina lepo podala, je z vso vestnostjo nastudiralo naše učiteljsko, za kar mu gre vsa pohvala. Vzgoja naših otrok je res v prav dobrih rokah. Iz srca želimo, da bi imeli še večkrat priliko prisostvovati tako priskrbin prireditvam naših otrok.

RADOVLJICA. Zvočni kino predvaja danes v soboto ob pol 9. in jutri v nedeljo ob 5. in 8. senzacija na senzacijami: vefilim »Bestia« Kot dodatek Paramount zvočni tednik in risana šala.

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja danes ob 20. in jutri v nedeljo ob 15.15 in 20.100 odst. češko opereto »Sveti Anton vseh zaljubljenih patron«. Za dodatek nov Foxov zvočni tednik.

SOKOL

Sokolska župa Ljubljana, prosvetni odbor, poziva članstvo ljubljanskih in okoljskih društev, da se v čim večjem številu udeležijo koncerta pevškega zbora »Opus« iz Brna, ki bo jutri ob 20. v veliki dvorani Kazine. Zbiravo! Predsednik ZPO.

Sokolska žeta Zalag priredi drevo ob 20. predavanje o Maroku II. del. Predava predavatelj ZKD g. dr. Oskar Reya. Predavanje spremlja slike.

Sokolsko društvo Vrhnika priredi 29. t. m. ob 20. predavanje o temi: Ali bi pri nas podružabljenje kmetijstva bilo umestno. Predava predavatelj ZKD g. agronom Jamnik.

Sokolsko društvo Jesenice ponovi na Belo nedeljo 28. t. m. nepreklicno poslednjikrat izvirno slovensko opereto »Eriko«. Opereta je imela na Jesenicah velik uspeh in se priporoča občinstvu, da si jo ogleda. Zveza je na vse večerne vlake z Jesenic zelo ugodna.

Narod, ki pozablja brate v sužnost, tepta svojo čast! »Bran-i-bor« se briga zanje. Pristopajte!

NARODNO GLEDALIŠČE
REPERTOAR

DRAMA

Zabetek ob 20.

Sobota, 27.: Malomeščani. A. Nedelja, 28.: Gospoda Glembajevi. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

Ponedeljek, 29.: Zaprti. Turek, 30.: Gospoda Glembajevi. Gostovanje v Celju.

OPERA

Zabetek ob 20.

Sobota, 27.: Dorica pleše. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. Nedelja, 28.: Boccaccio. Premiera. Izven. Ponedeljek, 29.: Zaprti.

Drevo se ponovi Kreftova vesela slovenska legenda »Malomeščani« za red A. Avtor nam slika v treh dejanjih mišljenje in čustvovanje zaključene družbe malomeščanov v začetku svetovne vojne. Njihovo mišljenje se tre v mežobojnem odnosu ter razk riva konflikt, ki nastane vsled tega med njimi. Zasedba je premierska. Režiser Bratko Kresat.

Kuleževa drama »Gospoda Glembajevi« se igra po dolgem premoru v nedeljo zvečer po znižanih cenah od 20 Din navzdol kot predstava izven abonmaja. V glavnih vlogah: ge. Nablekla, Saričeva, gg. Levlar in Kralj ter Zeleznik. Nadalje sodelujejo: gg. Daneš, Jerman, Skrbinek in Sancin. Dejanje slika ugodno zagrebško patrijsko rodbino, ki jo privedejo različne špekulacije še bolj pa razvrne rodbinske razmere in psihološki momenti do poloma. Režiser dr. Gavella.

Nameste napovedane Straussove opere »Neopije« se poje drevo Odkovna opera »Dorica pleše« po znižanih cenah od 24 Din navzdol. Sprememba repertoarja se je morala izvršiti iz tehničnih razlogov. Zasedba opere je običajna. V glavnih vlogah dame: Zupčeva, Ribičeva in Golobova, gg. Maršec, Francel, Janko in M. Rus. Dirigent g. N. Stritof.

Premiera Suppejeve opere »Boccaccio« bo v nedeljo 28. t. m. in ne, kakor je bilo prvotno javljeno, v soboto. Predstava obeta postati ena izmed onih, ki jih hodi občinstvo poslušati vedno znova.

va. Snov dejanja kakor tudi klasična melodiozna glasba ter originalne »kreativje« sodelujočih bodo pripomogle predstavi do nedvomnega uspeha. Delo je priredil gosp. Niko Stritof. Naslovno partijo poje ga. Zl. Jungjenac. Nadalje sodelujejo dame: Iglječeva, Zupčeva, Kogejeva. Španova ter gg. Peček, Janiko, Zupan, Marjan Rus in Francel. Dirigent Niko Stritof.

Zanimivo gostovanje v operi. Gdč. Jara Hla, čehinja, dramski sopran, gostuje priložni teden v naslovni partiji »Tosca« in »Prodane neveste«. Gdč. je ena izmed najboljših učenk profesorice ge. Rosenkranzove, ki je bila tudi učiteljica Zdenke Zikove. Jara Hla je mlada in simpatična pevka in ima že nekaj nastopov za seboj, kritike so jako laskavo ocenile njeno petje in igro. Ker potrebuje naš operni ansambl za prihodnjo sezono dramskega sopranistko, poje gdč. Jara Hla partiji »Tosca« in »Marinka« kot poizkusni nastop za angažma.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE. Zabetek ob 20.15.

Sobota, 27.: Lepa pustolovščina. Nedelja, 28.: Lepa pustolovščina.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE. Zabetek ob 20.

Sobota, 27.: Kdo je kriv. D. Nedelja, 28.: Prebrisani Amor.

CELJSKO GLEDALIŠČE. Zabetek ob 20.

Torek, 30.: Gospoda Glembajevi. Gostovanje ljubljanske drame. Abonma.

Radio

Sobota, 27. aprila.

LJUBLJANA 12: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Radio - orkester. — 18.15: Aktualnosti (L. Mrzel). — 18.30: Radio - orkester. — 18.50: Volilno in politično poročilo. — 19.05: Zunanepolitni pregled (dr. Jug). — 19.25: Čas, program za nedeljo. — 19.30: Nacionalna ura. — 19.45: Rudžer Bošković II. (dr. Varičak — iz Zagreba). — 20: Koncert češkega moškega zbora iz Brna (iz Kazine). — 22: Čas, poročila. Radio - orkester.

BEograd 20: Recitacije. — 21: Cerkevni zborovski koncert. — ZAGREB 12.10: Plošče. — 17.15: Godalni trio. — 20: Harfe. — 20.45: Operne arije in dueti. — PRAGA 20: Iz Brna. — 20.50: Operetna glasba. — 22.15: Plošče. — 2

R. L. Stevenson:

SAINT-YVES

Prigode francoskega ujetnika na Angleškem

Tisti del zidu, ki sem kraljeval na njem in se pokoril za svoje grehe, je bil na notranji strani komaj kakih dvanajst čevljev od tal; lisje bukve, ki me je sivala pod šotorom svojih vej, se je bilo deloma že osulo — zato nisem bil samo v nevarnosti, da me odkrije neprijazno oko, ampak sem tudi sam imel razgled na del vrtnih stezic in — skozi zimzelen obok — na trato pred hišo in na okna. Dolgo časa se ni razen mojega prijatelja z lopato nič ganilo; nato sem čul, kako se odpira okno, in čez nekaj minut se je pokazala Flora v jutranji obleki ter počasi prikorakala med gredicami; zdaj pa zdaj se je ustavila in ogledovala svoje cvetlice. Tam je bila moja prijateljica; tu, tik zraven mene — vrtnar. Kako naj se sporazumem s Floro, ne da bi obenem zbudil vrtnarjevo pozornost? Vsak hrup mi je bil nevaren, saj se je dihati nisem upal. Zato sem se pripravil, da bi ji dal znamenje, kakor hitro dvigne oči, a deklica se je ozirala na vse strani, samo proti meni se ni ozrla. Gledala je na vrhove hribov, prišla celo tik pod moje skrivališče in se razgovarjala z vrtnarjem o najbolj zoprnih postranskih rečeh; a robu obzidja ni privoščila niti enega pogleda. Odrabil sem košček ometa, dobro pomeril in jo zadel v tilnik. Prijela se je za udarjeno mesto, se obrnila, se ozrla na vse strani in, ko me je zagledala — seveda sem bil razgrnil veje, da bi ji olajšal odkritje — v presečenju polglasno zavpila; a že naslednji mah je bila spet zbrana. Vražji vrtnar se je za trenutek visoko zvravnal.

»Kaj izvolite, gospodična?« je vprašal.

Njena obrzdanost me je očarala. V tistem trenutku se je bila

že spet obrnila in pogledala v nasprotno smer. »Tamle med artičkami je neki deček!« je vzkliknila.

»Ta nadloga! Ali jim pokažem!« je razjarjen zakričal stari in jadrno izginil med zimzelenim grmovjem.

Se tisti mah se je Flora obrnila in z razprostrtimi rokami stekla proti meni; njen obrazek je bil zdaj rdeč kakor mak, zdaj bled kakor smrt.

»Gospod de Saint-Yves!« je zaklicala.

»Ljuba, draga gospodična,« sem odvrnil, »vem, da si dovoljujem neodpustljivo predrznost! A kaj mi ostane drugega?«

»Mar ste pobegnili?«

»Če pravite temu beg.«

»A tu nikakor ne morete ostati.«

»Vem, da ne, a kam naj se obrnem?«

Krčevito je sklenila roke. »Ze vem!« je vzkliknila. »Splezajte ob deblu z drevesa in pazite, da ne pustite sledov — brz, preden se Robbie vrne. Jaz sem tu kokošarica in imam ključ. Hitro morate v kokošnjak — vsaj za trenutek!«

Kakor bi trenil, sem stal pred njo. Plašno sva se ozirala po le-skečutih se oknih hiše in po vrtnih stezicah, kolikor jih je bilo videti; očitno ni bilo nikjer nikogar, ki bi naju bil mogel opazovati. Zgrabila me je za rokav, in stekla sva. Za vlnudnosti ni bilo časa. Nemir naju je bičal, in jadrno sem hitel z njo do najbližje seči. Tam sem zagledal med drevjem ograjeno dvorišče in prostorno lopo, ki mi je bila namenjena v pribežališče. Brez besede me je porinila vanjo; glavna jata perjadi je že tekala pod milim nebom; še trenutek in bil sem sam, zaprt s petimi ali šestimi kokljami, ki so se sedele na jajcih. V somraku našega skupnega skrivališča so me strogo gledale, in bilo je, kakor da bi mi klokaje očitale moje nespodobno vedenje. Kokoši so zmerom nekam puritanske na oko. In zdaj pomislite, da so bile to angleške kokoši!

8

V kokošnjaku

Vsaj pol ure sem prebil v družbi Florinih kokelj, sam s svojimi mislimi in skrbmi. Odrte roke so me bolele da nikoli tega, a kaj, ko nisem imel ničesar, da bi se bil umil; bil sem lačen in žejen in nisem imel ne jedi ne pijače; upehan sem bil strašno, a nikjer ni bilo kraja, kamor bi bil mogel sesti. Prav za prav — bila so tla; a manj vabljivega sedeža si ni moči predstaviti.

Glas bližajočih se korakov mi je vrnil dobro voljo. Ključ je zaškripal v ključavnici, in master Ronald je vstopil, zaklenil vrata za seboj in se s hrbotom naslonil nanje.

»Ali veste, kaj ste storili?« je vprašal in mračno zmajal z mlado glavo.

»Vem, da sem si dovolil veliko predrznost,« sem odgovoril.

»Vražjo nerodnost,« je dejal. »Moj položaj je prekleto siten.«

»Hm, sem odgovoril, in kakšen se vam zdi moj položaj?«

To ga je menda popolnoma zmedlo; obstal je in zastrmel vame s takim prepričevalnim izrazom mladosti in nedolžnosti, da bi se mu bil na glas zasmejal, če bi bil mogel biti tako nečloveški.

»V vaših rokah sem,« sem rekel in lahno mahnil z roko. »Storite z menoj, kar se vam zdi pravilno.«

»Oh,« je vzkliknil, »če bi le vedel, kaj!«

»Da,« sem menil, »če bi imeli svoj častniški čin, bi bila stvar čisto drugačna. Tako pa prav za prav se niste vojak, jaz pa že davno več nisem. Lahko bi trdila, da stojiva drug proti drugemu kakor dva prava gentlemana, in v takem razmerju ima navadno prijateljstvo prednost pred zakonom. A pomnite, prosim, da pravim, trdila, in za Boga ne mislite, da vam hočem vsiliti svoje mnenje. Če bi bil na vašem mestu — — —«

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in žentive se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah.**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obnem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičjoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davk 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prekajevala

z dobrih strojev in z močnega vsa dela. Iskalci. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Večletna praksa«. 8021-4

Livarskega mojstra

z dobrih strojev in z močnega vsa dela. Iskalci. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Večletna praksa«. 8021-4

Prodajalka

dobro izveščena v trgovini mesnega blaga, kakor v manufakturi in spe-cijalno v stanju slovenskega in nemškega jezika, dobi takoj službo. Kave-je zmožne imajo prednost. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Večletna praksa«. 8021-4

Natakarico

z dobrih strojev in z močnega vsa dela. Iskalci. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Večletna praksa«. 8021-4

Službe išče

Beseda 50 para, davk 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hotelski direktor

z dobrih strojev in z močnega vsa dela. Iskalci. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Večletna praksa«. 8021-4

Urarski pomočnik

z dobrih strojev in z močnega vsa dela. Iskalci. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Večletna praksa«. 8021-4

Mlad natakar

ali ženska, išče stalno ali sezonsko službo. Naslov vseh poslovalnic »Jutra« pod šifro »Večletna praksa«. 8021-4

Brivski pomočnik

nekoliko več letne izkušnje, star 24 let — želi namestitve. Nastop po dogovoru. Ivan Lontarčič, brivski pomočnik, salon Petričič, Dakovc, Slavonska. 7970-2

Mlad trg. pomočnik

mekane stroke, išče službo. Cenjene ponudbe prosim na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Večletna praksa«. 8021-4

G. Th. Rotman:

Brata Smuka



»Veš kaj?« je rekel Peter Izidorju, ko je bilo vedno spet zgoraj. Iz tega skuham najino gospodinj imenitno močnik; dobro ji bo delo. Obkef se je, si privzel predpasnik gospe Krempeljve, zakuril v štedilnik, vbrusil močnik in skuhal jed, ki je mislil, da bi se še angelci obilovali po njej.

Kuharica

želi premeniti službo. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Dobra«. 8060-2

Prodajalka

ali blagajničarka. Isče službo v Ljubljani ali okolici. Zmožna kaveje. Naslov vseh poslovalnic »Jutra«. 6667-2

Dekle

pridno in snažno, iz pošte-ke kmetke družine, brez staršev, stara 17 let, želi stalno službo pri meščanski družini kot začetnica. Poljskima daje Lenard v St. Vidu nad Ljubljano — telefon 3964-3965. 8002-2

Mlajša kuharica

samoostojna, ki opravlja tudi vsa bišna dela. Isče službo. — Ponudbe na pošto pošljite »Jutra« v Trbovljah pod »Kuharica«. 8077-2

Auto, moto

Beseda 1 Din, davk 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Motorno kolo

s priklopo, nemške tipe »Triumph«, 750 cm³, v »rovnostan« stanju — s Bosch razsvetljavo, tahometer, bencin in normal. uro, prodam. — Plačljivo event. s hranilno knjižico. Poljskima daje Erich Fin-zer, Kranj, Caisova 10. 8021-10

Sportni avto

dvosedeljen — brezhibno ohranjen, porabljen 7 l. ben-čina, prodam za 30.000 Din, tudi proti branilnim knjižicam. — Na ogled in preizkušnjo v nedeljo 28. t. m. med 10. in 13. uro pri portirju hotela »Slon«. 8062-10

Lokali

Beseda 1 Din, davk 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lep lokal

za trgovino ali obrt, od- dan na Trstevski cesti. — Naslov vseh poslovalnic »Jutra«. 7968-19

Lokal

z vhodom iz ulice, obsto- je iz 2 pisarniških prostorov. oddam v bližini sodišča. — Naslov vseh poslovalnic »Jutra«. 8048-19

Lokal

ozir. stanovanje oddam z majem. Vprašati v Stre-liški ulici št. 207. 8008-19

Parcela

400 m² veliko, na Kodel-jevem prodam za 26.000 Din — samo proti goto-vojni. Poljskima daje Blaž, mestna klavnica. 7979-30

Hišo-vilo

enostanovanjsko, z vrtom, na Bledu ali njega okolici (priznani kot letovišče) — kupim. Plačam takoj v gotovini. Cimpeljove ob-širne ponudbe, 2. event. sliko na naslov: Perovčič Vid, Beograd, Carigrad- ska 20. 8060-20

Les

Beseda 1 Din, davk 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Jelove deske

30 do 50 mm, 800 do 1000 m³ prodam po dnevi cen. Martinec, Ljubljana — Prula. 8042-16

V najem

Beseda 1 Din, davk 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sadonostnik

1200 m² oddam takoj v najem v Vičarjih. Na- slov vseh poslovalnic »Jutra«. 8030-17

Skadišče s pisarno

oddam s 1. majem v na- jem na Celovški cesti 50. Vračati istotam. 8029-17

Gostilno

potniško-mestansko, vpe- ljano in dobro izob. bli- za glavnega zagrebškega kolodvora, z velikimi kom- fortimi prostori, stanova- njem, polnim vrtom, kugliščem, veliko pivnico, kompletno opremo, prodam zaradi obolenja last- nika zelo ugodno. Solidna najemnika: Poslovnica Parlovič, Zagreb, Hlica 144. 7963-19

Trgovine, industrije

hotela, gostilne, mlekar- ne, bufete, trafike, hiše, vile, posestva, stavbišča, leto- višča, prodaja in posre- duje nakup uspešno. In- nazlo: Poslovnica Pavle- ković, Zagreb, Hlica 144. 7964-19

Lep lokal v sredini mesta Celja

na prometni točki oddam v najem. Naslov vseh poslovalnic »Jutra«. 8065-19

Prodaj

Beseda 1 Din, davk 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Izredno dobro

in poceni oblačila, možko perilo itd. dobite najbolje pri Pre- skerju, Sv. Petra cesta 14. 36-6

Briljantni

uhani in prstan poceni naprodaj v Rožni dolini št. 32, I. nadst., cesta IV. — med 1. in 3. popoldne. 8053-6

Kapital

Beseda 1 Din, davk 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vloge

Ljubljanske kreditne banke 50, 100 in 300 tosi Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Posest

Beseda 1 Din, davk 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Parcela

400 m² veliko, na Kodel-jevem prodam za 26.000 Din — samo proti goto-vojni. Poljskima daje Blaž, mestna klavnica. 7979-30

Hišo-vilo

enostanovanjsko, z vrtom, na Bledu ali njega okolici (priznani kot letovišče) — kupim. Plačam takoj v gotovini. Cimpeljove ob-širne ponudbe, 2. event. sliko na naslov: Perovčič Vid, Beograd, Carigrad- ska 20. 8060-20

Les

Beseda 1 Din, davk 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Jelove deske

30 do 50 mm, 800 do 1000 m³ prodam po dnevi cen. Martinec, Ljubljana — Prula. 8042-16

V najem

Beseda 1 Din, davk 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sadonostnik

1200 m² oddam takoj v najem v Vičarjih. Na- slov vseh poslovalnic »Jutra«. 8030-17

Skadišče s pisarno

oddam s 1. majem v na- jem na Celovški cesti 50. Vračati istotam. 8029-17

Trgovino

v prometnem kraju oddam v najem. Nizka najemni- na. Lepa bodočnost. Po- nudbe pod šifro »Dobro«. 8032-17

Stanovanje

Beseda 1 Din, davk 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Petsob. stanovanje

s vsemi pritlikinami, elek- triko in plinom, poleg ki- na Matice ugodno oddam za avgust. Event. bo še preje prosto. Polize se v trgovini Jager, Dvorni trg 7978-31

Trisob. stanovanje

komfortno, s kopalnico, lepim balkonom in vrtom oddam takoj v novi vili. — Druga vila za gostilno Kmet v Šiški. 8063-31

Trisob. stanovanje

komfortno, v sredini me- sta oddam s 1. majem. Naslov vseh poslovalnic »Jutra«. 8037-21

ZAHVALA

Podpisani si štejem v prijetno dolžnost, da se tem potom zahvalim za vse častitke k moji petdesetletnici ter 30 letnici samostojne obrti. Najlepša hvala.

Ljubljana, dne 27. aprila 1935.

3618

EMIL MORE, sodavičar.

Špecerijska trgovina

v večjem mestu Slovenije se z zalogo in inventarjem takoj odda. Potreben kapital Din 250.000 do 300.000. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« v Ljubljani pod značko: »Kapitale«. 3816

INDUSTRIJSKO PODJETJE KUPI

PARNI KOTEL

s 15 atmosfer pritiska, in 200—300 m² ogrevne površine s pregreto paro v dobrem stanju. Izčrpane ponudbe z vsemi tehničnimi podatki poslati pod »Parni kotao 376« na »Propaganda« a. d. preje Jug. Rudolf Mosse a. d. Beograd, poš. pret. 409. 3802

ZAHVALA

Vsem, ki so izkazali kakršnokoli pozornost našemu nepozabnemu papnu

JANKOTU VREZECU

ŠOLSKEMU UPRAVITELJU V POKOJU nam pismeno ali ustmeno izrazili sožalje, ga spremili na njegovi zadnji poti, poklonili vence in šopke, iskrena hvala. Posebno zahvalo smo dolžni prečastiti duhovščini, zdravniku g. dr. De Gerlija za požrtvovalno zdravljenje, g. šolskemu nadzorniku R. Gradniku za poslovalni govor, g. pevčemu učitelju in Sokolom za ganljive žalostinke, nadalje Sokolskemu društvu na Bledu, gasilnemu društvu v Ribnem in na Selu, radovljiškemu učiteljskemu društvu za poklonjeni kraml venci, učiteljici gđ. Žitkovi in g. šolskemu upravitelju Ivanu Šemerlu za vso ljubeznivo pomoč ob tej težki uri.

Ribno pri Bledu, dne 25. aprila 1935.

Globoko žalujoče rodbine:

VREZEC, HRASTNIK, MAUER, JERINA, BUTKO-KOVIČ, BLINC. 3621

Soboda

Beseda 1 Din, davk 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

s kabinom in pritlikinami, v centru mesta, z uporabo vrta oddam takoj ali s avgustom. K. Hlica ul. 13/11 8032-31

Stanovanja

Beseda 1 Din, davk 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje

eno- ali dvosobno, iščem na periferiji mesta. Conj. ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Prvi maj«. 8023-21/a

Dvosob. stanovanje

event. s kopalnico, ozir. kabinetom, išče s 1. avgustom učiteljska družina. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Odravili«. 7077-31/a

Sobo